

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Audur Ava Olafsdottir

2. BASKI

T me/Cinciya

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ROMAN

Audur Ava Olafsdottir

Audur Ava Olafsdottir, İzlandalı ödüllü bir romancı, oyun yazarı ve şairdir. Beş roman, bir şiir derlemesi ve İzlanda Ulusal Tiyatrosu ve Reykjavik Şehir Tiyatrosu'nda sahnelenmiş dört oyunun yazarıdır. Ayrıca İzlandalı pop grubu Milkywhale'in şarkı sözü yazarıdır. Aralarında *The Greenhouse* [Kış Bahçesi] ve *Butterflies in November*'in (*Kasım Yağmuru*) da olduğu romanları yirmi beşten fazla dile çevrilmiştir. Yeni romanı *Sessizlik Oteli* (Ör), 2016 İzlanda Edebiyat Ödülü'nü kazanmış, aynı yıl İzlanda'da kitapçılar tarafından En İyi İzlandaca Roman seçilmiş ve 2018 yılında da İskandinav Konseyi Edebiyat Ödülü'ne layık görülmüştür. Audur Ava Olafsdottir, Reykjavik'te yaşamaktadır.

Esra Birkan

1969'da İstanbul'da doğdu. Kadıköy Anadolu Lisesi mezunudur. Lisansını ve yüksek lisansını Boğaziçi Üniversitesi Çeviribilim, doktorasını Yıldız Teknik Üniversitesi Diller ve Kültürlerarası Çeviribilim bölümlerinde tamamladı. Marmara Üniversitesi Mütercim- Tercümanlık bölümünde öğretim üyesidir.

Yayımlanan telif kitapları arasında *Edebiyat Çevirisinde Sahneler ve Aktörler* (Diye Yayınları), *Ideology Unveiled: Islamist Retranslations of the Western Classics* (Lambert Academic Publishing); yayımlanan çeviri kitapları arasında ise *Saten Ada*, Tom McCarthy; *Bağımsızlık Yolu*, Richard Yates; *İngiliz Hayalet*, Peter Ackroyd; *Yetenekli Bay Ripley*, Patricia Highsmith; *Senin Kitabın*, Claire Kendal; *Bahçede Felsefe*, Damon Young; *Pislik*, David Vann; *Tekinsiz Hikâyeler*, Arthur Conan Doyle; *Bir İntihar Efsanesi*, David Vann; *Maşenka*, Vladimir Nabokov; *Hayallerin Peşinde*, Richard Yates; Lou Reed, (Şarkı Sözleri); *Şal*, Cynthia Ozick bulunmaktadır.

Çağdaş Dünya Edebiyatı 9

Sessizlik Oteli

Audur Ava Olafsdottir

© Nebula Kitap, 2018

Yayın hakları Nebula Kitap'a aittir. Kitabın hiçbir bölümü, herhangi bir biçimde, yayınevinin izni olmadan çoğaltılamaz.

Orijinal adı: Ör

Copyright © 2016, Audur Ava Olafsdottir. Bu kitabın telif hakları Editions Zulma ve Kalem Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

1. Baskı / Ocak 2021

2. Baskı / Nisan 2021

ISBN: 978-605-80454-4-6

Yayına hazırlayan: Banu Erol

Yayın danışmanı: Başak Güntekin

İngilizceden çeviren: Esra Birkan

Kapak ve iç sayfa tasarımı: Dilek Şişli

Baskı ve Cilt: Doğam Ambalaj Kağıtçılık Matbaa ve Matbaa Malz. A.Ş.

Maltepe Mah. Litros Yolu, Fatih San. Sit. No: 12-166-167 D: 168-169

Zeytinburnu-İstanbul. Matbaa sertifika no: 41366.

Cilt: Gökhan Mücellit, Zeytinburnu, İstanbul.

Bu kitabın çevirisi The Icelandic Literature Center'in desteğiyle gerçekleşmiştir.

ICELANDIC LITERATURE CENTER

Nebula Kitap, Paloma Yayınevi'nin tescilli markasıdır.

Yayıncılık sertifika no: 46593

Hocapaşa Mah. Ankara Cad. No: 28 Ankara İşhanı Kat: 2

Büro: 14-15 Cağaloğlu / İstanbul • tlf. (212) 514 27 20

info@nebulakitap.net • www.nebulakitap.net

📞 nebulakitap 📖 NebulaKitap 📧 nebula_kitap

Audur Ava Olafsdottir

SESSİZLİK OTELİ

Çeviren: Esra Birkan

2. BASKI

*Tüm isimsiz kurbanlara adanmıştır:
hemşireler, öğretmenler, barmenler, şairler,
öğrenciler, kütüphaneciler ve
elektrik teknisyenlerine.
Ve J.'ye.*

Yara, kaza, hastalık veya ameliyat sonucu deride veya vücutta başka bir dokuda lezyon geliştiğinde oluşan biyolojik sürecin doğal bir parçasıdır. Vücut hasarlı dokunun tıpatıp aynısını üretemediği için, taze doku çevresindeki hasarlı olmayan deriden yapısı ve özellikleri bakımından farklılık gösteren yeni bir yapıda gelişir.

“Göbek deliği bizim merkezimiz veya çekirdeğimizdir, yani evrenin merkezidir. Artık herhangi bir amaca hizmet etmeyen bir yaradır.”

(www.bland.is)

“Beden çatışmaların savaş meydanı olan açık bir alandır.”

(Julia Kristeva)

I. TEN

II. YARALAR

31 Mayıs

Çıplakken ne denli gülünç göründüğümü biliyorum, yine de soyunmaya başlıyorum, önce pantolonum ve çoraplarımı, sonra gömleğimin düğmelerini çözüyorum, pembe tenimde parlayan ve günde sekiz bin litre kan pompalayan kaslı organdan yarım bıçak mesafesinde duran beyaz nilüfer ortaya çıkıyor, en sonunda külotumu çıkarıyorum; tam olarak bu sırayla. Fazla uzun sürmüyor. Parke kaplı zeminde, kadının önünde çırtlıçplak kalıyorum, Tanrı beni nasıl yarattıysa öyleyim, üzerine kırk dokuz yıl dört gün eklendi, şu anda aklımda Tanrı ile ilgili düşünceler olduğu sanılmasın. Aramızda hâlâ üç parkelik mesafe var, çevremizi saran, mayın kaplı ormanın çamlarından yapılma masif parkelerin her biri otuz santim genişliğinde, aralarında boşluklar var, yönünü tayin etmeye çalışan kör bir adam gibi kollarımı uzatıp kadına doğru bir hamle yapıyorum. Önce bedenin yüzeyine, tene ulaşıyorum, perdenin aralığından sızan ay ışığı sırtını okşuyor. Bana doğru bir adım atıyor, gıcırdayan bir parkeye basıyorum. Ve elini uzatıyor, avuç içi avuç içine, hayat çizgileri birbirine değiyor, şah damarıma hücum eden şiddetli akını, dizlerim ve kollarımdaki nabızı, organlarımda dolaşan kanı hissediyorum. Sessizlik Oteli'nin on bir numaralı odasındaki yatağı çevreleyen duvarları yaprak desenli bir duvar kâğıdı süslüyor ve ben yarın yerleri zımparalayıp cilalamaya başlayacağımı düşünüyorum.

I. TEN

Deri insan vücudunun en geniş organıdır. Yaklaşık olarak, yetişkin bir insanın derisinin yüzölçümü iki metrekaare, ağırlığı beş kilodur. Diğer birçok hayvanın derisine post veya kürk adı verilir.

5 Mayıs

Tryggvi'nin Dövmeler Salonu'ndaki masanın üstünde renkli mürekkeplerle dolu bir sürü küçük cam kavanoz var ve oradaki genç bana herhangi bir resim seçip seçmediğimi ya da daha kişisel bir desen veya sembol mü düşündüğümü soruyor.

Vücudu dövmelerle kaplı; boynundan yukarı doğru kıvrılarak siyah bir kafatasına dolanan bir yılan görüyorum. Kolları bacakları mürekkep kaplı, iğneyi tutan elinin üst kol kısmında üçlü bir dikenli tel rulosu görülüyor.

"Birçok insan buraya yaralarını kamufle etmek için gelir," diyor dövmeci benimle aynadan konuşarak. Arkasını dönünce, yeleğinin altından görünen dövmenin dört nala giden bir atın toynaklarına benzediğini düşünüyorum.

Plastik dosyalardan oluşan bir yığının üzerine eğiliyor, bir tanesini seçiyor ve bana gösterecek bir resim bulmak için dosyayı karıştırmaya başlıyor.

"Orta yaşlı erkeklerde kanatlar çok moda," dediğini işitiyorum; dosyayı tutan elinin üst kol kısmında alevler içindeki bir kalbi de- lip geçen dört kılıcı görüyorum.

Benim vücudumda toplam yedi yara var, dördü başlangıç noktası olan göbek deliğimin üstünde, üçü de altında. Mesela boyundan köprücük kemiğine inerek omzu kaplayan bir kuş kanadı iki, hatta üç yarayı birden kapatır. Kuşun kanadı, rahatlatan eski bir

tanıdık gibi, benim tüylü gölgem, kalkanım ve kalem olur. Kaygan tüyleri pembe derinin üstünü örter.

Çocuk bana çeşitli kuş kanatlarını göstermek için çizimleri hızla çeviriyor, sonunda bir tanesinin üzerine işaret parmağını koyuyor:

“En popüler olanı kartal kanatları.”

Sözlerini, hangi erkek yırtıcı kuş olup bir başına yerkürenin üzerinde süzülmeyi, lagünlerin, koyakların ve bataklıkların üzerinde uçup av aramayı hayal etmez ki, diye de tamamlayabilirdi.

Ama onun yerine:

“Siz rahat rahat bakın,” diyor.

Perdenin diğer tarafında koltukta bekleyen başka bir müşterisi olduğunu ve dalgalanan ulusal bayrak desenini gölgeleriyle filan bitirmek üzere olduğunu açıklıyor.

Sonra sesini alçaltıyor.

“İki kilo bile alsa bayrak direğinin büküleceğini kendisine söyledim ama bu desende ısrar etti.”

Annem uyumadan önce ona uğramayı düşündüğümünden bu işi çabucak bitirmek istiyordum.

“Ben bir matkap yaptırmayı düşünüyordum.”

Bu isteğim onu şaşırttıysa da hiç bozuntuya vermeden hemen ilgili dosyada aramaya başlıyor.

“Ev aletleri altında bir matkabımız olacaktı,” diyor. “Geçen hafta yaptığım katrattan daha zor olamaz.”

“Hayır, hayır şaka yaptım,” diyorum.

Ciddi bir tavır takınıyor, alınıp alınmadığını anlamak güç.

Hemen elimi cebime sokup katlı bir kâğıt parçası çıkarıyorum, çizimi açıp ona veriyorum. Kâğıdı alıp köşelerindeki kırışıkları düzelttikten sonra ışığa tutuyor. Onu şaşırtmayı başardım. Tereddüdünü gizleyemiyor.

“Bu bir çiçek mi ya da...?”

“Bir nilüfer,” diyorum hiç duraksamadan.

“Tek bir renk mi?”

“Evet, tek renk, beyaz. Gölge yok,” diye ekliyorum.

“Yazı da mı olmayacak?”

“Hayır, yazı da yok.”

Dosyayı yerine koyuyor, çiçeği serbest çizimle yapabileceğini söyleyip dövme aletini çalıştırıyor.

“Nereye istiyorsunuz?”

İğneyi beyaz bir sıvıya daldırmaya hazırlanıyor.

Gömleğimin düğmelerini çözüp kalbimi gösteriyorum.

“Önce tüyleri tıraş etmemiz gerek,” diyor aleti kapatırken.

“Yoksa çiçeğiniz bir ormanın karanlığında kaybolur gider.”

“İnsanın yavaş yavaş intihar etme durumuna
‘hayat’ denir” deyişini söylüyorum

Yaşlılar evine giden en kestirme yol mezarlıktan geçiyor.

Yılın beşinci ayının hayatımın son ayı olacağını düşünmüşümdür hep; o son günün tarihinde birden fazla beş bulunacağını, beşinci ayın beşi değilse de on beşi veya yirmi beşi olacağını hayal ederim. Benim doğduğum ay oluyor bu. O tarihe kadar ördekler çiftleşmelerini tamamlamış olur ama gölde sadece ördekler olmayacak, poyraz kuşları ve mor kumkuşları da olacak, çünkü artık hayatta olmadığım ve hiç gecesi olmayan o bahar gününde havada kuş sesleri olacak.

Dünya beni özler mi? Hayır. Dünya bensiz düşkünleşir mi? Hayır. Dünya bensiz yapabilir mi? Evet. Ben geldim diye dünya

daha güzel bir yer oldu mu? Hayır. Ben onu güzelleştirmek için ne yaptım? Hiçbir şey.

Skothúsvegur'dan geçerken komşudan bir avcı tüfeği nasıl ödünç alınır diye düşünüyorum. Uzatma hortumunu ödünç ister gibi silah istenir mi? Mayısın başında hangi hayvanlar avlanır? Adaya yeni dönmüş olan baharın müjdecisi altın yağmurcun kuşunu ya da yumurtlayan bir ördeği vuramazsın. Şehir merkezindeki apartmanın çatı katında beni hiç uyutmayan kara sırtlı martıyı vurmak istediğimi söyleyebilir miyim? Bir anda ördek yavrularının haklarının savunucusu kesilsem Svanur bu durumu şüpheli bulmaz mı? Ayrıca Svanur benim avcı olmadığımı biliyor. Kasıklarına kadar gelen çizmelerle dondurucu soğukluktaki bir ırmağın içinde, bir çalılığın üstünde yalnız başıma durup soğğun bedenime kalın bir duvar gibi yaslandığını, çizmelerimin altında duran süngersi nehir yatağının üzerindeki çakıl taşlarını, ırmağın beni aşağıdan hızla çektiğini hissetmiş olsam da, açılan ve içine alan girdaba bakarken dibinin nasıl derinleşip gözden kaybolduğunu görmüş olsam da hiç ateş etmedim. En son gittiğim balık avından iki alabalıkla dönmüştüm, filetosunu çıkartıp balkondaki saksıdan kopardığım frenk soğanıyla kızarttım onları. Ayrıca Svanur beni *Zor Ölüm 4*'e zorla götürmek istediğinde şiddete tahammül edemediğimi öğrenmişti. İnsan mayıs ayında kendinden başka kimi vurur ki? Veya bir diğer homo sapiens'ten başka? Svanur iki ile ikiyi toplar mutlaka.

Aslında öyle sorular soran biri değildir Svanur. İçsel yaşantı üzerine düşünen biri de değildir. Dolunay olduğunu söyleyen veya kuzey ışıklarıyla ilgili yorum yapan biri değildir. *İnsan bilgisinin en uç noktalarındaki gökkuşağı renklerinden* bahsedecek biri değildir. Gökyüzünün renklerini, seher vaktinin gül pembesini ka-

rısı Aurora'ya gösterip "Bak seninle aynı adı taşıyor," bile demez. Aurora da kocasına gökyüzünden bahsetmez zaten. Aralarında net bir iş bölümü vardır, ergen çocuklarıyla beraber sabahları evden çıkan Aurora'dır. Svanur ise on dört yaşındaki *border collie* cinsi dişi köpeklerini yürüyüşe çıkarmaktan sorumludur, köpek önden topallayarak yürür. Hayır, Svanur bu işe duygularını karıştırmayacak, kendimi vuracağımdan şüphe etse bile, tüfeği bana verip onun bir *Remington XB 40* olduğunu, kilit ve namlusunun orijinal olduğunu söyleyecektir.

Göbek deliği, göbek kordonundan artakalanlar düştükten sonra insanların karın bölgesinde oluşan bir yaradır. Çocuk doğduğunda anne ile çocuk arasındaki bağlantıyı koparmak için göbek kordonu bağlanıp kesilir. Dolayısıyla ilk yara anne ile ilişkilidir.

2'nin kare kökü ($\sqrt{2}$) kendisiyle çarpıldığında
2 sonucunu veren sayıdır

Yaşlılar soğuk bahar güneşinde yünlü battaniyelerin altında banklarda iki büklüm oturuyorlar, yakınlarında ikili sıralar hâlinde gezen bir kaz sürüsü var. Kuşlardan birinin grubun bir tarafında bir başına kıvrılmış durduğunu fark ediyorum, yanına gittiğimde bile hiç kıpırdamıyor. Kanatlarından biri geriye doğru kıvrılmış, kırık belli ki. Yaralı kazın bir eşi yok ve çiftleşmeyecek. Tanrı bana bir mesaj yolluyor. Ona inandığımdan filan değil.

Annem yatar koltuğa gömölüyor, ayakları yere değmiyor, terlikleri çok büyük, bacakları çırpı gibi, iyice küçüldü, yok olacak neredeyse, hiç eti kalmadı, tüy gibi hafif; strafor gibi kemikleriyle birkaç tendonu onu bir arada tutuyor. Kış boyunca boş bir arazide kalmış ve bozulmaya yüz tutmuş bir kuşun iskeletine benziyor, içi boş olan karkas yerli yerinde duruyor ama yavaş yavaş zerrelere ayrılıp bir toz topağına dönüşecek ve sonunda sadece pençeleri kalacak. Bir deri bir kemik kalmış, boyu omuzlarıma bile yetişmeyen bu kadının bir zamanlar bir dişi görünümünde olduğunu hayal etmek güç. Özel günlerde giydiği eteği var üzerinde, beli çok bollaşmış, ona çok büyük geliyor, önceki hayata, başka bir zaman dilimine ait giysiler.

Benim sonum annem gibi olmayacak.

Havada bir koku var, şişkin köfteler ve kırmızı lahanadan yayılan buhar bulutlarının arasından yürüyorum. Koridordaki yemek arabasındaki yarı yarıya dolu plastik çanaklarda kırmızı lahana ve ravent reçeli var. Çanak çömlek seslerine görevli personelin kendilerini duyurmak için sırayla yükseltip kalınlaştırdıkları sesleri karıştırıyor.

Odada fazla eşyaya yer yok, bir duvarın dibine itilmiş bir org var sadece; eski matematik öğretmeni ve org müzisyeninin, artık org çalamayacağı anlaşıldığında, orgunu yanına almasına izin vermişlerdi.

Yatağın yanında annemin en sevdiği hobisine tanıklık eden kitap rafları var: Sadece II. Dünya Savaşı değil bütün dünya savaşları. Raflarda, Napolyon Bonaparte ile Hun İmparatoru Attila yan yana duruyor, Kore Savaşı ile ilgili bir kitapla Vietnam Savaşı hakkındaki başka bir kitap ise deri kaplı iki ciltlik, *Danca I. Dünya Savaşı* ve *II. Dünya Savaşı* ciltlerinin arasına sıkışmış.

Benim ziyaretlerim asla değişmeyen günlük rutinlere tabi ve annemin bana sorduğu ilk şey ellerimi yıkayıp yıkamadığımı.

“Ellerini yıkadın mı?”

“Yıkadım.”

“Sadece suyla yıkamak yetmez, sıcak suyun altında otuz saniye boyunca tutman lazım.”

Bir zamanlar onun içinde olduğum birden aklıma geliyor.

Boyum bir seksen beş ve en son tartıya çıktığımda –bir yüzme havuzunun soyunma odasında– seksen dört kiloydum. Bu kocaman adamın bir zamanlar onun içinde olduğuna hiç şaşırmıyordumdur acaba? Beni nerede yapmışlar? Muhtemelen eski çift kişilik yatakta; yanında komodinleri olan maun yatak odası takımı evdeki en cüsseli eşyaydı.

Görevli kız yemek tepsisini alıyor, annemin canı tatlı istemiyor; tatlı olarak kremalı kuru erik pudingi var.

“Bu Jónas Ebeneser, benim oğlum,” diyor annem.

“Evet, galiba dün bizi tanıştırmıştın anne...”

Kız bunu hatırlamıyor, çünkü dün nöbeti yokmuş.

“Jónas kumru demek, Ebeneser de yardımsever. İsmi ben seçmiştim,” diye sözüne devam ediyor annem.

Tryggvi’nin Dövme Salonu’ndaki gençten nilüferin yanına bir de kumru koymasını isteseydim keşke; iki kumru yan yana, biri ben biri de kuş, ikisinin de şakaklarındaki saçlar ağarmış.

Umarım annem nasıl doğduğumu yeniden anlatmaya başlamadan önce kız gider. Ama gitmiyor çünkü tepsiyi koyup havluları katlamaya başladı.

“Senin doğumun ağabeyininkinden daha zor oldu,” diyor annem. “Kafanın büyüklüğü yüzünden. Alnında iki tane boynuz vardı sanki, iki yumru, boğa yavrusu gibi,” diye açıklıyor.

Kız bana aval aval bakıyor. Anne ile oğulu kıyaslıyor.

Ona gülümsüyorum.

“Senle ağabeyin farklı kokuyordunuz,” diye devam ediyor annem oturduğu koltuktan. Sen çömlek hamuru gibi kokuyordun, soğuk ve ıslak bir koku, yanakların soğuktu, ağzının çevresi kah-verengiydi ve eve elinde çiziklerle gelmiştin, kedi tırmalamış. Tam olarak iyileşmedi.”

Bir sonraki repliğini hatırlamaya çalışır gibi biraz oyalanıyor.

“Benim Balkabağım daha on bir yaşındayken patateslerle ilgili bir kompozisyon yazdı, başlığını da Toprak Ana koymuş. Kompozisyon benimle ilgiliydi...”

“Anne, bence bu konu onu ilgilendirmiyor... Pardon, adınız neydi?”

“Diljá.”

“Diljá’nın bu konuyla ilgilendiğini zannetmiyorum anne...”

Aksine, annemin anlattıkları kızın gerçekten ilgisini çekmiş gibi görünüyor. Başını sempatiyle sallayarak, kapının pervazına dayanıyor.

“Bugün bu koca adama bakınca eskiden ne kadar duyarlı olduğuna insan inanamıyor.”

“Anne...”

“Bahçede kanadı kırık bir kuş görse ağlardı... O açık bir yaraydı... İnsanların birbirlerine karşı iyi davranmalarını isterdi hep... Büyüyünce dünyayı tamir etmek istiyorum, derdi... Çünkü dünya acı çekiyordu, dünyanın iyileştirilmesi gerekiyordu... Benim Balkabağım alacakaranlığı çok severdi... Dünyanın üzerine gölgeler düştüğünde, pencerenin yanında yere yatar, bulutlara ve gökyüzüne bakardı... Ne hoş, değil mi... Sonra kapısını kitler, kukla tiyatrosu yapardı... Islak gazete kâğıtlarından kuklalar yapar, onları boyar, üzerlerine giysiler dikerdi, kapıyı kilitler, anahtar deliğine tuvalet

kâğıdı tıkardı... Ergen olduğunda da dünya konusunda ölesiye endişeliydi... Âşık olmadan evlenmeyeceğim, derdi... Sonra Gudrún'a âşık oldu, Gudrún hemşireydi, bir servisin başındaydı, sonra ebe de oldu ve yöneticilik dersleri aldı..."

"Anne..."

Odanın boğucu sıcağından bunalarak hatboyuna bakan pencereye gidiyorum, geçen Noel'den kalan kırmızı ışıklar pencere pervazında dur durak bilmeden yanıp sönüyorlar. En ufak bir soğuk hava esintisinde bile açtırmadığı pencerenin perdelerini annem Silfurtún'daki eski evimizin salonundan getirip kısaltmıştı, perdelerin desenini hatırlıyorum. Buradan bakınca, bir cenaze arabasının gündelik yüküyle ayrıldığını görmek mümkün.

"Benim küçük Gudrún Nilüferim, mayıs sonunda iki çalılığın arasında rahme düştü, altın yağmurcun kuşunun yumurtası gibi çilli ve denizle ilgili konularda çok bilgili, rapçi erkek arkadaşı tütün çiğniyor, bir de küpe takıyor ama öyle normal bir küpe değil, kocaman delikli sallantılı bir küpe, Eskifjördur'daki balıkçı köyünden iyi huylu bir oğlan, ölüm döşeğindeki ninesine bakıyordu..."

"Anladık anne..."

"Bazı erkekler bir kez reddedilmeye görsün, bir daha kendilerine gelemeler..."

"Söylediği her şeye inanmayın," deyip pencereyi açıyorum.

Sonra annem bir şey anlatacaktı da anlatacağı şeyi unutmuş gibi kalıyor ve artık sinyal alamayan bir telsiz gibi kapanıyor. Bir an için başka bir dünyanın ve başka bir zamanın içinde kayboluyor, sisli bir manzarada ona yönünü gösterecek yıldızı bulmaya çalışıyor. O şimdi, koyunlarını kaybetmiş genç bir kız, buğulu bakışlarını odada gezdiriyor, çorak manzaranın önünden eski simalar sırayla yavaş yavaş geçiyor.

Kız sessizce kapıdan çıkarken annem işitme cihazını benim dalga boyuma, dünyanın manyetik alanına, doğru frekansa ayarlamaya çalışıyor.

Kitap raflarının önünde durup başlıklarına bakıyorum: Tolstoy *Savaş ve Barış*, Hemingway *Silahlara Veda*, Erich Maria Remarque *Batı Cephesinde Yeni Bir Şey Yok*, Elie Wiesel *Gece*, Tadeusz Borowski *Böyle Buyurun Gaz'a Bayanlar Baylar*, William Styron *Sophie'nin Seçimi*, Imre Kertész *Kadersizlik*, Viktor Frankl *Her Şeye Rağmen Hayata Evet Demek*, Primo Levi *Bunlar da mı İnsan*. Paul Celan'ın şiirlerinin toplandığı *Ölüm Fügü*'nü alıyorum raftan: *içeriz biz seni geceleyin, içer içeriz biz*. Kitabı cebime atıp *Birinci Dünya Savaşı*'nı elime alıyorum.

"Sen ananın rahminden çıktığından beri 568 savaş oldu," diyor koltuktaki ses.

Annemin ne zaman aramızda olduğunu ayırt etmek güç çünkü gelip giden bir elektrik akımı ya da titreşen bir mum alevi gibi. Tam söndüğünü düşünürken hiç beklenmedik bir anda yeniden parlayıveriyor.

Kız gidince annemi yatağa yatırıyorum. Kolunun altından tutuyorum, terliklerini açık yeşil muşambanın üzerinde sürüyor. Kaç kilodur? Kırk falan mı? Bir rüzgârda, en ufak bir esintide devriliverir, azıcık üflesen yere serilir. Yanlara iki tane nakışlı yastık koyuyorum ve kısa bir süreliğine yatağın kenarına oturuyorum. Yatınca gövdesi döşegün içinde kayboluyor, ona aldığım parfüm, *Eternity Now*, komodinin üzerinde duruyor, çünkü annem kulaklarının arkasına azıcık ahiret sürmekten hoşlanıyor. Elimi tutuyor, mavi damarları, görmüş geçirmiş elinin sırtı, tırnaklarına haftada bir cila sürülüyor.

Ortaokuldayken bana matematikte annem yardım eder ve matematiğin neden herkes için kolay olmadığını anlayamazdı.

“Denklem dediğin çocuk oyuncağı,” derdi.

Ve hesap makinesi kullanmadan kare kökleri nasıl hesaplayacağımı anlatırdı. 2’nin karekökü ($\sqrt{2}$) kendisiyle çarpıldığında iki olan sayıdır, derdi. Öyleyse bilinmeyen bir x sayısı arıyoruz, yani $x^2 = 2$. x 1,4 ile 1,5 arasında olmalı, çünkü $1,4^2 = 1,96 < 2$ ama $1,5^2 = 2,25 > 2$. Bundan sonra aradaki rakamlara bakacağız: 1,40, 1,41, 1,42’den 1,49’a kadar. $1,41^2 = 1,9881 < 2$ ve $1,42^2 = 2,0164 > 2$ imiş. Demek ki, ikinin karekökü 1,41 ile 1,42 arasında bir yerde.

Annem yattığı yerden, “Ateşkes antlaşması imzalamışlar mı?” diye soruyor.

Saçlarını haftada bir yaptırıyor, batı penceresinden gelen bahar güneşi güzelce şekillendirilmiş eflatun rengi saçlarını aydınlatıyor; günışığında tam bir tüy yumağına benziyor.

“İkinci Dünya Savaşı’nda altmış milyon kişi öldürüldü,” diye sözüne devam ediyor.

Annemle konuşmak hiç kimseyle konuşmak gibi. Bu bana uyar, başka bir canlı bedenin sıcaklığını hissetmek bana yeter. Beni anladığına karar verip hemen konuya giriyorum.

“Mutsuzum,” diyorum.

Elimin üstüne hafifçe vuruyor.

“Hepimizin vermesi gereken savaşlar var,” diyor. “Napolyon’u kendisinden sürgün ettiler. Josephine de evliliğinde tıpkı benim gibi yalnızdı.”

Kitaplığın üstünde bir dizi çerçeveli fotoğraf duruyor, çoğu kızım Waterlily’nin* çeşitli yaşlarda çekilmiş fotoğrafları. İkisi benim, ikisi de ağabeyim Logi’nin, her ikisi de eşit sayıda temsil

* (İng.) Nilüfer. –ç.n.

ediliyor. Fotoğraflardan birinde dört yaşındayım, bir iskemlenin üstüne çıkmış annemin boynuna asılmışım. Annemin üzerinde açık mavi bir kazak var, koyu kırmızı ruj sürmüş ve beyaz inci kol-ye takmış. Saçlarım kirpi gibi dik dik kesilmiş, bir kolum alçıya alınmış askıda duruyor. En eski hatıram bu; kolu çiviyle tutturmak zorunda kalmışlardı. Annem orgun yanında duruyor. Neyi kut-luyorduk acaba? Annemin doğum günü müydü? Resme bakarken arkadaki Noel ağacını görüyorum. Bu fotoğraf çekileli kırk beş yıl olmuş, çocuğun yüzündeki ifade hakiki ve içten.

Diğeri bir vesikalık fotoğraf. Dudaklarım hafifçe aralık, fotoğ-rafçıya şaşkınlık içinde bakıyorum, beni yabancı biri uyandırmış gibi, doğduğum dünyadaki yerimi henüz anlayamamışım sanki. Yerleri tikle kaplı, her odasında çiçekli duvar kâğıtları olan bir dünyaydı, onun dışında her şey siyah beyazdı, tıpkı televizyon gibi.

Son bir girişimde bulunuyorum:

“Kim olduğumu bilmiyorum. Ben bir hiçim ve hiçbir şeyim yok.”

“Baban İran savaşını göremedi, Irak savaşını da, Afganistan, Ukrayna, Suriye savaşlarını da... Kárahnjúkur’daki elektrik sant-rali protestolarını da göremedi, Miklubraut anayolunu iki kat ge-nişleten yol çalışmalarını da...”

Yanındaki komodine uzanıp kırmızı rujunu alıyor.

Hemen ardından İskandinav kral destanlarını sayıp dökmeye başlıyor:

“... Hakon Athelstan, Mavi Diş Harald, Çatalsakal Sweyn, Büyük Knud, Sarışın Harald, Kanlı Balta Erik, Ólaf Tryggvason...,” diye çabuk çabuk saymaya devam ediyor.

Gerilmeye başlıyor, bana meşgul olduğunu söylüyor.

“Biraz meşgulüm, Balkabağım.”

Haberler başlamak üzere, radyoyu açmak için biraz doğruluyor ve haber özetlerinde günün savaşını dinledikten sonra kulaklarında çınlayan ölüm ilanları ve cenaze haberleriyle uzanıyor.

Oradan ayrılınca, huzurevinde kanadı kırık bir kaz olduğunu haber vermek için Yardım Hattı'nı arıyorum.

“Erkek kuş,” diyorum. “Yalnız. Yanında eşi yok.”

Sonra Hemingway kendisini en sevdiği silahla mı vurmuştu, diye hatırlamaya çalışıyorum.

...cüretkâr erkeksiliğin şüpheciliği,
savaş dehası ve fethetmeyle yakından ilgili

Dövme salonundaki çocuk cildimin birkaç gün yara olacağını, kızarabileceğini, hatta kaşıntı yapıp kabarabileceğini söylemişti. Eğer şişer ve ateşim çıkarsa antibiyotik alacaktım, daha da kötü bir durumda acile gitmem gerekebilirdi. İlk saydığı belirtiler olursa şaşırmamalıyım.

Annemden döndüğümde, Svanur Opel'i cilalıyor, karavan garaj girişinde hazır duruyor. Ayağında sandaletler var, turuncu renkli muflon bir mont giymiş, montun üzerinde birkaç yıl önce kısa bir süre çalıştığı lastik firmasının logosu var. Tanıştığımızda *Steel Legs Ltd.*'de çalışıyordu, hatta bu sokakta evlerinin karşısındaki boş çatı katını bana o söylemişti. Onun dışında pek yakın değiliz. Bu aralar bel fıtığı ameliyatından sonra evde nekahat dönemini geçiriyor. İkimizin de ev işçisi olduğunu söyler.

Kaldırıma iki tane katlanan sandalye atmış, misafir bekler gibi bir hâli var ve yanına gelmem için bana el ediyor.

Komşumun beni gözetlediği hissine kapılıyorum; bu sabah dışarı

çıktığımda köpeğiyle birlikte çöp tenekelerinin yanında oyalanıyor ve benim oturduğum apartmanın sahanlığına doğru bakıyordu.

Son günlerde bana gelip gitmeleri de çoğaldı; önce ingilizanahtarı istemek için geldi, sonra onu geri verdi, bu kez de karavana aldığı yeni buzdolabını kaldırmak için yardım istedi. Ama öncelikle beynini en çok meşgul eden konulardan olan motorlu araçlar ve kadınların dünyadaki yeri hakkında konuşmak istiyor, bu iki ilgi alanını mümkün olduğunca birbirine bağlamaya çalışıyor. Katlanan sandalyelerden birini çekip oturmamı işaret ediyor, komşumla sohbet etmekten başka şansım yok.

Bana ilk olarak “İnsanlar arabalarıyla yeterince ilgilenmiyor,” diyor. “Denizin sert dalga ve rüzgârlarına maruz kalan bir adada yaşıyoruz, şasiler paslanıyor. Yılda bir kere pas çözücü sıkıp yağın değiştirmek yetmez; düzenli olarak cilalamak da gerek. Üç kat cila, aralarını da zımparalamak gerek. Araba yıkama yerlerinde kullandıkları şey işe yaramaz.”

Boş sandalyeye yerleşiyor.

“Patlak dış lastikle yıllarca araba sürenler var, sonunda bütün lastiği değiştirmek zorunda kalıyorlar.”

Svanur sohbet etmiyor, bana bakmadan monologlar hâlinde konuşuyor, gerçekte konuştuğu kişi benim yanımda ya da üstümde duruyormuş gibi ötelere doğru bakıyor.

“Şu dünyada kadınlara nasıl davranıldığına bakınca insan erkekliğinden utanıyor,” diye sözlerine devam ediyor.

Sandalyeye ata biner gibi oturmuş, dirseklerini dizlerine dayayarak öne doğru eğiliyor.

Svanur’un bazı yabancı televizyon kanallarına abone olduğu ve dün akşam kadın sünneti, kadınlar ve savaşlar hakkında bazı belgeseller seyrettiği anlaşılıyor.

“Senin de bir kızın var...”

“Evet.”

“Kadınların dünya üzerindeki işlerin %90’ını yaptığını ama toplam mal varlığının sadece %1’ine sahip olduğunu biliyor muydun? Peki bu arada erkekler ne yapıyor?”

Bir cevap beklemeden devam ediyor:

“Aylaklık ediyor, sarhoş oluyor ve savaş çıkarıyorlar.”

Demirci çırağına benzeyen kocaman ellerini yüzüne götürüyor, parmaklarına yağ sıvanmış.

“Her saat başı kaç kadına tecavüz ediliyor biliyor musun?”

“Dünyada mı diyorsun?”

“Evet, dünyada.”

“Hayır.”

“On yedi bin beş yüz.”

İkimiz de susuyoruz.

Sonra Svanur devam ediyor.

“Peki yarın, yani altı Mayıs, Salı günü doğum yaparken kaç kadın ölecek, biliyor musun?”

“Hayır.”

“Aşağı yukarı iki bin.”

Derin bir nefes alıyor.

“Doğum yaparken öldükleri yetmiyormuş gibi, zoraki evliliklere de katlanmak zorundalar.”

Gözlüklerini çıkarıyor, gözlük camları kavanoz dibi gibi ve asırlardır temizlenmemiş. Miyop ve astigmat olduğunu ve gözlüklerini çıkarınca körfezin öte yanındaki volkanın çizgilerinin bulanıklaştığını söylüyor. İlk kez doğrudan bana bakıyor.

“Her şeyi bilip de bir şeyler yapmadığımız için suçlu biziz.”

Bahçedeki küçük kuş sürüsü çatıdan ve gider borusunun al-

tından uçup bir anda gözden kayboluyor. Ayağa kalkıyorum, o zaman Svanur fırında çikolatalı Amerikan keki olduğunu söyleyip içeri gelmek ister miyim, diye soruyor.

“Betty Crocker’ın tarifi,” diyor.

Bir anlık bocalamadan sonra ekliyor:

“Aurora glutensiz besleniyor.”

Demek ki Svanur kek yapıyor.

Keki fırına koyduğunu, birazdan pişeceğini söylüyor.

Durumu gözden geçiriyorum. Daha av tüfeğini ödünç isteyeceğim.

“Bir erkeğin dertleşeceği birinin olması güzel bir şey,” dediğini duyuyorum.

Ona birazdan geleceğimi söylüyorum.

Önce eve gidip bir şeyi kontrol etmem gerek.

Ben suluboyayım,
Suyla silinir çıkarım

Mutfak penceresinden dağın yarısı ile soğuk yeşil denizin uzantısı görünüyor bu sabah, inşaatı devam eden yüksek binaya kat üstüne kat çıkıldıkça dağ gözden kaybolacak.

Bilgisayarı açıp kendini öldüren meşhur yazarları arıyorum Google’da. Bu konudaki sayfa sayısının çokluğu beni şaşırtıyor. Bir noktada hayatlarını sona erdirmeye karar vermiş bu kadar çok sayıda ünlü kadın ve erkek olduğunu bilmezdim. Hafızam beni yanıltmamış: *Güneş de Doğar* ile *Ya Hep Ya Hiç*’in yazarı meşhur tüfeğini kullanmış. Çoğu erkeğin kendini vurduğu konusundaki tahminim de doğru çıkıyor, tabii bir silaha sahip olmanın daha

yaygın olduğu ÷lkelerde daha sık rastlanan bir durum. Sayfada aşağı doğru indikçe bir öykü yazarının kayak pistinin ortasında kendini av tüfeğiyle vurduğunu ve pisti kan kırmızısına boyadığını öğreniyorum; otuz yaşındaki bir şair önce genç sevgilisini sonra da kendini vurmuş, Paris'teki otel odasında bulunduğunda ayak parmaklarında kırmızı oje, bir ayağının tabanında da haç dövmesi varmış. Birkaçı pencereden atlamış, köprülerden nehirlerle atlayanlar daha çok, bazı nehirler daha popüler, Sen Nehri mesela. Sen'de boğulanlardan biri de Paul Celan, annemin kitaplık rafındaki şiir kitabının yazarı, kitap hâlâ ceketimin cebinde duruyor. Romalı şair Petronius bileklerini kesmiş, sonra da ölümünü geciktirip arkadaşının yaşam hakkında okuduğu şiirleri dinlemek için yaranın üstünü kapamış. Uyku hapları insanların normalden daha uzun süre uyumasını sağlamanın bir aracı olarak öne çıkıyor; sonsuza kadar denebilir, yazmış Pavese, Torino'daki bir otel odasında.

Kadınların daha başka yöntemler denemesi ilgimi çekiyor, birkaç kadeh votkadan sonra, daha çok mutfaktaki gaz ocağını veya kapalı garajda egzoz dumanını kullanıyorlar.

Veda mektubu bırakanların da daha çok kadınlar olması dikkatimi çekiyor, birkaç satır yazıyorlar: *Karısına dönen sevgilime* veya kendileriyle ilgili: *Ben sulu boyayım. Suyu silinir çıkarım.* Virginia Woolf ceplerini taşlarla doldurup Ouse Nehri'ne girmeden önce kocasına bir aşk mektubu bırakmıştı. *İki insanın birlikte daha mutlu olabileceğini sanmıyorum*, diye yazmıştı. Diğer vedalar ise daha basitti, mesela Meksika Körfezi'nde bir tekneden atlayan şairin notu: *Elveda herkese!* Bana ilginç gelen bu erkek ve kadınların genelde benden en az yirmi yaş kadar daha küçük olması. Otuzdan önce ve sonraki yaşlar en zordur, bir tanesi 32, diğeri 33 yaşında yaşamına son vermiş, ikisi de yazar, 34 yaşında bir res-

sam var. Mayakovski 36, Pavese 41 yaşındaymış. 37 yaşına basmak bir oyun yazarı için zordur ve herkes bunun altından kalkamaz, daha genç olan müzisyenler var; Brian Jones, Jimi Hendrix, Janis Joplin, Kurt Cobain, Amy Winehouse ve Jim Morrison, hepsi de 27 yaşındaymış. Ben sanatçıların ölme yaşını geçtim.

Sıradan biri olunca başka kurallar işliyor.

49'a basmak üzere

Erkek

Boşanmış

Heteroseksüel

Güçsüz

Seks hayatı yok

Elinden her iş gelir.

Yara, lezyonların ya da zedelenmelerin iyileştiği yerde oluşan anormal deri formasyonudur

Svanur kare desenli mutfak karolarının üzerinde çorapları ve *Shit Happens** tişörtüyle duruyor ve mutfak önlüğünü bağlıyor.

Kırmızı fırın eldivenlerini takmasını, fırının kapağını açmasını, üzerinde kek kalıbı olan ızgarayı dikkatlice çıkarıp keke termometre çubuğunu saplamasını izliyorum.

“Yedi dakika daha var,” diyor, bir çanağa krema koyup çırpıcıyı prize takıyor. Arkası bana dönük, yaptığı işe yoğunlaşıyor. Kremayı çırpıttıktan sonra uçlarını durulayıp bulaşık makinasına koyuyor.

Tüfek konusunu açmanın doğru zamanını düşünüyorum.

* (İng.) Olur böyle boktan şeyler. —ç.n.

Kremayı çanağın içinden bir spatulayla alırken Aurora'nın ruhunda bir huzursuzluk hissettiğini söylüyor.

Arkası hâlâ bana dönük.

“Bir kadının ne düşündüğünü asla bilemezsin. Dışarıdan hiçbir şey belli etmezler, sonra da ani bir kararla seni artık sevmediğini söylerler. Gizlice bir değişim geçirmiş gibidirler.”

Keki fırından çıkarıyor, kalıbından kurtarıyor, bir dilim kesip tamamen piştiğinden emin olmak için içini titizlikle inceliyor. O iş bittikten sonra, kısa ve kalın parmaklarının arasında dik tuttuğu pasta bıçağıyla dilimi dikkatlice tabağıma yerleştiriyor.

Endişeli görünüyor, Gudrún beni terk etmeden önce bunun işaretlerini alıp almadığımı soruyor.

Bunu biraz düşünüyorum.

“Dediği her şeyi tekrarladığımı söylemişti.”

Şaşkına dönüyor.

“Tekrarlamak mı, nasıl yani?”

“Yani, o bana bir şey dediğinde onun söylediği şeyi tekrarlayarak cevap veriyormuşum, söylediği şeyi soruya çevirerek mesela.”

Svanur'un yüzünde kocaman bir soru işareti var.

Açıklıyorum.

“Mesela, Waterlily aradı, dediğinde, öyle mi Waterlily mi aradı? diyormuşum. Buna tekrarlamak denir, diyordu.”

Svanur kara delik fiziği ve zaman üzerine yeni bir teori öne sürüyormuşum gibi bakıyor bana:

“Tekrarlamak doğru değil mi yani?” diye soruyor çekinerek.

“Gudrún doğru olmadığını düşünüyordu.”

“Peki tekrarlamak yerine ne demek lazım?”

“Bilmiyorum.”

“Ona gitme dedin mi?”

“Hayır, demedim.”

Buzdolabından bir süt kutusu çıkarıp iki bardağa süt dolduruyor ve birini benim önüme itiyor. Annem bazen bana komodinin üstünde bir bardak sütle bir dilim üstü kremalı kakaolu kek ayırır, aslında kahve termosu olan çelik termostan doldurulan süt ılık olur, tadını iyi bilirim.

İkimiz de susuyoruz.

Sonra komşum kaldığımız yerden devam ediyor.

“Sen de şimdi zamparalık yapıyorsun.”

Onu yanlış mı duydum ya da bu sözcüğe başka bir anlam mı yüklüyor, diye soruyorum kendime. Ama Svanur mecazi konuşan biri değildir.

Herhangi bir kadının çıplak tenine –en azından isteyerek– hiç dokunmadığımı ya da Gudrún’la birlikte yatmayı bıraktığımızdan beri yani sekiz yıl beş aydır şu iki elimle kimseye dokunmadığımı ve annem, eski karım ve kızım –üç Gudrún– dışında hayatıma hiçbir kadının girmediğini söylemeli miyim? Şu dünyada beden kıtlığı yok, zaman zaman aklımı başımdan aldıkları ve bana bir erkek olduğumu hatırlattıkları olur; kadının biri sıcak jakuziden çıkar, teninden sular süzülür ve çevresini buhar sarmıştır, dışarıda hava donma derecesine yakındır ve bulutların arasından çıkan yarım ay tam yüzme havuzu kapanmak üzereyken sahneye dahil olur. Bir mağazada sıra beklerken, yarım kollu gömlekli çıplak bir kola istemediğim değmişliğim vardır ya da öne eğilen bir kadının saçları bana değmiş olabilir, saçlarımı kesen kız aklıma geliyor, mesela. Lavaboda saçımı şampuanlarken, arkamda durup şakaklarıma masaj yapar ve saçlarımın güzel olduğunu söyler. Bir keresinde ona ne düşündüğünü sorduğumda gülmüş ve aynadan bana bakarak bir erkeği ve bir yemek tarifini düşündüğünü söylemişti. Hayır,

bir bedeni hissetmek için kendimi vurmam, elik bir kurşunun tenimi yırtıp geçmesi gerekiyor. Erkekler böyle yapıyor.

“Aurora’nın arkadaşları sormuş da, kadınların peşinden koşuyor musun diye. O da bana sordu, ben de ona şu ara koşmadığını söyledim. Karını unutup unutmadığını sormuşlar, Aurora bana sordu, ben de unutmadığını söyledim. Kafelere veya sinemaya gider mi, diye sormuşlar, ben de zannetmiyorum, dedim. Kitap okur mu, diye sormuşlar, ben de okur, dedim Aurora’ya, o da onlara söyleyince bayağı heyecanlanmışlar ve ne tür kitaplar okuduğunu sormuşlar, ben de roman ve şiir, dedim, onlar da İzlanda edebiyatı mı yabancı mı diye sormuşlar, ben de ikisi de, dedim.”

Soruyu bir anda soruveriyorum:

“Tüfeğini bana ödünç verebilir misin? Hafta sonu için.”

Bu soru onu hazırlıksız yakalamış olsa da bunu belli etmiyor. Onun yerine başını sallıyor, önlüğünü çıkarıp sandalyenin arkasına asıyor, silahtan bahsetmemi bekliyormuş gibi bir hâli var. Oturma odasına girip gözden kayboluyor, kilitli bir dolabın içini karıştırdığını duyuyorum. Bu arada ben buzdolabının üstündeki iki fotoğrafa bakıyorum, birinde yanında köpeğı ve muflon montuyla Svanur var, diğesinde Aurora bir grup gülümseyen kadınla birlikte. Spor kıyafetler ve yürüyüş botları giymişler, grubun yarısı diz çökmüş, bir futbol takımının fotoğrafına benziyor. Svanur biraz sonra elinde tüfekte dönüyor ve tüfeğı paspasın yanına duvara dayıyor. Resimlere bakıp başını sallıyor.

“Karavan bir bitsin, Aurora ile ben çağıldayan bir derenin kenarındaki çimenliğe karavanı çeker keyfimize bakarız.”

Sonra masada karşıma oturup kendisine bir bardak süt daha dolduruyor.

Aurora’nın şiir okumaya başladığından şüphelendiğini söylüyor.

“Dün akşam banyo kapısında yanından geçerken ufkunun tutulmasına neden olduğumu söyledi.”

Başını sallıyor.

“Aurora’yı düşünmek onun yanımda olmasından daha iyi geliyor bazen. Bunu anlaması mümkün değil.”

Dirseklerini masanın üstüne dayıyor, ellerini yüzüne kapatıyor ve parmaklarının arasından konuşuyor.

“Aurora içimde olup bitenlerin farkında değil. Güzelliğe olan hassasiyetimi fark etmiyor. Araba ıslak asfaltın üzerine yağ akıtınca oluşan gökkuşağı bana başka bir gerçekliğin hayalini kurduruyor.”

Ayağa kalkıp silahı alıyorum ve Svanur dışarıdaki basamaklara kadar bana eşlik ediyor. Silahı kolumun altında tutuyorum, namlusu yere bakıyor.

Ona neler olduğunu, hiç yaşlanmayacağımı söylesem mi acaba? Aklına gelmiş midir acaba?

Svanur’a yaşamaya devam etmem için tek bir sebep var mı, diye sorsam.

Tek bir sebebi sorsam yeter ama iki sebep de olabilir.

Açıklama olarak da kaybolduğumu söylerim.

O zaman o da: Seni anlıyorum, ben de kim olduğumu bilmiyorum, der mi? Ve kapı aralığında bana sarılır mı? Yarısı içeride yarısı dışarıda, yüz kilonun üzerindeki gövdesi dikdörtgen bir hale ile çevrelenmiş, kısa kollu tişörtünün önü pantolonunun içine sokulmuş, tişörtün arkası pantolonun dışında. Girişteki basamaklarda iki orta yaşlı adam kucaklaşmış hâlde, beşinci ayın beşi.

Aurora seslenirse: “Kim gelmiş? Kurutulmuş balık veya karides satıyorsa karides al. Meyan şekeri alma. Sana dokunuyor.”

Svanur bana aydınlanma yaşatacak bir şey söyleyebilir mi?

Ölüm üzerine bir şiir veya felsefi bir alıntı arar mı? Bu durumun değişmesine sebep olacak sözleri bulur mu? Yoksa sadece şunları mı söyler:

“Zaten yakında öleceksin. Bundan emin olabilirsin. Otuz yıl sonra bunu tekrar konuşalım, o zaman yaşadığın her dakikaya bir köpeğin kemiğine sarılması gibi sarılıyor olacaksın.”

Annen gibi.

Onun yerine şöyle diyor:

“Sana yarayı göstermiş miydim?”

“Yara mı? Hangi yara?”

“Bel fıtığı ameliyatından kalan yarayı.”

Hemencecik tişörtünü pantolonunun içinden çıkarıp tişörtün arkasını kaldırıyor. Bir iş gününün ortasında olduğumuz için sokakta az insan var.

Büyük bir yara izi omurgası boyunca uzanıyor. Tryggvi'nin Dövme Salonu'ndaki oğlanın bunu bir katrat veya motorlu kızakla nasıl kapatabileceğini hayal ediyor fakat nilüferimi gösterme dürtüsüne direniyorum.

“Dünyanın bazı yerlerinde yara izlerinin saygı uyandırdığını biliyor muydun,” diyor, “büyük ve etkileyici bir yarası olan kişi, vahşi bir hayvanın gözlerinin içine bakmış, korkusunu yenerek hayatta kalmış kişidir.”

Kolumun altında tüfekte karşıya geçiyor, dördüncü kata çıkıyor ve silahı çift kişilik yatağın üzerine koyuyorum.

Derideki yara izlerinin çoğu düz ve soluk renklidir
ve buna yol açan yaranın yalnızca küçük bir
bölümünü oluşturur

Cebimdeki telefon çaldığında kapıdan daha yeni içeri girmiştım.

Bakım evinden arıyorlar. Arayan kadın özür diler bir havada kendisinin orada çalışan bir görevli olduğunu ve annemin telefon etmesine yardımcı olduğunu söylüyor. Annem bugün beni bekliyormuş ama gelmemişim. Bu sözleri tereddüt ederek söylüyor, annemi ziyaret edeli sadece iki saat olduğunu ve haftada en az üç kere ziyarete gittiğimi biliyor gibi. Telefonu anneme veriyor. Öğle yemeği saatindeki ziyaretim zihninden silinmiş.

Annemin telefondaki sesi titriyor:

“Ben Gudrún Stella Jónasdóttir Snæland, Jónas ile görüşebilir miyim lütfen?”

“Benim anne.”

“Sen misin Jónas?”

“Evet, benim telefonumu aradın anneciğim.” Onu neden hiç ziyaret etmediğimi soruyor.

Ona bugün geldim, diyorum.

Bunu düşünmeye başlıyor ve o hatırlamaya çalışırken ben telefonda bekliyorum.

O ipin ucunu yakalayınca ziyaretimi gayet iyi hatırladığını, fakat bugün geldiğimde bir şeyi sormayı unuttuğunu söylüyor. Testerem var mıymış. Yatağının kenarındaki pencereye çarpan ve onu uyutmayan bir ağaç dalını kesmemi istiyormuş benden.

“Babanın alet kutusu yatak odamızda dururdu. Baban pek eğlenceli biri değildi ama güvenilir bir adamdı.”

Duraksıyor.

“Sen seyahate çıkacağını mı söylemiştin?”

“Hayır.”

“Savaşa gideceğim dememiş miydin?”

“Hayır, öyle bir şey de söylemedim.”

Tereddüt ediyor.

“Özel bir göreve mi gidiyorsun Balkabağım benim?”

Özel bir görev mi? Bu söz dikkatimi çekiyor. Gezegeni kurtarmak gibi mesela. Ya da yeni bir aşı bulmak?

“Hayır.”

Telefonda uzun bir sessizlik daha oluyor. Belki de neden aradığını hatırlamaya çalışıyordur.

“Sen yaşamak istemiyor musun, Balkabağım benim?”

“Emin değilim.”

“Saçların dökülmedi en azından. Bizim tarafımızdaki erkeklerin saç dökülmez.”

Kelimeler ağzımdan dökülüveriyor.

“Gudrún Waterlily benden değil.”

Benim kanımdan olmadığını, çocuğum olmadığı için soyumuzun benimle birlikte son bulacağını da ekleyebilirdim.

Telefonun diğer ucunda bir hışırtı oluyor ve uzaktaki sesler yakınlaşıyor. Annem konuşmadan önce uzun bir sessizlik oluyor.

“Babanla balayımızda bir tarih müzesine gitmiştik. Oldukça romantikti. Ama benim en çok dikkatimi çeken şey askerlerin üniformalarının çok ince bir kumaştan yapılmış olmasıydı. Dandik bir kumaştı, sadece gösteriş için.”

“Biliyorum anne.”

Hâlâ kafasını kurcalayan bir şey olduğunu sezinliyorum.

“Heidegger kim?” diye soruyor sonunda.

Üniversitenin ilk yıllarında Heidegger üzerine bir makale yazmamış mıydım? İnsanlığın gerçeklikle ilişkisinin bir merak hissinden doğduğunu söyleyen o değil miydi? Küçük bir çocuk veya genç bir hayvan gibi.

“Alman filozof. Neden sordun?”

“Çünkü bu sabah telefon edip seni sordu. Yanlış numarayı aradığını söyledim.”

Apologia pro vita sua (İnsanın kendi hayatını savunması)

Başka seçenekler de var elbette. Mesela tavandaki lambayı çıkartıp kancasını kullanabileceğim aklıma geliyor. Mekânla ilgili de karar vermek gerek. Zihnimde farklı senaryolar canlandırıyorum. Kendimi oturma odasında mı vurmaliyim yoksa yatak odasında, mutfakta ya da banyoda mı asmaliyim? Ne giyeceğime de karar vermeliyim. Hangisi uygun düşer? Pijama, pazar günü kıyafetleri, iş kıyafeti, çoraplı mı olmalıyım yoksa ayakkabılı mı?

Birden Waterlily'nin anahtarı olduğu ve beni basabileceği aklıma geliyor. Yeni keşfettiği bir şeyi paylaşmak için bir anda oturma odasında peydahlanmak tam ona göre bir davranış. Şöyle bir şey der mesela:

“Baba, kuş çiftlerinin bu adaya yalnızca bir kez geldiğini ve bu yüzden deneyimlerinden hiçbir şey öğrenmediklerini biliyor muydun?”

Beni merak etmesi ne kadar zaman alır acaba? Ayrıca eşyalarımı ayıklayacak kişi de o. Aşağıdaki kilerde çok uzun zaman önce ayıklanıp atılması gereken bir sürü ıvır zıvır var. Onu bu işten kurtarmam gerekmez mi?

Bodrum kapısını açar açmaz Gudrún'la beraber yaşamaya başladığımızda tasarlayıp yaptığım tabureyi görüyorum. Alçaltılıp yükseltilebilen bir oturağı var. Kızak var ve kurması neredeyse bütün günü alan turuncu çadır, uyku tulumları ve yürüyüş bot-

ları da var. Buraya taşındığımdan beri bodruma inmemiştim, kuların arasında zikzak çizerek ilerliyorum. Bir tanesinin üzerine annemin titrek elyazısıyla, çay seti, *Jónas'a gidecek*, yazılmış. Bir rafta Waterlily için yaptığım bebek evi duruyor, yanında da eski pikap. Bunları unutmuştum.

Orta yerde büyük bir alet kutusu var, içinde nadiren kullandığım aletler var: çeşit çeşit tornavidalar, kaporta çekici, bir sürü yıldız tornavida, el testereleri, yassı spatula, kıl testere, marangoz rendesi, köşebent demiri, kumpas, raspalar, eğeler, üç adet marangoz cetveli. Lavabonun altında veya arabanın bagajında tuttuğum alet kutusunda bir çatal çekicim ve farklı boyut ve çeşitlerde tornavidalarım var. Ayrıca bir matkap da var, Gudrún'la tanıştıktan sonra aldığım ilk alet. Furumelur semtinde bir bodrum katı kiralamıştık, yerlerin muşambası berbat hâldeydi, ben de okuyup araştırmış ve kendi başıma yerleri parkeyle kaplamayı başarmıştım. Ondan sonra seramik döşemeyi, duvar kâğıdı kaplamayı ve su tesisatını değiştirmeyi de öğrendim. Metreyle düşünüyordum, uzunluk ve genişlik, yüz yetmişe seksen veya doksan ikiye altmış iki. Annem ıstırap rakamlarla ifade etmenin acıyla ifade etmekten daha kolay olduğunu söyler, buna katılıyorum ama güzelliği düşündüğümde yine de 4,252 gram, 52 santimetreyi düşünüyorum.

Köşede yıpranmış bir koli duruyor, sıkıca bantlanmış ve üzerine siyah keçeli kalemle ATILACAK yazılmış. Yanılmıyorsam bu koli son ve ondan önceki son iki taşımada da atılacaktı, dolayısıyla birçok bodrumda açılmadan kaldı. Öyleyse neden hâlâ burada duruyor? Alet kutumdan bir falçata alıyorum, bantlarını ortadan kesip kapağını kaldırıyorum. Çoğu üniversitede okuduğum tek bir yıldan kalma kitaplar. Nietzsche'nin *İyinin ve Kötünün*

Ötesinde'sini çıkarıp daktiloya çekilmiş makaleleri ve elle yazılmış terimler sözlüğünü tarıyorum. Kolinin ortasında kahverengi bir zarf var. Zarfı açıp içinden babamın sararmış ölüm ilanını çıkarıyorum. Arkadaşlarından biri hayatta olan eşine başsağlığı diliyor. İki oğlundan da söz ediyor, babasının kopyası olan işletme son sınıf öğrencisi Logi ile annesinin müzik tutkusunu paylaşan ve felsefe birinci sınıf öğrencisi Jónas'tan. İki hafta içinde babamın kapı ağzında yığılıp kaldığı yaşta olacağımı fark ediyorum. Belki de aynı genetik kusur beni onca uğraştan kurtarır?

"Mutfak penceresinden babanın sendelediğini görüp sarhoş olduğunu düşündüm," demişti annem. "Dışarı çıktığımda kapının girişinde yatıyordu. Beni bir başıma bırakarak onu alıp götürdüler."

"Bazı insanlar yol boyunca peşinden gelmiyor," diye de eklemişti.

Aynı akşam, annem babamın gömleklerini gardırobun onun tarafındaki askılarından çıkarıp yatağın üzerine yığıdı.

"Bunu yapmak için biraz beklemek istemez misin, anne? En azından cenaze törenine kadar?" diye sormuştum.

Babamın bütün giysilerini verdik. Annem onun paltosunu giyen biriyle karşılaşmak istemediği için beni dört torba giysiyle komşu ilçenin belediyesine yolladı.

Babamın, okul nasıl gidiyor, diye sorması sinirlerime dokunurdu; hatta onun gizlice araştırma yaptığından şüphelenirdim. Eşyalarını ayıklarken *Nietzsche Hakkında Akıllıca Sorular Nasıl Sorulur* diye bir kitap ısmarladığını görünce bu önsezim doğrulanmıştı.

Ölüm ilanını zarfa koyup kutunun dibindekilere bakıyorum. Üç tane yıpranmış defter var. Birini açınca olgunlaşmamış elyazısını tanıyorum. Yine de emin olamıyorum. Yirmili yaşlardayken

tuttuğum günlükler mi bunlar? Sayfaları karıştırıyorum, tarihlere bakılırsa aralıklarla üç yıllık bir zaman dilimini kapsıyorlar.

Atılacak. Çöpe gidecek. Diğer defteri alıyorum ve içindekilere hızlıca göz atıyor, bazı yerlerinde duraksıyorum. Anladığım kadarıyla bulutlar, hava ve kadınlar hakkında betimlemeler içeren bölümlere ayrılmış. Felsefe öğrencisinin Platon Sempozyumu'nda aldığı notlar ilk sayfayı oluşturuyor ve çalışmalarımda önemli noktalara odaklanmayı başarabildiğimi gösteriyor.

Her insanda hem fiziksel hem de zihinsel olarak üreme dürtüsü vardır ve bedenlerimiz belli bir yaşa erişince üreme dürtüsünü hissederek.

Her sayfada tarihin ardından hava durumu geliyor, yıllardır çiftçilik yapan biri gibi: 2 Mart. Sakin, güneşli, sıcaklık eksi üç derece. 26 Nisan. Şiddetli rüzgâr. Sıcaklık 4 derece. 12 Mayıs. Güneydoğudan hafif esinti. Sıcaklık 7 derece. Bu hava durumu raporlarıyla bağlantılı olarak çeşitli bulut şekillerine ve gök cisimlerine odaklanmışım. Rüzgârın yonttuğu altokümülüs. Bulutları düşünmeyi ne zaman bıraktım? Bunun ardından: *Yeni bir ayın dünyanın çevresinde dönmesi muhtemel görülüyor. Ancak birçok uzman bunun hareket hâlindeki bir roketin parçası olduğunu düşünüyor.*

Evrende uzun zamandır sönmüş hâlde bulunan yıldız isimlerinin arasında bir alışveriş listesi elips çiziyor:

Çilekli yoğurt ve prezervatif al.

Kadın bedenleri ve kadınlarla ilişkiler ile ilgili tanımların defterin büyük bir kısmını oluşturduğunu anlamam fazla uzun sürmüyor. Kız arkadaşlarımdan isimlerinin baş harflerini kullanıyor ve onlara benimle yattıkları için teşekkür ediyorum. Bir sayfada *teşekkürler K*, diğerinde, *teşekkürler D*, yazıyor. Bazen ismin baş harfinin altı çizilmiş. *Teşekkürler M*. M iki kez ortaya çıkıyor, K de

öyle, arada birkaç ay var. Aynı K miydi acaba? Bazılarının yanında parantezler var. *L (bakire)*. Pek çok yazımı dayımın şehir dışındaki koyun çiftliğinde geçirmiştim, bu nedenle benzetmelerimde buzul vadisinden esinlenmişim (*K'nin teni bir kuzunun ciğerleri kadar yumuşak*). İki gün sonra S var. Hatırlamaya çalışıyorum. Hayatımda ilk kez kızlarla şansım yaver gidiyordu ve bir kız bana baktığında bu iş olacak diye düşündüğümü hatırlıyorum. Sayfaları atlaya atlaya geçiyorum. G beden alfabesindeki son harf, Gudrún olabilir mi bu? G'ye benimle yattığı için teşekkür ettiğimde yirmi iki yaşındayım, hatırladığım kadarıyla bir dağ yürüyüşünde olmuştu; (*G'nin apandisit ameliyatından kalma bir yara izi var ama bu konuda herhangi bir şey söylemedim*) diye parantez içinde yazmışım.

Belli bir tarihi bulmak için defterin sayfalarını karıştırıyorum:

11 Ekim 1986.

Okuldan eve bisikletle geldim. Silfurtún'a doğru giderken, Höfdi binasının basamaklarında Reagan ile Gorbaçov'u gördüm. İkisinin de üzerinde palto vardı, biri ternçkot, diğeri de yakası kürklü bir palto giymişti. Orada üç tane de kaz vardı. O akşam televizyonda onları gördüm, siyah ve beyaz, toprak ve buz gibi.

Sonra şu sözleri yazıp altını çizmişim: "Ben oradaydım."

Bir gün sonra aynı sayfaya şöyle yazmışım:

12 Ekim.

Babam öldü.

Dünya aynı dünya değil.

Yaşamımı üç gün daha uzatıp bodrumu boşaltmak için Svanur'un römorkunu ödünç alıyorum.

Daireye üç kez çıkıyorum, birinde iskemleyle, birinde pikapla, sonuncusunda da üzerinde "ATILACAK" yazan kutuyla.

Yükseklere ne kadar tırmanırsak,
uçamayanların gözünde o kadar küçük görünürüz

Buzdolabına bakıyorum: Üzerinde “en deneyimli tavuklarımızdan” yazan paketin içinde iki yumurta var. Mutfak dolabında bir paket fiyonk makarna var, haşlayınca büyümüyor muydu bunlar, ne kadar süreyle haşlamak gerek? Pencere pervazındaki saksıda canlı tutmaya çalıştığım maydanoz var ama solmuş. Yumurtaları çırpıp maydanozun yeşil kısımlarını keserek tavaya atıyorum.

Makarna haşlanırken günlüğün son sayfalarını inceliyorum.

Girişlerden biri uzunluğu sebebiyle dikkatimi çekiyor, hiç kesintisiz üç sayfa. Bir dağ yürüyüşünü anlatıyorum, bir hikâye gibi, altı çizili bir başlık da eklemişim: *Kabul töreni tapınağının basamaklarını tırmanırken*. Tarihi 7 Mayıs ve yalnız değilim çünkü şöyle başlıyor: *G de gelmek istedi*.

Koro provasından sonra annemden Subaru’yu ödünç aldım (egzozu bozuk). Bir süredir bu dağda gözüm vardı (G’den daha uzun bir süredir). Korodan dört kızla yattım ve moralim bozuk. Koro şefi (annemin bir arkadaşı) beni kenara çekip bu gerginliğin sesimi etkilediğini söyledi.

Beşinci kızı bir dağ yürüyüşüne davet ederek bunu telafi ediyor gibiyim.

G’nin üzerinde sarı renkli polo yaka kazak ve beyaz kesler var.

Ve her zamanki gibi alışveriş listesini koymuşum: Yolda bir markette durduk, karides salatalı sandviç, iki kola ve iki tane Prince Polo çikolatası aldım.

Kratere çıkan yolda G’ye babamın bu kış öldüğünü ve Çelik Bacak Ltd. adlı aile işletmesini devralmak için okulu bıraktığını anlattım. Ona annemle birlikte yaşadığımı ve bir ağabeyim olduğunu söyle-

dim. Ona bir gün baba olmak istediğimi de söyledim. (Bunu neden söyledim? Kendimi söylemek zorunda hissettim.) Bugünkü duygu ve düşüncelerimi etkileyen geçmişte ve yakın zamanlarda olan birkaç şeyi daha anlattım. Bunun ardından altını iki kez çizdiğim bir cümle geliyor: Ben konuştum, G ise sessiz kaldı.

Sonra üzerini okunamayacak şekilde karaladığım beş satır var, ondan sonra dağ yeniden görünüyor:

G yükselen dağı ve tüm o kayaları görünce şüphelerinden sıyrılmaya başladı. Ben önden yürüdüm, o benim peşimden geldi, ensemden soluğunu hissediyordum. Hava sisli olduğu için en tepedeki kayayı görmek güçtü. G'ye doğudaki buzulu gösterebileyim diye sisin açılmasını bekledik. Dönüşte yaptık. Yağmur yağdığı için yerdeki yosunlar ıslaktı, bu nedenle sadece gerektiği kadar kıyafeti üzerimizden çıkardık. Bu G için daha zor oldu çünkü üzerinde tulum vardı. Az ötede bir kar tavuğunun kanat çırpışını duydum ve şunu düşündüm: Bir kuş ne görür, bir kuş ne düşünür? Bir anda arkamızda bir koyun belirdi, bize bakıyordu, G'ye gözlerini kapatmasını söyledim.

Ve bir koyun ne görür, bir koyun ne düşünür, diye düşündüm. Giysilerimizi giyerken G "Altımızdaki yanardağın patladığını düşünsene," dedi.

Arabaya dönerken, kuzey sumrularının yuvalama alanlarından geçerek kısa yoldan gittik. Binlerce yuva.

Binlerce sesten oluşan bir koro.

Orada karides salatalı sandviçimi kustum.

Kendimi iyi hissetmediğim için dönüşte arabayı G kullandı, ben de arka koltukta yattım. G konuştu ben sessiz kaldım. Bana annesini ve gittiği hemşirelik kursunu anlattı, iğneyi saplayacak doğru damarı bulmanın ne kadar zor olduğunu söyledi. Dönüş yolunda sadece bir kez durdu ve yolda kartavukları olduğunu söyledi.

Bundan sonra anlatım tavsiyor. Yine dağın eteklerindeyim. Aslında tam olarak böyle yazıyor: *Dağın eteklerine ulaştık*. Sayfayı çeviriyorum, bir ay sonrasına ait, G'ye gittiğim günü anlatıyor.

7 Haziran

Annesiyle yaşadığı evde G'yle buluştum. Onu ilk kez tamamıyla çıplak gördüm (kısmen değil). Yatak odasının kapısı kilitlenmiyordu bu yüzden önüne şifonyeri çekmek zorunda kaldım. Giderken bana bebek beklediğini söyledi.

Bunun nasıl olduğunu sordum, o da bana prezervatiflere güvenilemeyeceğini söyledi.

Henüz ben kendim büyürken bir çocuğum olacaktı. Annemle oturuyor, kiliseye kabul hediyesi olarak aldığım, çarşaf çekmecesini de olan tek kişilik yatakta yatıyordum. Kendi etimden üreyen şeyle ilgili anlatı sonraki sayfada iki cümleyle bitiyor:

Dağda bir koyunun tanıklığında bir bebeğin
tohumları atıldı.

Sönmüş bir yanardağın az ötesinde.

Gudrún bana bir kazak örünce artık bir çift olduğumuzu düşünmüştüm. Ütüleyip katladığı kazağı bana uzatırken, "Gözlerinin rengine uygun," diyor. Sonra bebeğe haroşa örgü hırka örmeye başlıyor. Akşamları onun evindeki kanepede oturup annesiyle birlikte televizyon seyredip patlamış mısır yiyoruz. Dayımın koyun çiftliğinde dört yaz geçirdiğim için onu nelerin beklediğini biliyordum, kuzulatma deneyimim olmuştu, onların yapışkan be-

denini çekip çıkarmıştım, boynuzlu bir koçu dünyaya getirmeye, boynuzları kanaldan geçirmeye uğraşırken annenin melemeleri hâlâ kulaklarımda.

Dağ yürüyüşünün üzerinden sekiz aydan biraz fazla geçmişti ki Gudrún Waterlily bir artık günde dünyaya geldi, iki hafta önce doğmuştu ve yumuşak tırnakları vardı. Bebek rahimde yanlamasına yattığı ve dönemediği için sezaryenle dünyaya geldi. Ebe, kucağında bebekle yanıma geldiğinde dehşete kapılmıştım, minik bedeni nasıl tutacağımı gösterdi, kollarımda bir canlı taşıyordum, dünyadaki en narin yaratıktı ve onun benden sonra da yaşayacağını düşündüm.

Defterin sondaki sayfalarına gelip aşağıdaki cümleyi buluyorum:

29 Şubat. Benden sonra da yaşayacak. Göz kapakları saydam kelebek kanatları gibi.

Öğleden sonra bir siparişe ilgilenmek üzere işe uğramam gerekmişti. Bunu neden yapmıştım ki? Çünkü adamın biri arayıp siparişini saat bir buçukta alacağını söylemişti.

Arkadaşlarımdan arasında ilk başı bağlanan bendim, bu da evde düzenli bir seks hayatım olacağı, her gece bir kadının vücuduna erişimim olduğu anlamına geliyordu. Buna çabucak alıştım. Başlarda, doğumdan sonra, Gudrún bana vücudunun nerelerine dokunabileceğimi söylemişti; karnına dokunmam yasaktı, sezaryen yarasına yaklaşmam yasaktı, “Elini buraya koy,” diyordu. “Hayır, öyle değil, hareketsiz dursun, karnımın üstünde hareket etme, nefes alma.” Omuzlarına tutunmayı veya ellerimi göğüslerinin altındaki göğüs kafesine koymayı deniyordum ama bazen ellerim çıplak bedeninde gezinirken yasak olan şeyleri unutuyordum ve ellerim karnına kayıyordu.

“Ne yapıyorsun?” diyordu o zaman.

“Hiç,” diyordum.

“Karnımı tutuyorsun ama.”

Yirmi altı yıl sonra karım bana: “Waterlily senden değil. Ayrıldığıımıza göre, bunu bilmenin doğru olacağını düşündüm,” diyor. Sonra da: “İlk randevuda çile çekmekten ve ölümden bahseden biriyle hiç çıkmamıştım. Hepimiz bir gün öleceğiz dediğinde bunun üzerine bir hayat kurulabileceğini düşündüm. Waterlily’nin senin olmasına o zaman karar verdim,” diye de ekliyor.

Günlüğe son yazdıklarımın tarihi yok.

Ben etim.

Bundan sonra hayatımın kaydını tutmayı tamamen bıraktım.

Etten kastettiğim şey kafamın altında kalan her şey. Hayatımdaki en önemli şeylerin başlangıcında ve sonunda etin olması gerçeğine uygun; doğduğumda kalp ve akciğerler dinmek bilmeyen çalışmalarına başladı, bir çocuk doğdu ve etimden olan etin sorumluluğunu aldım ve yakında bedenimin işleyişi duracak. Annemin dünya düzeni üzerine bana verdiği dersleri duyar gibiyim: *Biliyorsun Jónas, büyük hikâyeye biz doğmadan çok önce başladı.*

Yaralar farklı hızlarda iyileşir ve yara izleri çeşitli derinliklerde bulunabilir, bazıları diğerlerinden daha derindir

Saat sabahın ikisi ve biri dördüncü kattaki kapımı çalıyor, önce hafifçe, sonra daha ısrarlı bir şekilde.

Kapıda Svanur nefes nefese durmuş omzumun üzerinden içeriyi görmeye çalışıyor. Apartman kapısı kilitli olmalıydı ama Svanur geç saatte eve içkili dönen bir komşunun ardından içeriye sızmış. Uyuyamamış ve çatı katında perdelerin arkasında birinin gezindiğini görünce benim de uyanık olduğum sonucuna varmış. Beni aşağıda karavanın yanında bekleyen köpeğiyle beraber bir gezintiye davet ediyor.

Dişi köpeğine koca kız diyor.

Ona gecenin bu saatinde başka planlarım olduğunu söyleyebilir miyim?

Hemencecik içeri dalıp oturma odasına geçiyor. Çevresine bakınıyor, her yeri hızlıca ve düzenli bir şekilde gözden geçiriyor. Beni kontrol mu ediyor?

Bakışları odanın ortasında duran iskemleye ve orta sehpasının üzerine koyduğum avizeye takılıyor ama orada elimde bir kayışla duruyor değilim.

Yazarların intihar yöntemleri sayfasında kalan bilgisayarı kapatıyorum.

Kolinin içindekiler bir yığın hâlinde yemek masasının üzerinde duruyor.

“Ortalığı mı toparlıyordun?” diye soruyor.

“Evet, bazı eski belgeleri gözden geçiriyordum.”

Ben daha anlayamadan banyoda gözden kayboluyor. Dolapları açıp kapattığını duyuyorum, dönüşte yatak odasına bir göz atıyor. Tüfek hâlâ çift kişilik yatağın üzerinde. Koridordaki portmantoya da bakınca teftişi sona eriyor.

“Aurora’yı daha iyi anlamak istiyorum,” diyor komşum içini çekerek.

İnsan ve hayvan

Svanur limana giden yolda köpeğini tasmaından tutuyor. Hava sakın ve ortalıkta bebek arabası gezdiren bir babadan başka kimse-cikler yok. Gudrún Waterlily'nin karnı ağrıdağında annesi uyusun diye ben de onu gece yürüyüşe çıkarır mıydım?

Svanur sessizliğı bozuyor.

“Aydınlık bana zor geliyor,” diyor. Köpeğın kakasını temizle-mek için eğiliyor.

“Yanında torba taşımayıp bu işten sıyırdığını düşünen tipler var.”

Balina gözetleyen teknelerle balina avlayan tekneler arasın-daki yarı yolda iskelede duruyoruz, tepemizde uçsuz bucaksız gökyüzü.

“Ne güzel değil mi?” diyor Svanur.

Bir şey demiyorum. Enlemesine üç turuncu çizgisiyle muhte-şem görünen gökyüzü benim içimde herhangi bir özleme yol açmı-yor, aynı gökyüzünü geçen sene ve ondan önceki sene de gördüm. Varlığını devam ettirebilir veya sona erdirebilirim.

“Ne kadar küçüğüz,” diyor köpeğı okşarken. Sonra kendini düzeltiyor.

“İnsan ne kadar küçük.”

Fenere doğru yürüyoruz ve Svanur dün aynı yoldan yürürken bir fok gördüğünü söylüyor. Fok da onu görmüş. Birbirlerinin gözüne bakmışlar, insanla hayvan. Telefonuyla fokun resmini çekmeyi düşünmüş ama vazgeçmiş çünkü insanla hayvan, başka söylenecek bir şey, daha derin bir anlam yok, demiş kendine. Sonra eve gelince internette tornavida kullanmayı öğrenen bir fokla ilgili bir haber okumuş.

“Tam da o habere denk gelmem tesadüf mü, sence?” diye soruyor, benim üzerimden ötede uzanan geniş yeşillığe bakarak.

İkimiz de susuyoruz.

Köpek havlayıp yosunların üzerinde yürümek istiyor ama Svanur tasmaını çekiyor.

Bir kuzey sumrusu üzerimizde daireler çiziyor ve ben elimi sallayarak onu uzaklaştırıyorum. Yavrulama mevsimi geldi.

“Biliyor muydun,” diyor denize bakmayı sürdürerek, “neşeyi de kederi de ifade etmek için gözyaşı döken tek canlı insan.”

Evet diyorum, gözyaşı bezinin uyarılmasıyla ilgili değil mi?

“Hayatımızın sona ereceğini hayvanlar bilmiyor ama biz biliyoruz,” diye sözlerine devam ediyor komşum. “Varoluşumuzun sona ereceğini biliyoruz.”

Bir çöp kutusu arıyor ama etrafta göremeyince torbayı dönüş yolu boyunca elinde taşıyor.

Svanur’a hoşçakal demeye hazırlanırken aklında hâlen daha bir şey olduğunu seziyorum.

Karavanın önünde ayak değiştirerek ağırlığını birinden ötekine veriyor.

“Mermiye de ihtiyacın var mıydı?” diye soruyor.

“Evet.”

“Ben de öyle düşünmüştüm.”

Duraksıyor.

“Maalesef geçen sene kartavuşu avında hepsini kullandım.”

Benden uzağa bakıyor, köpekse tam bana bakıyor.

“Aslında daha önce hiç tüfek kullanmadım,” diyorum komşuma.

“Ben de öyle düşünmüştüm. Silah ateşlemeyi bilmediğini yani.”

Haklı, silahı ateşleyemem. Birisi vurulabilir.

Sonra, “Arada bir uğrayabilir miyim?” diye soruyor.

Ona önümüzdeki günlerde biraz meşgul olduğumu söylüyorum, sonra “Yakında gideceğim. Bir seyahate çıkacağım,” sözleri dökülüveriyor ağzımdan.

Bu fikir kafamda şimşek gibi çakıyor; kendimi ortadan kaldıracam. Bu sayede, Waterlily’nin cesedimi bulmasından endişelenmem gerekmiyor. Dalışını yapıp gözden kaybolmadan önce bir girdaba kapılarak birkaç metre boyunca havada yatay süzülen bir kuş gibi. Açılan boşluğa dalmadan önce son bir kanat çırpışı, beyazlaşmış kemikler yolculara yönünü gösterecek.

Bu konuyu düşünürken, bulunamama seçeneğini dışarıda bırakıyorum; Waterlily ömrü boyunca beni arayabilir ve çok büyük acılar çeker. Onun yerine yurtdışına bir seyahate giderim ve Waterlily ile annem beni küçük bir kutuda geri alırlar.

“Baban en uzun seyahatine çıktı,” demişti annem. Bir sınavdan çıkmıştım, kapıda beni bekliyordu.

“Nereye gitti?” diye sormuştum, kahverengi evrak çantasının hercai menekşelerin arasında durduğunu görünce.

Evrak çantasını yatak odama götürüp faturaları çalışma masasının üzerine sıralamıştım. Ertesi gün anneme üniversiteyi bırakıp Çelik Bacak Ltd., Baba ve Oğul’da çalışmaya başladığımı söyledim. Devir değişse de toplumun çelik bacaklara ilgisi sabit kalmıştı.

“Merak etme,” dedim anneme.

“Hayatımın en güzel anları,” diyor Svanur, “bir fundalıkta, uyku tulumunun içinde yalnızken ve şafak sökerken tüfeğimle kuşların uyanmasını beklediğim anlardır. Sessizce beklerken kardan kabuğa bakarım. Ana rahminde olmak gibidir. İnsan kendini güvende hisseder. Doğmaya gerek yok. Çıkman gerekmiyor dışarı.”

Svanur’a ne dedim?

Onun söylediğini tekrar ettim. Hayır, çıkmam gerekmiyor dışarı, dedim. Ona söylediğim son cümle buydu. Son sözcük “dışarı” idi.

Sözcük ete büründü ve bizim aramızda kendine bir yaşam kurdu

Waterlily’i arıyorum, buluşmak için sözleşiyoruz. İki masası olan bir pastanede buluşmayı öneriyor.

Son konuşmamızda, çöplerimi ayırıp ayırmadığımı ve kâğıtlar için kendime mavi çöp kutusu alıp almadığımı sormuştu. Ben de ona Sigtryggur nasıl demiştim, o da: “Tristan mı demek istiyorsun, baba?” diye sormuş ve eklemişti:

“İlişkımız bitti.”

Kızımın bir babaya değil bir erkek arkadaşına ihtiyacı var. Benim herhangi bir işlevim kalmadı artık.

Ona Noel’de aldığım mavi kapüşonlu, kenarları kürklü parkayı giymiş, beni kocaman bir gülücükle karşılıyor. Ona diş teli taktırdığımız ve bütün bir hafta sonu ağladığı zamanı hatırlıyorum. Parkasını çıkarıp iskemlenin arkasına asıyor.

Kızımın uzmanlık alanı deniz biyolojisi ve tezini plastiğin denizin florası ve faunasına etkileri, özellikle de erkeklerin sperm üretimine etkileri üzerine yazdı.

“Perfloro parçacıkları,” diyor, ben de başımı sallıyorum.

İklim değişikliğinin okyanus asitlenmesi ve oksijen eksikliğine etkileriyle ilgili bilgilerimin tamamını ondan öğrendim.

Küçükken akan suya karşı müthiş bir merakı olduğunu ve bütün muslukları açtığını hatırlıyorum. Çenesini lavabonun kenarına dayar veya bir iskemle çekip üzerine çıkar ve suyun akışını izlerdi.

İki yaşındayken “Su akar,” demişti.

Bileğinde babaannesinin saati ve bir sürü bilezik var. Her hafta babaanne ile torun iki Gudrún buluşup savaşlar ve dünyanın geleceği hakkındaki endişeleri üzerine sohbet ederler.

Kızım sıcak kakao ile meyveli çörek istiyor, bense adı düğün neşesi olan bir pasta ısmarlıyorum.

“Geçen sene dünyada silahlara 240 milyar kron harcandığını biliyor muydun?” diyor.

Fincanından bir yudum alıp üst dudağına bulaşan kremayı siliyor.

“... Savaştan kâr edenlerin verdiği zararı hesaplayıp bunu onlara ödetmeliyiz,” diye sözlerine devam ediyor. “O zaman savaşın barıştan daha pahalıya mal olduğunu anlarlar. Zaten anladıkları tek dil paranın dili değil mi?” diye ekliyor.

Kızım konuşurken bütün vücuduyla kendini ifade ediyor, sonra susuyor.

“Babaannene gittin mi?” diye soruyorum.

“Evet ve o da benimle aynı fikirde.”

“Eminim öyledir.”

İkimiz de gülüyoruz.

Ben nasıl bir babaydım acaba?

Kızıma hiç kötü davranmadım, hiç kızmadım, sorularını cevapladım ve onu futbol antrenmanlarına götürüp yeşil çorapları içindeki sıska bacakları ve kocaman eldivenleriyle golleri karşılayışını, topa korkusuzca atılışını izledim.

Cevap: Ben ortalama bir babaydım. Notum: 7,5.

Ona en uzun seyahatime çıkmaya hazırlandığımı söylemeli miyim?

“Ne oldu, baba? Neden bana öyle tuhaf bakıyorsun?” diyor.

“Yok bir şey.”

“Emin misin?”

“Evet kesinlikle.”

Acaba biliyor mu? diye merak ediyorum. Annesi söylemiş midir?
Bana soru soran gözlerle bakıyor.

“Her şeyin yolunda olduğundan emin misin, baba?”

“Evet, her şey yolunda.”

“Annenden haber aldın mı?”

“Hayır.”

“Ama aranız iyi, değil mi?”

“Evet, her şey yolunda.”

Beni dikkatlice süzüyor.

“Kızgın da değilsin?”

“Hayır, değilim.”

Sonra, acaba beni affeder mi, diye merak ediyorum. Yoksa beni suçlar mı, hatta benden nefret eder mi? Oğluna benim adımı verir mi, o da annesi gibi çilli olur mu, yalnızlığı mı sever yoksa meraklı biri mi olur?

“Baba hasta mısınız?”

“Yo hayır, yok öyle bir şey.”

Çöreğini bitirip dökülen kırıntıları topluyor ve tabağına koyuyor.

“Peki sen, yalnızlık çekiyor musun?”

“Yo hayır.”

İçinde tuttuğu bir şey var.

“Sadece geçen akşam bir rüya gördüm.”

Duraksıyor.

“Kocaman bir erkek bebek doğurduğumu gördüm.”

“Ya.”

“Normalden büyük, kocaman bir kafası vardı.”

Rüyaların nasıl yorumlandığına dair en ufak bir bilgim olmadığını ona söylemeli miyim? Derin bir nefes alıyor.

“Sorun şu ki erkek bebek sendin.”

“Nasıl yani?”

“Rüyamdaki bebek. Kendi babamı doğuruyordum.”

Elimden geleni yapıyorum.

“Bu yeni bir plan anlamına gelebilir mi?”

“Evet, baktım, doğum yeniden doğuşu veya yeni bir başlangıcı simgelermiş ama aynı zamanda insanın ihmal ettiği bir tarafı olduğunu da gösterirmiş. Kafanın büyüklüğü de ihmal edilen tarafın dikkat ve ilgiye ihtiyacı olduğu anlamına gelirmiş.”

Duraksıyorum.

“Sen ne anlama geldiğini buldun mu?”

Onun nefessiz kalmasından endişeli olduğunu anlıyorum.

“Bazen doğum ölümü simgeleyebilir.”

“Öyle mi?”

“Ama fiziksel anlamda bir ölüm olması gerekmez, bir şeyin sonu ve yeni bir şeyin başlangıcı da olabilir.”

Kakaosunu bitiriyor ve ikimiz de sessizliğe gömülüyoruz. Sonra bana dönüp:

“Peki ya sen baba, sen rüya görmüyor musun?”

“Hayır, pek değil.”

“Org çalgıcısının oğlu org müziğini rüyasında görmez mi?”

Ona gülümsüyorum.

“Hayır, org müziği bile görmüyorum.”

Parkasını giydikten sonra aklına birden bir şey geliyor.

“Şey,” diyor, saç lastiğini düzeltirken, “mutfaktaki dolap kapağı menteşesinden kurtulup düştü ve yerdeki seramiği kırdı. Acaba bir bakabilir misin?”

Waterlily bir kız arkadaşıyla beraber küçük bir daire kiralamıştı, taşındıkları zaman mutfak dolaplarını ben zımparalamış, cilalamış ve kulplarını değiştirmiştım. Eski küvetin yerine de bir duş teknesi takmış ve çevresine seramik döşemiştım.

“Tabii bakarım,” diyorum.

Hayatımdaki üç Gudrún benden ne isterse onu yapıyorum. Aynaları ve rafları asıyor, mobilyaları bir yerden başka bir yere taşıyıp nereye koymamı isterlerse oraya koyuyorum. Yedi banyo, beş mutfak fayansı döşedim, parke döşedim ve balyozla çift camlı pencereleri indirdim. Aslında ben yıkıp döken biri değil, kırık şeyleri tamir eden biriyim. Biri bana bir şeyi neden yaptığımı sorarsa bunu benden bir kadının istediğini söylerim.

Kollarımı kızıma dolayıp ona sarılıyorum.

Ona bir şey daha söylemek istiyorum ama:

“İnsanların ağlayan tek canlı olduğunu biliyor muydun,” diyorum.

Onun ağzı kulaklarına varıyor.

“Hayır, bilmiyordum. Ben gülen tek canlı olduğumuzu biliyordum.”

Eve geldiğimde raflarda rüya tabirleri kitabını arıyorum. Gudrún bunu götürmemiş, tik mobilya tamirini anlatan kitapçık ile aynı rafta duruyor.

Org başlığına bakıyorum.

Kitaba göre, *güzel bir org müziği dinlediğini görmek cinsel enerji ve güç anlamına gelirmiş.*

Waterlily ayrılırken, “Baba, düşündüğün her şeye inanma,” demişti.

Aya bir bilet, tek yön

Ortalık sessizliğe gömülüyor. Sadece bir kuşun sesi duyuluyor.

Soru şu: Nereye gitmek istiyorum?

İnternette sörf yaparak uygun bir yer arıyorum ve özellikle de savaş bölgelerine bakıyorum. Çok geçmeden altmış üç ülke ve bölge potansiyel adaylar olarak öne çıkıyor. Svanur'un kadınlar ve savaşla ilgili izlediği belgesel hangi ülkede geçiyordu?

Sonunda, bölgedeki çatışmalar nedeniyle uzun süre haberlerden düşmeyen ama birkaç ay önce ilan edilen ateşkes sebebiyle ilginin dağılıp başka bir yere kaydığı bir ülke seçiyorum. Durumun istikrarsız olduğu ve ateşkesin devam edip etmeyeceğinin belli olmadığı söyleniyor. İdeal bir durum, bir sokak köşesinde vurulabilir veya bir mayına basabilirim. Svanur'un sesini duyar gibiyim:

“Eğer kadın olsaydın önce tecavüze uğrardın.”

Biletim tek yön olacak. Haberlerde gördüğüm harabeye dönmüş küçük şehirde bir otel buluyorum. Otellerin kendi canına kıyanlar arasında gerçekten de popüler olduğunu hatırlıyorum. Web sitesindeki fotoğrafların savaştan önce çekildiği belli oluyor; fotoğraflardan otelin bir zamanlar çiçeklerle süslü küçük bir meydana baktığı ve civar köylerde arıcılık yapıldığı anlaşıyor. Otel kumsala yakın ve web sayfasındaki bilgilere göre eskiden turistlerin rağbet ettiği, arkeolojik alanları ve çamur banyolarıyla meşhur olan popüler bir bölgede. Otelde kaplıca ve yüzlerce yıllık bir mozaik duvar bulunduğu bahsediliyor.

Veda mektubumu yazarken pikaba bir plak yerleştirip *One Way*

*Ticket to the Moon**'u dinliyorum.

Mektubu kime hitaben yazayım? Kızıma mı anneme mi, ikisinin de ismi aynı Gudrún V. ile Gudrún S..

Svanur'un yürüyüş sırasında söylediklerini düşünmeye başlıyorum.

"İnsanlar unutulur. Sonunda kimse seni hatırlamaz."

Waterlily'nin pürüzsüz bir teni var ama dizlerinin güzel olmadığını düşünüyor. Dizleri için endişelenmemesini ona söylemeli miyim? Erkekler dizlere bakmaz, kadınları kısım kısım değil bir bütün olarak düşünürler. Öyle mi gerçekten? Kendi günlüklerimi düşünüyorum.

Annem mezarında bulunacak bitkilerle ilgili düzenlemeleri yaptı bile. Duvar sarmaşığı ve bodur söğüt istiyor. Ben de yazmalı mıyım: Ucuz tahtadan ve cilasız, kulpsuz, gösterişsiz bir tabut olsun diye?

Mektubun ilk taslağını yazıyorum: *Ben artık gidiyorum*. Neden "artık"? Bunun üstünü çiz.

Ekliyorum: *Geri dönmeyeceğim*. *Geri dönmeyeceğim*'i sil ve *Ben artık var olmayacağım*, yaz. Bahardan bahsetmeli miyim? Nerede bahsedeyim? Mektuba "ikinci yarı" sözlerini eklemek geliyor içimden. Önümüzdeki haftanın ikinci yarısında ben artık var olmayacağım, diye yazabilir miyim? Veya: Önümüzdeki haftanın ikinci yarısında dünya bensiz dönecek, diye? Benim olmadığım dünyada hava durumu ne olacak? Önümüzdeki günlerde yumuşak bir hava ve yağmur bekleniyor. Önümüzdeki haftanın ikinci yarısında yağmur denecek. Waterlily ne demek istediğimi anlar.

Her şeyi sil.

Yeniden başla:

* (İng.) Aya tek yönlü bir bilet. -ç.n.

Gerçek bir baba benden daha fazla gurur duyamazdı. "Gerçek" kelimesini sil, sadece baba'yı bırak.

Bu sayfayı yırt ve yeniden başla:

Çelik Bacak Ltd.'i Eiríkur Gudmundsson'a sattım (evet, mutfak tezgâhları yapan Çelik Çerçeve Ltd.'in sahibi), son ödemeyi haziran ayında senin hesabına yatıracak. Sevgiler baban.

Tanrı acı çekenleri acıyla kurtarır

Yanıma bir ölüye yetecek kadar eşya alıyorum. Bavul neredeyse boş: Güneş kremi, tıraş bıçağı, yedek gömlek, sandalet, mayo veya şort, fotoğraf makinası ve telefon yok. Benimle temasa geçmeleri mümkün olmayacak.

Sonra evi biraz toparlıyorum.

Nevresimi çift kişilik yatağın üzerine örtüp kırıışıklarını elimle düzeltiyor, üzerine yatak örtüsünü serip iki yanda da eşit uzunlukta olması için kenarlardan çekiştiriyorum. Elektrik süpürgesiyle de süpürmeli miyim? Gardırobu açıyorum. Rafın en arkasında katlı duran kazak Gudrún'un bana ördüğü kazak mı?

Komodinin üzerindeki kitap yığını düzeltiyorum. İncil'in burada ne işi var? Kitap ayracı hâlâ Eyüp Kitabı'nda duruyor.

Gudrún'la gecelerimizi birlikte geçirmeyi bıraktıktan sonra, o yatağın bir kenarında oturup kendi kitabına gömülmüş olur, ben de öbür kenarında kendi kitabımla otururdum; tanıdığım hiç kimsenin baştan sona okuyamadığı üç kitap bitirdim: İncil, Kuran ve Vedalar. İncil'i okumak üç ayımı aldı, toplam 1829 sayfa, ama diğer kitapları daha kısa sürede bitirdim. En beğendiklerim Tarsuslu Pavlus'un aşk ayetleri ile Kuran'ın barış mesajlarıydı. *Kim bir cana kıyarsa bütün*

insanları öldürmüş gibi olur; her kim bir can kurtarırsa bütün insanları kurtarmış olur. Bir de Vedalar'da bütün dünyayı *kucağında* tutan *bin kafalı, bin gözlü ve bin ayaklı* Puruşa'yı beğenmiştim.

Gudrún sadece bir kez benden ona da okumamı istedi. O sıralarda yorganlarımıza birbiriyle uyuşmayan nevresimler geçiriyor ve aramıza yastıklardan oluşan bir set kuruyordu, gerdek yatağımızın doğu ve batı kıyıları arasında kurulan bir kale duvarı gibiydi.

“Hangi kısmını okumamı istersin?” diye sordum.

“Şu anda okuduğun yeri.”

Eyüp Kitabı'ndaydım, o yüzden zincirlere vurulup acılar çeken alnı ak başı dik doğrucu Eyüp'le ilgili kısmı okudum.

Bu dünyaya çıplak geldim, çıplak gideceğim, diye okumamı bitirdim.

“Sağol,” derken sesinde bir kırılmanlık hissettim. Sonra da aramızdaki yastığı sarsarak arkasını dönerken “Biliyordum,” dediğini duydum. Geceliğinin altındaki omzunun güzel kıvrımına baktım. Süleyman'ın *Neşideler Neşidesi*'nde olsaydım ve *memelerin arasında yatan safi mür çıkınıdır* kısmını okusaydım bugün hâlâ evli bir adam olurum.

Kısa bir süre sonra Gudrún tuvalete gitti ve geri gelince bana:

“Musluk akıtıyor,” dedi.

Ertesi gün masanın üstünde şöyle bir not vardı:

“Holdeki ampul patlamış.”

Bu sayede ortada buluşuyorduk, ben ona acıları aktarıyordum, o da bana işler veriyordu.

Dünyaya alacakaranlığa kadar sahip çıkabilirim
Her yerde bir anlam var

Tabağı yıkayıp, kurulayıp dolaba koyduktan sonra damlalığı silip mutfak bezini asıyorum.

Bütün pencereleri açıyorum.

Bütün pencereleri kapıyorum.

Çift kişilik yatağı yaptıktan sonra kanepede iki saat uzanıp hiçbir şey düşünmemeye çalışıyorum. Hayatta beni hâlâ şaşırtabilecek bir şey kaldı mı, diye kendime soruyorum. İnsanların kötülükleri? Hayır, insanların kötülüğüne dair bilgim tam. İnsanların iyiliği? Hayır, insanlara inanacak kadar çok sayıda iyi insanla karşılaştım. Dağ başlarının tarifsiz güzelliği, birçok katmandan oluşan manzara, dağların arkasında dağlar, maviliğin üzerine serilen mavinin birçok tonu? Sonsuz siyah kum sahilleri ve doğuda parıldayan buzullar, bin yıllık bir rüyanın şeffaf bir plakanın altındaymışçasına yavaşça kayan dış hatları? Bunların hepsini biliyorum. Hâlâ yapmak istediğim bir şey kaldı mı? Aklıma bir şey gelmiyor. Yeni doğmuş kaygan kırmızı bir bebeği kucağıma aldım, Aralık ayında ormanda bir Noel ağacı kestim, bir çocuğa bisiklete binmeyi öğrettim, bir kar fırtınasında dağ yolunda tek başımayken lastik değiştirdim, kızımın saçlarını ördüm, yurtdışında hava kirliliği yaratan fabrikalarla dolu bir vadiden geçtim, küçük bir trenin arka vagonunda sarsılarak yolculuk yaptım, kömür karası kumları olan bir çölde piknik tüpünün üzerinde patates haşladım, uzun ve kısa gölgele- rin altında gerçeklikle boğuştum ve bir insanın hem ağlayıp hem güldüğünü, acı çektiğini ve âşık olduğunu, bir başparmağı olup şiirler yazdığını bilirim, bir insanın öleceğini bildiğini de bilirim.

Geriye ne kaldı? Bir bülbülün şakımasını dinlemek mi? Beyaz bir güvercini yemek mi?

Taksi apartmanın önünde bekliyor, tam kapıdan çıkacakken birkaç parça alet almak için dönüyorum. Beni nasıl koşulların bek-

lediğini bilmiyorum, bir kanca filan takmam gerekebilir. Bir uzatma kabloyla bir adaptör de alıyorum, o zaman en iyisi içinde şarjlı matkap olan küçük alet kutusunu alayım diye düşünüyorum. Kapıyı kapatmadan önce, Waterlily'nin komodinin üstünde duran fotoğrafını alıyorum. Bu resimde beş yaşında, incecik bir at kuyruğu var ve öndeki dişleri düştüğü için diş etleri şişmiş. Bu fotoğraf bir dağ buzulunun kıyısındaki gölün yanında bulunan kamp alanında çekilmişti, beş parmağını da gökyüzüne doğru uzatmış, arkada turkuaz renkli bir buzdağı görülüyor. Çöp kutularının yanından geçerken birinin günlüklerini çöpten çıkarıp itiraflarımı okuyabileceği geliyor aklıma, *Apologia pro Vita sua**. Günlüklerin üzerinde Jónas Ebeneser Snæland adı açıkça görülüyor. Neden annemin soyadını kullanıyorum ki? Defterleri dürüp ceketimin cebine sokuyorum.

Yurtdışında bulduğum ilk çöp kutusunu boylayacaklar.

Hazırım o zaman.

Kendimle bir toplantıya.

Ve son günümle.

Her şeye veda ediyorum.

Çiğdem çiçeği açtı.

Arkada hiçbir şey bırakmıyorum.

Her şeyi sarıp sarmalayan aydınlıktan karanlığa doğru gidiyorum.

Şimdi olan
şimdi biter

* *Bir Yaşamın Savunusu*. John Henry Newman'ın İngiltere Kilisesi'nden Charles Kingsley'ye cevaben dinî görüşlerini savunduğu 1864'de yayımlanan biyografik eseri. -ç.n.

Uçakta uykuya dalıyorum, rüyamda bir koyun kulağımı yalıyor ve inişten az önce uyanıyorum.

Uçak bulutların arasına dalıyor.

Süzülüyorum.

Süzülüyorum.

Dünyaya doğru, tuzlu denize doğru süzülüyorum.

Dümdüz bir satıh, tarlalar, uçsuz bucaksız ormanlar, manzaranın içinde aynalara benzeyen ölü gibi sakın göller görüyorum. Uçağın çelik kanadının gölgesi ormanın kıyısındaki bir tarlanın üzerine düşüyor. Uçak pisti tam hızla beni kucaklıyor; indim. Pencereilerin yakınında yapraklı ağaçlar beliriyor. Ormanla gökyüzü arasındaki çizgiye, ufka bakıyorum. Gideceğim yer burası, daha ilerisi değil.

İşi bitirmek için kendime bir hafta tanıyorum.

Ben bir ormanım, karanlık ağaçların gecesiyim:
Ancak benim karanlığımdan korkmayanlar,
benim selvilerimin altındaki gül kümelerini
görürler

Yelek giymiş bir adam elinde iki isim yazan bir kâğıtla çıkışta duruyor: Sayfanın üstünde kırmızı kalemle *Mister Jónas* yazıyor, altında bir kadının ismi var. Otelden karşılamaya geldikleri iki yolcu var sadece ve aynı taksinin arka koltuğunu paylaşıyoruz. Kadın sürücünün arkasında oturuyor, bulutlu havaya rağmen güneş gözlüğü takmış. Döşemeleri yırtık, tozlu, eski bir araba, koltuğun yayları sırtıma batıyor, emniyet kemeri kopuk.

Taksi şoförünün ağzından çıkan ilk kelime “Evlisiniz” oluyor, önce onay beklercesine bana, sonra da kadına bakıyor, o zaman

bunun bir soru olduğunu anlıyorum. Kadın başını olumsuz anlamda sallayıp şoföre kendi dillerinde bir şey söylüyor. Mavi bir döpiyes giymiş, boynunda bir fular var, bir fotoğraf stüdyosunda poz verir gibi hafifçe öne doğru eğilmiş, önündeki koltuğu tutuyor. Ülkemden tek bir kelime anlamayacak kadar uzağa, bana bira getiren garsonu anlayamayacak kadar uzağa hiç gitmedim.

Sessizlik Oteli sahilde ve havaalanından arabayla bir saat uzaklıkta ama şoför yolların hâlâ harap hâlde olduğunu söyleyip şehrin içindeki dolambaçlı yollardan gitmemiz gerektiği için yolculuğumuzun yarım saat daha uzayacağını söylüyor. Rotanın bazı kısımlarının henüz haritaya işlenmediğinden bahsediyor. Uzakta bazı tepeler var ama onun dışında arazi düz.

İlk gözüme çarpan, her şeyin üzerini kaplayan gri toz tabakası; volkan patlamasından sonraki kül tabakasına benziyor. Akşamüstü gökyüzüne yayılan kızılık dışında siyah beyaz bir film setinden geçiyoruz.

Şoför bu hissimi onaylıyor.

“Toz çok fena,” diyor. “Tozda nefes almak zor. Yağmur bekliyoruz. O zaman da her yer çamur olacak tabii. Yağmur nem de getiriyor.”

Bizimle her konuşmasında aynayı ikimizi de görecektir şekilde ayarladığını fark ediyorum. Direksiyonu sağ eliyle tutuyor, sol eli kucağında hareketsiz duruyor. Bir yeri göstereceği zaman elini direksiyondan tamamen çekiyor ve araba yolda savruluyor.

Eski bir şehir duvarının yıkıntılarını görüyorum.

Şoförün “Bir zamanlar burada eski Roma kalıntıları varmış, şimdi sadece sıradan yıkıntılar var,” dediğini duyuyorum. “Ülkeyi yeniden inşa etmek elli yılımızı alacak. Her yer böyle yıkıntı hâlindeyken mülteciler geri dönmez,” diye sözlerine devam

ediyor. “Artık buraya turistler gelmiyor. Haberlere de çıkmıyoruz. Dünya bizi unuttu. Artık yokuz.”

Otelin aylardır kapalı olduğunu, bu yüzden oraya aynı hafta içinde üç misafir götürmesinin önemli olduğunu söylüyor. Siz dahil, toplam üç kişi oldu, deyip üç parmağını kaldırıncaya araba savruluyor.

Hasar görmemiş tek bir bina yok. Adam eliyle gösterip anlatıyor: Parlamento binası tahrip edilmiş, enkaz hâlindeki müze ve televizyon istasyonu da öyle, ulusal arşiv ve yazılar yerle bir olmuş, Modern Sanat Müzesi’ni havaya uçurmuşlar. “Şurada eskiden bir okul vardı, şurada kütüphane, üniversite, fırın, sinema,” diye sayıyor.

Yıkım her yerde.

Yüksek binalar havaya uçurulmuş ve binalardan geriye kalan duvarlarda cam çerçeve kalmamış. Kendi kendime düşünüyorum: Sizin harabeye dönmüş evleriniz var, bizimse eriyik kayalardan nehir gibi akan iri kaya parçalarımız.

Şehrin içindeki yollardan kıvrıla kıvrıla yavaşça ilerliyoruz, etraftaki birkaç kişi solgun ve yorgun görünüyor. Bazı yıkıntılarda makineler çalışıyor. Savaştan önce insanların içinde bulunduğu refahı gösteren izler var. Dörtüyl ağzında, oyuncak bebek evi gibi ön cephesi olmayan iki katlı bir binanın hemen yanında duruyoruz. Her şey kalın bir toz tabakasıyla kaplı olduğu hâlde, yerdeki desenli halıyı ve bir piyanodan geriye kalanları seçebiliyorum. Meşhur bir tasarımcıya ait koltuğu ve pufu görünce afallıyorum. Koltuğun yanında ayaklı bir lamba ile devrilmiş bir kitaplık var. Yatak odasında yatağın yapılı olduğunu fark ediyorum, birisi evi terk etmeden hemen önce çift kişilik yatağın üzerine beyaz yatak örtüsü sermiş, belki de ekmek almak için fırına giderken yolda vu-

rulmuştur. En çok dikkatimi çeken şeyse, oturma odasındaki rafta sapasağlam duran sarı renkli vazo. Garajda bir steysin arabanın enkazı ile garaj yolunda kırmızı üç tekerlekli bir bisiklet duruyor.

Çöpler her yere dağılmış ve anlayabildiğim kadarıyla kanalizasyon boruları ortaya çıkmış. Şoför benim tarafımdaki pencere kapanmadığı için özür diliyor. Dışarıdan gelen keskin koku ile şoförün Fahrenheit tıraş losyonunun güçlü kokusunun yanında kadının tatlı çiçek kokulu parfümünün hafif kokusunu da alıyorum, Gudrún'un kokusundan epeyce farklı. Gudrún'un sürdüğü parfümün adı neydi? Yıldızların yol arkadaşı değil miydi? Kulaklarının arkasına sürdüğü *Plüton*'la? Kadın öndeki koltukların arasından sessizce yola bakıyor.

Şoför, büyük paletli ekskavatörleri başıyla işaret ederek, "İnşaat firmaları," diyor. "Hava saldırılarından sonra, barış gücü askerleri geldi," diye devam ediyor. "Sonra da inşaat makineleriyle birlikte müteahhitler gelmeye başladı." Aynayı ayarlamak için elini direksiyondan çekiyor yine. Artık beni de görebiliyor.

Burada ne aradığımı soruyor.

"Tatil," diyorum.

İkisi de bana bakıyor, adam da kadın da. Aynada göz göze geliyorlar. Adam kadına benim anlamadığım bir şey söylüyor, sonra yine bana bakıp kafa sallıyorlar. Ben de onlara bakıyorum.

Sorusunu bu sefer başka şekilde sorup, hafta başında otele götürdüğü adam gibi, buraya özel bir görevle mi geldiğimi bilmek istiyor.

Tatilde olduğumu söylüyorum yine, bunun üzerine başka soru sormuyorlar.

Şehirden uzaklaşıp her iki yanında ormanlık alanlar olan kıvrımlı köy yollarından geçiyoruz. Ağaçların gövdelerinin gri renkte

olduğunu görüyorum, ormandaki ağaçların büyük bir kısmı yaprak verememiş, çiçek açamamış gibi.

Ormanın kenarındaki bir tarlada şoför yavaşlayıp elini direk-siyondan kaldırarak bir yeri işaret edince araba yolda zikzak çizmeye başlıyor.

“Mezarlar, isimsiz toplu mezarlar,” diyor, ıssız bir orman hakkında şiir yazan ülkenin meşhur şairi de var aralarında.

Kadın bir şey söyleyince şoförün oturduğu yerde huzursuzca kıpırdandığını hissediyorum.

Başını sallıyor.

Kadın ilk kez benimle konuşuyor.

Kadın “İnsanlar buraya oğullarını, kocalarını, babalarını,” gömdü diyor. Birçok yerde babalar oğullarıyla birlikte yan yana yatıyor, hatta bazen aynı aileden üç nesil bir arada yatıyor.” Savaşın haneler arasında, çocukları aynı okula giden komşular arasında, aynı satranç kulübünün üyeleri arasında, futbol takımındaki kalecilerle forvetler arasında çıktığını söylüyor. Ruhsuz bir şekilde çabuk çabuk konuşarak, “Bir tarafta aile hekimi vardı, diğerinde tesisatçı, müzik hocası; eski koro üyeleri birbirine düşman oldu, bariton bir tarafta, bas ve tenör öteki tarafta.”

Sessizleşip kendi tarafındaki camdan dışarı bakıyor.

Taksicinin nasıl hayatta kaldığını merak ediyorum. Neden ormanın kenarına gömülmemiş? Cellat mıydı kurban mı? Baba ve oğulların yeni kazılmış mezarlarının bir kısmından o mu sorumlu acaba? Şoför susmuş, yola konsantre olmuş durumda.

Biraz sonra yine konuşmaya başlıyor ama bu kez konuyu değiştirip savaştan önce, büyük yıldızları bu spa oteline getirdiğini söylüyor.

“Dinlenmek ve sağlıklı olmak için geliyorlardı.”

Bir an düşünüyor.

“Mick mesela. Komik olan,” diye devam ediyor, “o sırada radyoda *I can't get no satisfaction* çalıyordu. Ama şarkıya eşlik etmedi.” Gelenlerden biri Mick Jagger'mış demek.

Kaldığı yerden devam etmeden önce bir an susuyor.

“O olmasa da ona çok benzeyen biriydi. Bir gözü kahverengi diğeri maviydi.”

“David Bowie olabilir mi?” diye soruyorum. İkisi de bana bakıyor ve adam bunu bir düşünüyor.

“Evet, şimdi siz söyleyince, David Bowie de olabilir.”

Artık daha iyi hatırladığından olsa gerek, şoför dinledikleri parçanın da *There's a starman waiting in the sky* olabileceğini söylüyor.

“Ama boyu beklediğimden daha kısaydı,” diye sözlerine devam ediyor. Ama bu onu şaşırtmamış çünkü arabasına aldığı ünlülerin çoğu sanıldığından daha ufak tefekmiş. “İnsanların boyu düşündüğünüzden ya daha uzun ya da daha kısa oluyor,” diye de ekliyor.

Mick Jagger ya da David Bowie'yi dikiz aynasından izlerken onun etli dudaklarını şarkıyla birlikte kıpırdattığını fark etmiş.

“O zaman Mick Jagger olabilir,” diyorum.

Başını sallıyor.

“Evet ikisinden biri olduğuna eminim.”

Kadın gülümsüyor. Bana mı gülümsüyor?

Biz kanlı gökyüzünün altında kasabaya girerken alacakaranlık çöküyor. Araba parke taşı kaplı dar sokaklardan yoluna devam ediyor. Kaldırımın yüzülmüş deri gibi açılmasıyla ortaya çıkan borulardaki büyük deliklere gözüm ilişiyor.

Şoför bavulları bagajdan çıkarırken kucağında hareketsiz duran sol ceket kolunun içinin boş olduğunu fark ediyorum.

Kesik kolundan geriye kalan kısmı kaldırıp, “Mayın,” diyor ve sadece bir kulağı işitmediği ve kolunun yarısını kaybettiği için şanslı olduğunu söylüyor.

“Dirseğimin olması büyük fark yaratıyor.”

Sonra kulağının üzerine düşen saçlarını geriye itip bana yarım kulağını ve kulağından şakağına kadar uzanan yarayı gösteriyor.

“İnsanların ne dediğini dikiz aynası sayesinde anlıyorum. Bakınca duyuyorum,” diyor.

Duyuyor ve görüyorum, diye düşünüyorum.

Elimde alet kutusuyla *Sessizlik Oteli*’ne girerken şöyle dediğini duyuyorum:

“Hava saldırılarının her şeyi çözdüğünü sanıyorsunuz.” Daha çok kendi kendine söylüyor gibi.

II. YARALAR

Her şeyi gözlemek sessizliktir, sessizlik

Sessizlik Oteli savaştan kabul edilebilir ölçüde hasarla kurtulmuş olsa da web sitesindeki fotoğraflara kıyasla epeyce şeyi eksik. Uzun süre güneş görmemiş solgun bir beniz gibi renklerinin tamamı solmuş. Havada küf kokusu var. Tavandaki avizeler duruyor ama çok sönük, gri bir ışık veriyorlar, hiçbir ışıltıları yok.

Resepsiyondaki genç adam da şoför gibi İngilizce biliyor, yirmili yaşlarda olmalı, benim bulutlar ve bedenler hakkında günlük tutmaya başladığım yaşlarda. Beyaz gömlek giymiş, kravat takmış, uzun bir kâkülü var, ikide bir yana savuruyor.

Kısa bir an kadınla yan yana duruyoruz, otele giriş yapan bir çift gibi, sonra ben alet kutumla bir adım geri çekiliyorum. Kadın form doldururken ben etrafa bakınıyorum. Genç adamla kadın kısık sesle konuşuyorlar.

Otelin bakım onarım ihtiyacı olduğunu hemen fark ediyorum; duvarların çoğunun boyası dökülmüş, tavanda rutubet ve sıva çatlakları var, bina uzun süredir ısıtılmadıysa şaşırmam, çok karlı geçen bir kıştan sonra, baharda soğuk bir yazlık evin kapısını açmaya benziyor. Rutubetin giderilip binanın belli yerlerinin elden geçirilmesi gerekiyor. Duvara vuruyorum ama ne tür bir ağaç olduğunu anlayamıyorum. Yanından geçtiğimiz ormanlar ne ormanlarıydı? Kızılağaç mı? Otelin girişi aynı zamanda lobi görevi görüyor ve büyük bir şömine dikkatimi çekiyor. Şömine yanıyor, havada duman kokusu var.

Şöminenin üzerinde, bir ormanın ortasında durmuş resimden dışarı bakan bir leoparın ve gözlerinde korkusuz bir ışıltıyla ona bakan bir avcının resmi asılı. Vahşi hayvanın gözleri bir oyuncak bebeğinkilere benziyor ve kedi gibi oldukça zararsız görünüyor.

Genç adam kadınla ilgilenirken arada bir bana bakıyor. Kadın güneş gözlüklerini çıkarmadığı için yolculuktan migreni tutmuş herhâlde diye düşünüyorum.

Kadın elinde anahtarla merdivenlerde kaybolurken, genç adam bana dönüyor, resepsiyon masasının üzerine eğilip sesini alçaltarak:

“Sinema yıldızı,” diyor.

Hafızasını yoklayarak, “En son oynadığı filmin adı neydi?” diye bir an düşünüyor. “*Görevi olan adam* mıydı? Yok, *Görevi olmayan adam*’dı galiba?”

Sonra emin olamıyor ve onu uzun süredir beyazperdede görmediğini söylüyor.

Bir sürü form doldurmam gerekiyor, bu da epeyce zaman alıyor, sorular havaalanındakilere benziyor. Ebeveynler. Nerede doğdukları? Annemin sütununa Húnavatn’ın doğusundaki Laxárdalur mu yazmalıyım? Aile, çocuklar, yakın akrabalar, acil durumda aranacak numara? Bir kaza durumunda aranacak kişi? Gudrún Waterlily Jónasdóttir ismini ve onun telefon numarasını yazıyorum. Genç adam bütün kutucukları doldurduğumdan emin olmak için formu gözden geçiriyor.

Kâğıdı işaret ederek “Boyunuzu da yazmalısınız,” diyor.

Bir seksen beş yazıyorum.

Bana tabut yaparlarken bu bilgi yararlı olur.

“Ben bir seksen üç diye düşünmüştüm,” diyor.

Kurallar gereği doldurmak zorunda olduğumuz formlar yüzünden özür diliyor. İkimizden başka kimse olmadığı hâlde sesini alçaltarak çabucak etrafa göz gezdiriyor.

“İnsanların bu ülkeye niçin geldiğini bilmemiz gerekiyor.”

Buranın büyük bir otel olmadığını, toplam on altı odasının bulunduğunu ve şu anda yalnızca beş odanın kullanıldığını söylüyor.

Sonra otele aylardır misafir gelmediğini ve birden aynı hafta içinde üç misafirin birden geldiğini söyleyerek şoförün dediklerini doğruluyor.

“Siz, sinema yıldızı ve diğer adam,” diyor ve odamı gündüz ısıttıklarını söylüyor.

Sonra bir harita açıp elinde mavi tükenmezle üzerine eğiliyor. Bir sürü yere çarpı işareti koyup oraların harabeye döndüğünü, haritadan silindiğini söylüyor. Sonra eline kırmızı kalem alıp haritanın üzerine daireler çiziyor ve oraların mayınlı bölgeler olduğunu söylüyor. Burası ve burası. Bir de şurası. Ormana gitmek, tarlalarda gezinmek yok. Terk edilmiş yerlerden uzak durmak gerekiyor. “Burada, burada, burada ve burada herhangi bir şeyin üzerine basmayın,” diyor. “Buraya ve buraya da gitmeyin. Şuraya da. Mantar toplamayın. Plastik mayınlar tehlikeli çünkü detektörler onları bulamıyor.”

Odanın anahtarını veriyor.

“Yedi numaralı odadasınız.” Ve ekliyor:

“Akşam on birden sabah altıya kadar sokağa çıkma yasağı var. Elektrik kesintisi yüzünden her gün altı saat elektrik verilmiyor. Su da aynı şekilde. Duş alacaksanız sabah dokuzdan önce almalısınız, o saatten sonra sıcak su olmuyor. Ve duşun altında üç dakikadan fazla kalmayın, yoksa ablam duş alamaz.

Ablasının neden otelde duş alması gerektiğini sormuyorum ama o yine de bir açıklama yapma gereği duyuyor:

“O da benim gibi otelde çalışıyor.”

Duraksıyor.

“Aslında oteli ikimiz çalıştırıyoruz denebilir.”

Formlara bakıyor.

“Burada bir hafta kalacağınız yazıyor. Yemek salonu hâlâ kapalı ama kahvaltı servisi yapıyoruz. Ayrıca yolun üstünde bir lokanta da var, eğer önceden haber verirsiniz açık olur.”

Bir şey daha, eğer ona ihtiyacım olursa zili çalmam yeter. Her zaman burada bulunmuyor çünkü başka işleri de var.

Otel rezervasyonunu internetten yaparken antik kaplıcalardan bahsedildiğini görmüştüm, bir de otelin temeli kazılırken bulunan meşhur bir mozaikten söz ediliyordu, yanlış hatırlamıyorsam.

Genç adama mozaïği, onu görmenin mümkün olup olmadığını soruyorum.

“Görmeyi çok isterdim,” diye ekliyorum. Genç adam birden İngilizce anlamamaya başlıyor.

“Bu mozaikler otelde değil mi?” Hafızasını tazeleme çabasıyla, mozaikte çıplak kadın resimleri bulunduğunu da ekliyorum.

Benim asıl ilgimi çeken arka plandaki tuhaf turkuaz rengi olmuştu, ülkedeki eski bir taş madeninden çıkmış olabileceği söyleniyordu.

Maalesef genç adamın bu mozaikten veya bölgedeki antik kalıntılardan haberi yok. Bir yanlış anlama olmalı, diyor, aniden önündeki kâğıtlarla meşgul oluyormuş gibi görünerek. Halbuki önünde yalnızca iki sayfa var.

“Kusura bakmayın,” diyor.

Peki oteldeki antik kaplıcadan da mı haberi yok? Çamur banyosu olan kaplıcadan?

Hayır, hatırlamıyor ama araştıracağını söylüyor.

Merdivenlere doğru yürürken genç adamın kafasını kaldırmadan:

“Evet, asansör bozuk,” dediğini işitiyorum.

Odama çıkarken bundan sonra istediğimden daha fazla söz söylemek zorunda olmadığımı, dünyanın sonuna kadar susabileceğimi düşünüyorum.

Hayatın tam da bu noktasına yedi numaralı odada geldi

Anahtarı kilidin içinde döndürüp ışığı yaktığımda ilk gözüme çarpan şey yatağın üzerinde asılı olan resim oluyor, lobideki orman resmine benziyor ama bu kez leopar yerine bir aslan var ve vahşi hayvan bu kez resimden dışarı doğru değil de avcının gözünün içine bakıyor, avcı ile hayvan bakışıyorlar.

Yaprak desenli duvar kâğıdı köşelerden soyulmaya başlamış.

Odada bir çalışma masası ve kıvrımlı ayakları olan kolçaklı bir sandalye var. Lavabodaki sabundan güzel bir koku yayılıyor, çiçek resimleriyle süslü ince pelüş kâğıda sarılmış. Yatak örtüsünün üstü tozlu ama altındaki çarşaflar temiz.

Giysilerimi çıkarmadan yatak örtüsünün üzerine uzanıp gece lambasını yakıyorum. Ampul bir iki kez pır pır edip sönüyor. Saatime bakıyorum, elektrik kesintisine daha bir saat var, torna-vidayla feneri lambanın yanına koyuyorum.

Yaptığım yolculuktan sonra biraz hâlsizim.

Çantayı açıp eşyalarımı masanın üzerine yan yana diziyorum. Fazla uzun sürmüyor. Kırmızı gömleğimi gardıroba asıyorum, kazağımı da onun yanındaki rafa yerleştiriyorum, günlüklerimi alet kutumun yanına koyuyorum. Bu ülkede henüz bir çöp kutusuna rastlamış değilim. Aslında hiçbir şeyim yok. Dokuz tane eşyam var.

Yatmalı mıyım, dişlerimi fırçalamalı mıyım?

Musluğu açıyorum, önce kum püskürtüyor, sonra çamurlu kah-verengi bir sıvı, sonra da kırmızı renkli bir su akmaya başlıyor. Su soğuk ve duş almaya yetecek kadar basınçlı akıyor. Borulardan gelen ses borulara bir göz atmak gerektiğini haber veriyor.

Duvarın arkasından bir yatak gıcirtısı duyuluyor, belli ki yan odada biri yatakta dönüp duruyor ve uyuyamıyor, tabii eğer yatakta iki kişi olup da kadınla öteki erkek terli bedenlerini birbirine sürtmüyorsa. Az önce duyduğum bir çocuk sesi miydi? Biri ninni mi söylüyor?

Perdelerin arasından görünen dünya tamamen karanlığa gö-mülmüş. Bir *scooter*'ın çalıştırılmasıyla birlikte bir vızıltı duyuyorum, cırcır böceklerinin sesi olabilir. Aniden kapının dışından bir hışırtı sesi geliyor, sonra da bir şey usulca kapıya tırnaklarını sürüyormuş gibi bir ses. Sonunda başka hiç ses kalmıyor.

Beni uyanık tutan tek şey nilüferin altında atan kalbimin sesi. Güm güm güm.

Gerçi çok geçmeden göğsüme bir ölüm sessizliği egemen olacak.

Yatak örtüsünün üstü soğuk, çarşafların altı da soğuk, gece-nin bir vakti karanlıkta el yordamıyla ilerleyip dolaptan kazağımı çıkarıyorum, dolapta kuştüyü bir yorgan bulacağımı zannetmi-yorum. Gardırobun kapısını açarken kapı elimde kalıyor. Feneri alıp menteşeleri inceliyorum; menteşeleri iki tane gevşek vida tu-tuyormuş. Yanımda getirdiğim kutuda uygun vidaları bulup, yarın tamir ederim. Gudrún'un bana ördüğü kazağı giyip çarşafların altına kıvrılıyorum, 49 yaşındaki bir fetüs, annemi düşünmem mantıklı değil mi?

Tekrar feneri yakıp defterlerden birini çekiyor, rasgele bir say-fa açıyorum.

Defterin ortasındaki sayfanın tepesine mavi tükenmez kalem ve titrek bir elyazısıyla şöyle yazmışım: *İnsan kalbi dakikada yetmiş kez atar. Yaratık ne kadar büyük olursa kalp atışı o kadar yavaş olur. Bir filin kalbi dakikada yirmi üç kez atar. Kalp belli bir sayıda attıktan sonra durur.*

Onun kanatlarının altına sığınacaksın

Odanın orta yerinde koşarak daireler çizen büyük bir kuşun sesine uyanıyorum, uçuşa geçmek ister gibi kanatlarını büyük bir gayretle indirip kaldırıyor fakat sonra yıldırım gibi kapıdan çıkıyor ve kapıyı arkasından sessizce kapatıyor.

Bu bir çocuk.

Kapıyı kilitlememiş miydim? Kilit eski, belki de takılmıştır.

Yerkürenin neresine indiğimi hatırlamam biraz zaman alıyor. Perdelerden sızan ışığa bakarak günün hangi saatinde olduğumuzu anlamaya çalışıyor, sonra saatime bakıyorum. On saat uyumuşum ve dudaklarımda hâlâ rüyalarımın kalan sözcükler var. Annem benimle konuşuyor:

“Varlığına bir son vermek yerine, kendin olmaya bir son verip başkası olsan, olmaz mı?”

Kısa bir süre sonra kapı tıklatılıyor ve eşikte genç bir kadın beliriyor. Beyaz polo yaka kazak ve etek giymiş, Waterlily ile aynı yaşlarda olmalı. Resepsiyondaki genç adamın bahsettiği kız kardeş bu sanırım, cansız bedenimi onun bulacağı ve lobideki kardeşine haber vereceği, kardeşinin de polisi arayacağı fikri beliriyor aniden zihnimde.

Genç kadın rahatsız ettiği için özür diliyor ve yatağı ne zaman yapmasını istediğimi ve bir ihtiyacım olup olmadığını soruyor. Temiz

havlu ister miyim? Sıcak su bugün için kesildi. Giysilerimle uyuduğum belli, kadın beni süzüyor. Odayı da söyle bir gözden geçirdiğini fark ediyorum. Komodinin üzerindeki alet kutusu açık duruyor ama onun bakışları gardıroba dayalı dolap kapısında donup kalıyor.

Ayağa kalkıp kapıyı tamir edeceğimi söylüyorum.

Evet, “Ben hallederim,” diyorum.

Matkabı ve vida kutusunu yerinden almamı izlerken, erkek kardeşinden tatile geldiğimi duyduğunu söylüyor. Tatile gelip gelmediğimi teyit etmek istediği anlaşılıyor. Söylediği şeyi yanlışlamamı bekleyerek bana bakıyor.

“Evet, doğru, tatildeyim.”

“Fazla bavulunuz yok ama?”

Ona kısa bir süre kalacağımı söylüyorum.

“Fazla uzun kalmayacağım,” diyorum.

Aslında rezervasyonum bir hafta olarak görünüyor.

Meraklı yüz ifadesinden tatilde matkapla ne işim olduğunu sormasını bekliyorum. Sormuyor. Onun yerine, erkek kardeşinin dün dediklerini tekrarlayıp otele aylarca hiç kimse gelmeyip de aynı hafta içinde üç konuğun gelmesinin tuhaf olduğunu söylüyor.

“Umarım ateşkes anlaşması kalıcı olur da turistler yeniden gelmeye başlar.”

“Dövize ihtiyacımız var,” diye ekliyor.

Dolap kapısını yerine takarken durup beni izliyor. Bu iş çabucak halloluyor. Tek eliyle kapıyı kontrol edip bana içtenlikle teşekkür ediyor.

Gelirken üzerimde olan gömlek gardırobun içindeki tahta askıda asılı duruyor.

Odanın kapısı açık ve biraz sonra kısa boylu bir varlık kapıda beliriyor. Bu bir oğlan çocuğu. Omuzlarına pelerin gibi at-

tığı havluyla kadının yanından hızla içeri dalıp odanın içinde bir daire çizdikten sonra tekrar kapıdan çıkıp koridorda gözden kayboluyor.

Kadının endişeli hâlini seziyorum, oğlan hızla yanından geçerken ona bir şey söylüyor.

“Uçuyor,” diyor kadın özür dilercesine. “Öteki çocuklarla oynamıyor.”

Bu onun yanında işe getirdiği kendi çocuğu olabilir mi? Hele bir o işi hangi gün yapacağımı seçeyim, oğlanı içeri sokmamasını kadına söylerim. Haftaya Salı diyelim. Şu anda ve burada karar verebilirim, haftaya Salı olsun bakalım.

Fırsat varken ona hemen soruyorum:

“Sizin oğlunuz mu?”

Başını sallayıp anaokulunun kapalı olduğunu ama sonbaharda çocuğun okula başlayacağını söylüyor.

“Eğer okulun tadilatı biterse,” diyor ve çocuğu bir başına bırakmadığını, mayınlı bir bölgeye girerse diye de dışarıda oynamasına izin veremediğini ekliyor. Futbol sahaları ve çocuk parklarında da mayınlar olabiliyormuş.

Bu genç kardeşler *Sessizlik Oteli*’ni işletmenin yanı sıra küçük bir çocuğun sorumluluğunu da üstlenmişler.

“Buraya savaşın sonlarına doğru geldik,” diye sözlerine devam ediyor genç kadın. Burası son duraktı. Bu kasabadan sonra okyanus başlıyor, diye ekliyor ve konuşurken dolap kapısını defalarca açıp kapıyor.

“Herhangi bir yerde durmak mümkün olsa,” diyor dolaba hitap edercesine.

“Peki bu otelin sahibi siz iki kardeş misiniz?”

Duraksıyor.

“Hayır, teyzemiz. O ülkeyi terk etti. Onun adına burayı işletiyoruz, denebilir.”

Bir şey daha ekleyecekmiş gibi oluyor ama vazgeçiyor.

Durumu iyice anlama ihtiyacı hissediyorum:

“Yani oğlunuz, erkek kardeşiniz ve siz burada, otelde mi yaşıyorsunuz?”

Başını sallıyor ve şehir merkezindeki bir evin tadilatının bitmesini beklediklerini söylüyor. Başka birkaç kadın, oğlu ve kardeşiyle beraber taşınmak istedikleri ev hasar görmüş, suyu ve elektriği de yokmuş.

“O zamana kadar burada kalıyoruz,” diyor ve havlu koymak için banyoya geçiyor. Musluğu açtığını duyuyorum.

“Su temiz akıyor,” diyor şaşkınlıkla. Kapı aralığında duruyor.

“Kum akmıyor artık,” diye ekliyor.

“Boruları temizledim.”

Duşu açtığını duyuyorum.

“Duş da akıyor. Su da sıcak,” diyor banyodan.

Kadın şaşkınlık içinde.

“Evet, duş başlığını söküp içindeki kumu ve çamuru temizledim.”

Derken birdenbire pencereye gidip perdeleri açıyor.

“Kardeşimle ben çocukken buraya tatillerde geldik,” diyor.

Pencerenin önünde, bana arkası dönük sessizce duruyor.

“Şurası,” diyor, pencereden dışarıyı göstererek, “o duvarın dibinde insanlar vuruldu. Binanın altında bir ekmek fırını olduğundan oradan gelip geçen çok olurdu.”

Pencereye yaklaşıyorum.

“Şurası mı?”

“Evet. Duvarlardaki mermi delikleri duruyor hâlâ. İnsanların toplandığı veya sıraya girdiği her yerde vurulma riski vardı.”

Mahalleler arasındaki savaşlar ve kuşatma yüzünden bazı bölgelerin aylarca her şeyden mahrum kaldığını söylüyor.

“İnsanlar tünellerden yiyecek taşıyarak hayatta kalabildiler,” diye ekliyor.

Bunu düşünüyorum. Pencereden bakınca nişancının nereye konuşlanmış olabileceğini kestirmek güç.

Susuyor fakat sonra devam ediyor:

“Nişancının kim olduğuyla ilgili bir sürü spekülasyon vardı.” Duraksıyor ve kapıda kimsenin olmadığından emin olmak ister gibi omzunun üzerinden kapıya doğru bakıyor.

Belki de oğluna bakıyordur.

“Koro üyesi olduğunu duymuştum,” diyor lastik saç bandını düzeltirken.

Şehrin her yerinde ben gömülüym

Dolap kapısını tamir etmek dışında başka iş yok bugün. Kimse beni tanımıyor, bir bekleyenim de yok. Buz gibi soğuk okyanusun ötesindeki annemin radyodaki sabah tiyatrosunu dinlerken raventli kremalı pudingini yediğini biliyorum ama kimse benden bir şey beklemiyor. Yirmi altı yıldır çalışıyorum. Fazladan altı günü ne yapacağım ki? Yedi saatlik uyku süresini çıkarırsak geriye doldurulacak on yedi saat kalıyor.

“On yedi çarpı altı, yüz iki saat yapar,” derdi annem olsa.

Bu da demek oluyor ki parlak yıldız dünyanın ufkunda altı kez daha yükselecek.

Hâlâ yapmak istediğim bir şey var mı?

Tatilde olduğumu herkese on kez tekrarladığıma göre, etrafı gezmeye çıkabilirim. Bugün hangi kiliseyi, hangi müzeyi, hangi arkeolojik kalıntıyı gezsem acaba?

Dn resepsiyondaki erkek kardeş mozaikleri ya da diğer kalıntıları hatırlamıyordu, belki bugün hatırlar.

Resepsiyondaki zili iki kez alıyorum, genç adamın gelmesi on dakikayı buluyor. Geldiğinde ise beyaz gömleğinin düğmelerini iliklemele meşgul. Altındaki eşofmanı ve lastik ayakkabılarını fark ediyorum, saçlarında tozlar ve sıva ya da macun gibi görünen gri parçacıklar var, imento karmakla meşglmş gibi görünüyor. Boynundaki kulaklıkları çıkarıp alette alan Lorde'yi kapatmadan bankonun üzerine bırakıyor.

Ona yine mozaik duvarı soruyorum.

“Mozaikle ilgili bir şey buldunuz mu? Antika eserler vardı hani?”

“Hayır, maalesef,” diyor. “Uzun zaman alıyor. zerinde alışıyorum.”

Ona daha fazla ipucu verip, web sitesinde verilen bilgilere göre –tam olarak da *Sessizlik Oteli*'nin web sitesindeki bilgilere göre– otel duvarının iki bölümden oluştuğunu söylüyorum. Duvarın bir kısmı antik çağlardan kalmaymış, diğer kısmı ise otelin reklamını yaptığı kaplıcaya bağlanan yeni bir ilaveden oluşuyormuş.

“İnternette gördüğünüz her şeye inanmayın,” diyor genç adam. “Ayrıca o savaştan önceydi. O zamandan beri çok şey değişti.” Sonra web sayfasını gncellemeesi gerektiğini ona hatırlattığım için bana teşekkür ediyor.

“Antika eserlerle ilgili araştırmalarımaya devam edeceğim, bir şey bulursam size haber veririm,” diyor, dikkatini bankonun üzerinde duran harita yığınını düzeltme işine vererek.

Nereye gideceğimi soruyor.

“Yürüyüşe çıkacağım.”

Hemencecik şehrin haritasını açıp bedenimin parçalara ayrılmasını istemiyorsam ayak basmamam gereken yerlere ilişkin çünkü talimatları tekrar ediyor; burası olmaz, burası hiç olmaz. Ve bir kez daha beni terkedilmiş yerlerle ilgili uyarıyor.

“Mezarların üzerinde de güneş parlıyor,” diyerek sözlerini tamamlayıp haritayı katlıyor. Kahvaltıyı kaçırdığım için yol üzerindeki bir lokantayı tavsiye ediyor. Eğer istersem sahibini arayıp geleceğimi haber verebilirmiş. Bu şekilde benim için kesin bir şeyler pişirmiştir.

Birden genç adamın oğlum olacak yaşta olduğunu fark ediyorum, tabii eğer bir başka canlının dünyaya gelmesini sağlayabilmiş olsaydım.

Rastladığım sensin

Toprağa ayak basmış bulunuyorum.

Gerçek anlamda.

Şehir merkezinin haritasını açıyorum. Hava sakın ve ılık, havada altın toz zerrelere uçuşuyor.

Meydanda gri güvercinler var. Taksi şoförünün dün söylediği şey aklıma geliyor:

“Savaşta kuşlar bile ortadan kayboldu.”

Uzaktan makina sesleri duyuluyor, şehirde inşaatlar devam ediyor. Dar sokaklarda geziniyorum ve hep aynı köşeye çıktığım hissine kapılıyorum. Bazı evler öylece kalmış ama bazılarının aceleyle terk edildiği belli oluyor. Ortalıkta fazla kimse yok ama

yüzlerin çoğu tuhaf bir biçimde tanıdık geliyor. Eski baldızıma, Gudrún'un kardeşine benzeyen bir kadın var, bir an için arkadan Svanur'u gördüğüm hissine kapılıyorum. İnsanları inceliyorum ama onlar bana bakmıyor. Çoğunun bir kolu veya bir bacağı yok ya da insanlarda çift olarak bulunan bir uzuvları eksik.

Sonra Gudrún'un bir gün durup dururken, ihtiyacı olsaydı bir böbreğimi ona verip vermeyeceğimi sorduğu aklıma geliyor. Veririm, demiş, sonra da hasta mısın diye sormuştum, o da hayır demişti. Ya kalbimi verip vermeyeceğimi sorsaydı? O zaman ben de ona bende birden fazla olan her şeyimi ona memnuniyetle vereceğimi mi söyledim?

"Bunlar kadınların soracağı türden sorular," derdi Svanur. "Seni sınıadıklarının işareti."

Sonunda kurşun delikleriyle kaplı duvara gelmiş olmalıyım. Oteldeki pencereye bakan duvarın önünde durup yakından inceliyorum, yıldızların aydınlattığı bir gecede, hiç ummadıkları bir anda yakın mesafeden vurulan insanların durduğu yerdeyim, parmaklarımı kurşun deliklerinin üzerinde gezdiriyorum.

"İnsanlar basit rüyalar görür," derdi Svanur. "Durduk yere bir kaza kurşununa kurban gitmemek ve çocuklarının seni hatırlaması umuduyla." Kurşun deliklerinin çokluğundan anlaşıldığı kadarıyla, infazların burada yapılmış olma ihtimali hiç de az değil. Taksi şoförü infazların futbol sahalarında yapıldığını söylemişti.

Otel tam benim görüş hizamda ve bakışlarımı odamın bulunduğu ikinci kata yönelttiğimde bir an için birinin pencerenin arkasından beni gözetlediği hissine kapılıyorum, birisi ışığı açıp hemen hızlıca kapatıyor, elektrik düğmesiyle oynuyor veya şehre Mors koduyla mesajlar yolluyor gibi: *Artık oyun oynamak yok. Artık bomba patlatmak yok. Artık yürüyüş yapmak yok.*

Zaman ölü kedilerle dolu

Bugün ölmeyeceğime göre yemek yemem lazım.

Genç adamın bana söylediği *Araf Lokantası*'nı bulmak zor değil, anacaddenin üzerinde, vitrininde iki kuaför koltuğuyla Sophia Loren'in gençken çekilmiş büyük boy fotoğrafı olan, kapalı kuaför salonu ile caddedeki dükkânların çoğu gibi yine kapalı olan bir çocuk giyim dükkânının arasında. Vitrinlere bakarak neyin nerede satıldığını anlamaya çalışıyorum. Bazı uluslararası marka isimleri var, kırık bir vitrin camının iç kısmında asılı olan ünlü bir markanın posterini tanıdık geliyor: *Life is short, let's buy jeans.** Lokantanın karşısında başka bir çocuk giyim dükkânı daha var, onun yanındaki dükkânın tabelasında *Pizza Verona*, diğerinde ise *Café Amsterdam* yazıyor, ikisi de terk edilmiş durumda ve kapalı. Yolumun üzerinde kapısına zincir vurulmuş bir sinema var, giriş kapısının yanında camları kırık vitrinde çıplak pazuları ve alnındaki is lekesiyle Bruce Willis'in bir posterini asılı.

Araf Lokantası'nın kırmızı perdeleri çekilmiş, bu yüzden içerisi görünmüyor ama ben yaklaşıncaya kapılar sonuna kadar açılıyor.

Beni pencerenin yanındaki masaya oturtan adam otelden arayıp yolda olduğumu söylediklerini, o yüzden günün yemeğini fırına verdiklerini söylüyor.

Üzerine elle *Günün Yemeği*, yanına da gülünç derecede düşük bir fiyat yazılmış olan kâğıdı başka bir açıklama yapmadan önüme koyuyor. Havaalanında bozdurduğum parayla bu ülkede haftalarca kalabileceğimi fark ediyorum.

"*Very good*"," diyor adam.

* (İng.) Hayat kısa, hadi kot pantolon alalım. -ç.n.

** (İng.) Çok iyi. -ed.n.

Önümdeki masaya bir çatal, bir bardak, bir de kumaş peçete bırakıp bana bir bira bardağı getiriyor. Şişenin üstündeki etikette *Neptün* yazıyor.

Buradaki tek müşteri benim.

“Hayal kırıklığına uğramazsınız,” diyor. “Bu bizim spesiya-litemiz.”

Adam, boyundan askılı önlüğü ve omzuna attığı kurulama beziyle benimle sohbet ederken yemeği yarım saat bekliyorum. Buraya niye geldiğimi öğrenmek istiyor ve taksi şoförü gibi o da buraya *özel görev* için mi geldiğimi soruyor.

Masanın üzerine yaydığım şehir haritasını göstererek ona ta-tilde olduğumu söylüyorum.

Nereden geldiğimi ve son yıllarda orada savaş olup olmadığını soruyor.

“1238’den beri olmadı,” diyorum.

“Yani hiç hava saldırısına uğramadınız?”

“Hayır, bizde ordu yok zaten.”

Bu sabah otelde gardırop kapısını tamir ettiğimi duyduğunu söylüyor sonra.

“Böyle haberler çabuk yayılır,” diyor, şık, gıcır gıcır cilalı, siyah ayakkabıları dikkatimi çekiyor, tıpkı yürüyüşte gördüğüm çoğu erkeğin ayakkabıları gibi.

Haberi doğrulamamı beklemeden oteldeki genç adamın bana daha önceden söylemiş olduğu şeyi, yani otelin sahibinin oteli işleten kardeşlerin teyzesi olduğunu belirtiyor. Otelin, dul olan teyzelerine kocasının bir akrabasından miras kaldığını ve teyze-lerinin ülkeyi terk ettiğini söylüyor.

“Savaşta çok insan öldü, o yüzden kimin neyin sahibi olduğu her zaman belli olmuyor.”

Lokantanın köşesinde kıvrılmış yatan kediye fark ediyorum. Bu şehirde karşılaştığım ilk dört bacaklı yaratık o. Adam yemeği- mi getirmek için gittiğinde kedi gelip ayağımın ucuna kıvrılıyor. Hayvanı okşamak için eğildiğimde bu siyah burunlu tekir kediye daha önce görmüş olduğum hissine kapılıyorum, çünkü evimin yolu üzerinde bazen durup sevdiğim dişi kediye benziyor; aynı kemik yapısı, aynı tüyler, aynı kabarık kuyruk.

“Savaşın sonunda şehirde pek hayvan kalmamıştı,” diyor adam başıyla yavru kediye işaret ederek. Sonra da ekliyor: “Etleri tavşan etinden pek de farklı değil.”

Yemeği önüme koyunca, içerisi oldukça karanlık olmasına rağmen etin şeklinden ve kemik yapısından küçük bir hayvanın eti olduğunu anlıyorum. Bıçak getirmek için tekrar içeri gidiyor ve sivri bıçağı, sapını bana doğru çevirerek uzatıyor.

Bir bıçak, ekmek kesmekte kullanılabileceği gibi bir insanın boğazını kesmekte de kullanılabilir, diye düşünüyorum.

Yemek seçen biri değilimdir, aç olunca önüme ne konursa yerim. Bazen işten eve dönerken yolda bir sosisli sandviç alırdım, öyle gösterişli yemekler pişirmek yerine galeta ununa bulanmış pirzola alır, üzerine hazır baharat karışımı döküp tavaya atar, pişer pişmez ocağın önünde tavanın içinden yerdim.

Önümdeki etin kuş eti olabileceği aklıma geliyor, bu bölgeye uğrayan göçmen kuşları hatırlamaya çalışıyorum. Çalkantılı, koyu renkli okyanusu geçmeden önce, bu aydınlık ilkbahar adasındaki bir fundalığa gelip çalı çırpıyla yuvalarını yapan kuşların hangileri olduğunu. Masanın yanında durarak eti kemiklerinden ayırmamı izleyen lokanta sahibi şüphelerimi doğruluyor.

“Güvercin,” diyor.

Demek ki menüdeki yemeklerin malzemesini sokaktan toplamış.

“Beyaz güvercin değil ama,” deyip ekliyor: “Aradığımız her şeyi bulamıyoruz.”

Yemek şaşırtıcı derecede lezzetli.

Hangi baharatları kullandığını sorunca lokanta sahibi canlanıyor.

Cevap, “kimyon”. “Çok güzel, değil mi?” deyip bunun hem bir soru hem de olumlama olduğunu belirtmek istercesine kafasını sallıyor. Aslında tarifte mantar da varmış ama mantar toplamak çok tehlikeli olduğu için menüden çıkarmışlar.

Lokanta sahibi başımda dikiliyor, tabağı önümden almak için kuşun iskeletinin yanına çatal bıçağını bırakmamı bekliyor. Mutfaka doğru seğirtiyor, sonra çabucak dönüyor, kahve geliyor. Masaya iki fincan ve iki likör kadehi koyuyor, yan masadan hemen bir sandalye çekip biraz daha sohbet etmek için karşıma oturuyor. Kahve bayağı sert, likör da öyle ama ikisi de güzel. Mekânda başka kimse olmamasına rağmen, omzunun üzerinden çabucak geriye bakıp sesini alçaltıyor ve yanımda bir matkap getirdiğimi duyduğunu söylüyor.

“Ayrıca *Sessizlik Oteli*’ndeki boruları da elden geçirdiğinizi duyduk.”

Biz ile kimi kastettiğini sormuyorum.

Kahvesini bitirip likörünü de bir yudumda mideye indirdikten sonra, “Aslında bir kapı yapmama yardım edebilir misiniz diye soracaktım,” diyor.

Ona tatilde olduğumu söylüyorum; bunu üçüncü kez söylüyorum.

Adam yine de sözlerine devam ediyor ve girişteki koridorun üzerinde bulunan tenteyi kaldırıp yerine hem içeri hem de dışarı açılan menteşeli bir kapı koymak istediğini söylüyor.

“Böylece içeri kimin girdiğini görmek mümkün olacak,” diye ekliyor.

Ben daha fazla karşı koyamadan iç cebinden katlanmış bir kâğıt çıkarıp katlarını avuç içiyle düzeltiyor, sonra önüme seriyor.

“Kanatlı kapı,” diyor, amatörce yapılmış karakalem çizimi göstererek.

Çizimden, kapıların menteşeye tutturulduğu ve şeklinin kavisli olduğu anlaşılıyor. Yayları çizmek için epeyce uğraşmış ve bolca silgi kullanmış.

“Evet, Vahşi Batı’daki gibi,” diyorum.

Karşımda oturan adamın yüzüne, sonunda birinin onu anladığını gösteren bir ifade yerleşiyor. Başını sallıyor.

“Anladınız. John Wayne. *Yenilmez savaşı*.”

Ona marangoz olmadığımı, ayrıca kapıyı yapmak için uygun alet edevatımın olmadığını söylüyorum.

“Hiç sorun değil,” diyor. “Tamirattan anlıyorsunuz, ben size aletleri bulurum.”

Hesabı ödemek için cüzdanımı çıkarınca başını iki yana sallıyor. Onun yerine mutfaktaki borulara bakar mıyım, diye soruyor.

“Sonra,” diyorum.

“Tamam, bir dahaki sefere,” diyor.

Bana kapıya kadar eşlik ediyor, ben kalkınca ayağa kalkan kedi de öyle. O zaman kedinin gözlerinden birinin kapalı olduğunu fark ediyorum, tek gözlü bir kedi bu. Tüylerini okşamak için eğiliyorum.

“Kediler insandan hep daha uzun yaşamıştır,” diyor. “İster senin olsun, ister başkasının kedisi.”

Adam kapıda durup yolun karşısındaki karanlık pencereyi işaret ediyor, şehirde buna benzer tabelalar görmüştüm, *Kiralık oda*.

“Buradaki evlerin çoğu turistlere oda kirılıyor. İşlerin yeniden yoluna gireceğini umuyoruz. Dün oteldeki diğer yabancı turist buraya yemek yemeye geldi, bugün de siz, demek ki iyimser olmak için sebebimiz var.”

Seninleyken, yedi yaşında hayalini kurduğum
kahraman olmak istiyorum; öldüren mükemmel
erkek

Otele döndüğümde sinema yıldızını resepsiyonda genç adamlarla konuşurken buluyorum. Ben içeri girince ikisi de hemen susuyor.

Kadın dönüp bana selam veriyor.

Bunu açıklamak güç ama aniden kadına dokunma dürtüsüne kapılıyorum, onun belini okşamak istiyorum, bir kediye okşamakla sıvası yeni yapılmış bir duvarın yüzeyine dokunmak arası bir duygu. Hemen ardından başka bir his geliyor, zamanında ve beklendiği biçimde gelmeyen sakın havayı ve ilkbaharı beklemeye benzeyen bir his.

Genç adam “Mozaik duvarı bulmaya çalışıyorum hâlâ,” diyor çabucak, sonra da dikkatini yeniden kadına veriyor. Kısık bir sesle ona bir şey söylüyor, söylediği şeyin benimle ilgili olduğu hissine kapılıyorum, çünkü kadın dönüp bana bakıyor, sonra da adamı onaylarcasına başını sallıyor.

Odama giden koridorda birinin bana seslendiğini işitiyorum; ben yaşlarda bir adam, beyaz bornoz, leopar desenli çoraplar ve ikisinin arasından görünen kıllı bacaklarıyla eşikte duruyor. Bornozun kemeri belinden gevşekçe sarkıyor. Onun diğer yabancı turist olduğunu sanıyorum.

Bir elinde içinde açık sarı renkli bir sıvı olan bir şişe, diğerinde içine diş fırçası konulan bardak var ve beni bir içki içmeye davet ediyor.

“Hayır, teşekkür ederim,” deyip odama gideceğimi söylüyorum.

Böyle söyler söylemez, bunun kulağa daveti geri çevirmemi gerektirecek aciliyette bir iş gibi gelmediğini anlıyorum çünkü: “Aceleniz mi var? Bir tur satranç da oynardık. Satrançta Tal’in saldırı stratejisini biliyor musunuz?” diyor.

Şişeyi sallayıp dar koridora bir adım atıyor, tek elini karşı duvara dayayarak yolumu kesiyor.

Yan odadan matkap sesi duyduğunu ve benim binada çalıştığımı sonucuna vardığını söylüyor.

Ona tatilde olduğumu söylüyorum.

Tam üstüne basmışım gibi seviniyor.

Sorusunu değiştirerek kimin için çalıştığımı soruyor.

Soruyu düşünüyorum.

“Hiç kimse. Kendim için,” diyorum.

“Sizi kim gönderdi? William mı?”

“Hayır.”

“Bir eylem planı yapmış olmalısınız. Herkesin bir planı vardır. *Business is all about focus.*”

Sesini alçaltıp çevresine bakınıyor. Koridor köşede kıvrılıyor ve bir an için küçük bir yaratığın koridorun sonundan koşarak çırılçıplak geçtiğini görür gibi oluyorum, ışıktan kaçan canlılar gibi bir anda gözden kaybolan küçük solgun bir beden.

“Buraya özel bir görevi olmayan kimse gelmez. Bol fırsat var, toplum zayıflamış, altyapı çökmüş, yani iyi anlaşmalar yapmanın tam zamanı. Bir arkadaşım arazi ve bina alıyor mesela.”

* İş hayatı tamamen bir odaklanma meselesidir. —ed.n.

Annemin sesini duyar gibi oluyorum: “Savaş altın madenidir.”

Adam önümde durmaya devam ediyor, şişeden diş fırçası bardağına biraz sıvı döküp bardağı bir dikişte bitiriyor.

Ona sürtünerek yanından geçiyorum.

Arkamdan, “Çocukluğumdan beri hep birini öldürmek istemiştir,” dediğini duyuyorum. “Bunu yasal olarak yapmanın yolu orduya katılmaktı. On dokuz yaşındayken hayalim gerçek oldu.”

Bana hiç birini öldürüp öldürmediğimi sormasını bekliyorum. O zaman ben de ona alabalık avladığımı söylerdim.

Onun yerine şöyle diyor:

“Düşmanın anlamadığı bir sistem yaratmalısın. Savaş sanatı budur. Güzelliği bundan gelir. Tal de böyle düşünmüş ve adamlarını peş peşe kurban vererek takımını zafere götürmüş.”

Mayıs

Anahtarı kilide sokup kapıyı açtığımda ilk gördüğüm şey yerdeki su birikintisi oluyor, onun yanında da iskemlede oturmuş ayaklarını sallandıran, havluya sarılı oğlan çocuğu. Annesi çarşafı değiştirmekle meşgul, çarşaf buruşuk, yastıklar yerde. Kadının saçları ıslak. Dokuz tane eşyam komodinin üzerinde tren vagonları gibi ardı ardına sıralanmış. Oğlan beni görünce kulaklarını kapatıyor.

Genç kadının ilk söylediği şey, “Kusura bakmayın,” oluyor. “Siz boruları tamir ettiniz ya, tek çalışan duş bu. Bizim odamızdaki suyun basıncı çok düşük. Bir iki damla sadece. Siz dışarıdayken bu fırsatı değerlendirmek istedim.”

“Bizim” derken kendisiyle oğlanı kastettiği açık.

Oğlanın duştan kaçarak çıktığını söylüyor, yerdeki su birikintisinin sebebi bu. Adam birlikte yatağa yatmalarını istemiş.

Demek ki oğlanın adı Adam.

Islak havluları kaldırırken, “Öyle mutlu oldu ki,” diyor.

Oğlan bizi izliyor ama elleri hâlâ kulaklarında.

Genç kadın tekrar özür diliyor ve aslında benden izin alması gerektiğini söylüyor. Ona üzülmemesini, onların odasındaki borulara da bakabileceğimi söylüyorum.

Aslında bana, odaları değiştirmeyi ve beni koridorun diğer tarafındaki odaya almayı teklif etmek istediğini söylüyor. Odayı hazırlamış bile.

“Böylece kurşun delikleri olan sokağa bakmak yerine sahil manzaranız olur, tıpkı Adam’la benim gibi.”

Banyodaki tek sorun duş başlığıymış ama borulara da bakar mıyım acaba diye soruyor. “Sorunun ne olduğunu anlamak için,” diyor.

Havluya sarılı çocuğu kucığına alıp üst kattaki odalarına çıktıktan hemen sonra tekrar geliyor. Islak saçlarını topuz yapıp bazen Waterlily’nin de yaptığı gibi lastik tokayla tutturmuş.

Dokuz nesneden oluşan dünyevi eşyalarımı toplamam fazla zaman almıyor ve onun peşinden yeni odaya gidiyorum.

Yatağın üzerine temiz çarşaflar koymuş ve panjurları açmış, çalışma masasını içeriye taşımasına Fifi’nin yardım ettiğini söylüyor.

“Yazdığınızı fark ettim,” diye ekliyor, beni dikkatlice inceleyerek.

Fifi erkek kardeşi olmalı ve sanırım günlüklerden bahsediyor.

Yatağın üzerinde bir orman resmi asılı, diğer oda ve lobidekilerden farklı değil, yeşil ağaç dalları, yeşil gölgeler ve yeşilimsi bir gökyüzü. Resmin ortasında bir ışık huzmesi var, ışığın ortasında ise bir leopar duruyor.

Resmi yakından incelemek için biraz daha yaklaşıyorum.

“Evet, her odada bir resim var,” diyor genç kadın resmin önüne geçerek.

Bütün resimlerin aynı elden çıktığı belli, çünkü hepsinin sağ alt köşesinde AD harfleri var. Kız ressamın kimliğini bilmediğini ama konusunun bu bölgenin ormanları olduğunu duyduğunu söylüyor.

“Savaştan önce buralardaki ressamların hepsi ağaç resmi çizer, şairler güzel kokulu ormanlar ve rüzgârda hışırdayan saydam yapraklar hakkında yazardı,” diyor ifadesizce.

Sonra derin bir nefes alıyor.

“Artık bu orman bir ölüm tuzağı. Mayınlarla dolu. Ormana gitmeye cesaret edenler, ağaçlarda yaprak görmüyor artık. Ormanda odun kesmek yerine evlerdeki parkeleri söküp yakmayı tercih ediyorlar.”

Bir nefes alıyor.

Alçak bir sesle “İnsan niye ormana gitmek istesin ki?” dediğini duyuyorum. “Kozalak toplamayacaksa eğer.”

Yeni odamın küçük bir balkonu ve yangın merdivenine benzeyen bir merdiveni var, merdiven otelin arka bahçesine iniyor. Kız pencereyi göstererek bahçede mayın taraması yapıldığını söylüyor ama yine de sahile inerken yoldan gitmemi öneriyor.

“Bir zamanlar burada bir golf sahası vardı ama savaş sırasında sebze ekmek için kazdılar.”

Pencerenin kenarında yan yana durup çorak bitki örtüsüne bakıyoruz.

“Savaştan önceki çimen kokusunu hatırlıyorum,” diye sözlerine devam ediyor, “ve her türden orman meyvesinin kokusunu; böğürtlen, ahududu, çilek.”

Duraksıyor.

“Sonra bu kokuların yerini yanık lastik, erimiş metal, toz ve kan kokusu aldı. Özellikle de kan.”

Susuyor ama sonra konuşmaya devam ediyor.

“Savaşın ilk yazı en zoruydu; güneşin parlaması, kuşların cıvıltısı ve soğuk topraktan fışkıran çiçekler hiç beklenmedik bir görüntüydü.”

Hiçbir şey söylemiyorum.

“Yağmur bekliyoruz,” diyor sonunda. “İki aydır hiç yağmur yağmadı, toprak kavruldu.”

İkimiz de sessizleşiyoruz, kız hâlâ pencerenin önünde duruyor.

Yağmurun teneke kovadaki pıtırıtısını hayal eden bu genç hanımı, burada tozların arasında, yakında yeniden bir şeylerin yeşereceğine ikna etmeli miyim? Vurularak belirsiz bir yere gömülen uyurgezer şairin baladından alıntı yaparak, burada yeşil bir şey büyüyecek, yeşil, çok güzel ve yeşil, desem bu onu yatıştırmaz mı? Şairin, denizin ötesinde pırıltılı, daha iyi bir ülkenin bizi beklediğine inandığını da ekleyebilirim. Koyun yetiştiricisi amcamın ve onun genç rençperlerinin her bahar, sararan otları yaktığını ve yanık toprağı öylece bıraktıklarını, yosun ve süpürgeotlarını yalayan alevler yüzünden topraktan çıkan siyah kökler haftalarca için için yanmaya devam etse de en sonunda toprağın yeniden yeşerdiğini, her yerin yeniden yemyeşil olduğunu da söyleyebilirim.

“Bu bahar toprağın neden ısınmadığını anlamıyoruz,” diyor.

Taksi şoförü de aynısını söylemişti.

“Yağmur bekliyoruz,” demişti elini direksiyondan kaldırıp vites değiştirirken ve araba yolun diğer tarafına savrulmuştu. “Yağmurlar başlayınca nehir altı metre kadar yükseliyor ve cesetlerin bulunduğu tarlalara taşıyor, o zaman da dipsiz göllerden üniformalı iskeletler yükseliyor. Böylece onları gömebiliyoruz.”

Genç kadın yaklaşıarak elini uzatıyor. Artık tanışma vakti geldi.

“Ben Mayıs.”

Ben de elimi uzatıyorum.

“Jónas.”

Artık daha kişisel bir ilişkimiz var.

Bu da onun mesaisi sırasında kendimi öldürerek ona yük olmayacağım anlamına geliyor.

Adam

Anneyle oğlunun odası ikinci kattaki on dört numaralı oda. Diğer otel odaları gibi çok az kişisel eşya barındırıyor, birkaç oyuncak dışında. Oğlan pijamalarını giymiş, ıslak saçları taranmış, masada oturmuş, dilimlenmiş elmasını yiyor. Beni görmüyormuş numarası yapıyor. Yerde arka arkaya sıraladığı küçük plastik askerler var, aralarındaki mesafe eşit, benim komodinin üzerinde duran eşyalarımı sıraladığı gibi sıralamış bunları da.

Anneyle oğlu belli ki aynı yatakta yatıyor, yavru köpek resimleri olan yastığın üzerinde bez bir oyuncak tavşan duruyor.

“Yanımıza neredeyse hiç eşya almadan oradan oraya kaçıp durduk,” diyor kız, odayı gözlerimle taradığımı görünce. “Adam savaşın başında doğdu ve hiç evi olmadı.”

Elimde boru anahtarıyla banyoya gidince peşimden geliyor ve ben boruları temizlerken yanımda duruyor. Contaların akıttığı yerlerin etrafına yanımda getirdiğim siyah izolasyon bandını sarıyorum.

“Bu geçici bir çözüm,” diyorum.

Ben boruları temizlerken bana savaş çıktığında kütüphaneci olarak yeni mezun olduğunu ve kütüphanenin çocuk kitapları bölümünde çalıştığını söylüyor.

“Oradan oraya kaçarken normal bir hayat sürdürmeye çalıştık. Karşıma ne iş çıkarsa yaptım, Fifi de Adam’a bakıyordu. Bazen paramı ödüyor, bazen de ödemiyorlardı.

Su doğal rengine ve tazyikine kavuşunca, gece lambasını getirip bana kablosunu gösteriyor. Ampulünü değiştirdiğini ama lambanın çalışmadığını söylüyor, acaba sorun başka bir şey olabilir mi, diye soruyor.

Fişinin değişmesi gerektiğini hemen anlıyorum.

Ciddi ve endişeli bir havaya bürünerek başını sallıyor.

“Yedek parça bulmak biraz zor,” diyor saç buklesini düzeltirken. “Dükkanlarda stoklar tükendi. Tanıdıklarının olması gerekiyor,” diye ekliyor.

Koridordaki leopar çoraplı adamın söylediklerini hatırlıyorum, doğru kişileri tanıyorsan her şeyi satın alabileceğini söylemişti.

Sonra elini beline koyup karşıma geçiyor ve burada bulunmanın gerçek sebebini öğrenmek istiyor.

“Buraya tatile gelmiş olmanız ikna edici değil,” diyor. “Hem de bir matkapla.”

Saçındaki lastik tokayı çekip çıkarıyor, sonra çıkardığı gibi yeniden takıyor.

Susuyorum. Susmakta iyiyimdir.

“Annem senin için o konuşmaz diyor,” demişti Waterlily. Fakat bu tam olarak doğru değil, çünkü ilişkimizin başında ben de konuşuyordum. “Ben konuştum, G. sustu,” yazıyor dağ gezimizi anlatan günlük sayfasında.

Kız gözlerimin içine bakıyor, vazgeçmiyor.

“Buraya neden geldiniz?”

Duraksıyor ve tatilde olduğumu tekrarlamaktan vazgeçiyorum. Onun yerine:

“Emin değilim,” diyorum.

Kız beni inceliyor.

“Bir şeyler mi satın almaya geldiniz yoksa?”

“Hayır.”

“Peki satmaya?”

“Hayır. Hiçbir planım yok.”

Oğlu ve erkek kardeşiyle, musluklarından ve nehirlerinden hâlâ kan akan ve birkaç hafta öncesine kadar hâlâ infazların yapıldığı bu ülkede, bombaların altında hayatta kalabilmek için çok uğraş vermiş bu genç hanıma bu kadar yolu kendimi öldürmek için geldiğimi söyleyemiyorum. Bu insanlara, tavana kanca takmak için yanımda alet kutumla geldiğimi, herkes yanına diş fırçası alırken benim yanımda matkapla seyahat ettiğimi anlatamam –tüm yaşadıklarından sonra– beni ipten indirme görevini kardeşiyle ona yükleyeceğimi söyleyemem. Dışarıdaki harabe ve tozla karşılaştırıldığında benim mutsuzluğum en hafif tabiriyle, budalalıktan başka bir şey değil.

Biliyor musun? Bunlar ilkbaharın gözyaşları,
siyah kumlara dökülen gözyaşları

Yalnız kalınca balkon kapısını açıyorum. Otel uzun zamandır ısıtılmadığından ve ahşap şişmiş olduğundan kapıyı açmak için epeyce mücadele etmek gerekiyor. Kapının kenarlarını düzlemek için yanımda bir el rendesi olsaydı keşke, ama olsun, konuyu yanımda

getirdiğim zımpara kâğıdıyla çözüyorum. Hazır elim değmişken kapı kolundaki iki vidayı da sıkıyorum. Balkonda, içinde solmuş çiçekler bulunan saksılar var, dış fırçası bardağına su koyup çiçeklere döküyorum. Dört kez gidip gelerek bu işi tamamlıyorum.

Deniz beklediğimden daha yakın ve iyice olgunlaşmış tatlı bir meyve kokusu yayıyor. Benim alışık olduğum köpüklü okyanustan çok farklı olduğunu anlamam için uzun süre bakmam gerekmiyor; burada, ağır bir metal kapı gibi çarpan büyük dalgalar yok, döne döne kıyıya vurup taşları yerlerinden söken, kayıkları içine çeken beyaz köpüklü dev dalgalar yok; pencereden gördüğüm kocaman tuzlu bir yüzme havuzu var ya da yüzen bir ayna.

Issız kumsala giderken genç kadının patikayı kullanma tavsiyesine uymuyorum ama oraya giderken odunluğun neredeyse boşalmış olduğunu görüyorum.

“Kimse yakacak odun kesmeye gitmek istemiyor,” demişti kız. Denize mi yürüsem acaba?

İnsanın yorgun düşmesi için yüzerek ne kadar açılması gerek acaba?

Üzerimde bir kuş daire çiziyor.

Tek bir daire.

Pike yapıp bana çarpar mı?

Sonra bir daire daha.

Kuş konuyor. Kuşun ayağının aksadığını ve tekrar havalanmakta zorlandığını fark ediyorum. Savaşın yaşandığı, toz bulutlarıyla kaplı bu ülkede hayvanlar bile sakatlanıyor; köpekler üç bacak üzerinde zıplaya zıplaya gidiyor, kedilerin bir gözü, kuşların bir bacağı var.

Kumsalda dururken, Gudrún’la beraber arabayla geçerken gördüğümüz, beş altı balinanın kıyıya vurduğu sahili hatırlıyorum.

Bagajdan kürekleri kapıp balinaları canlı tutmak ve yeniden yüzmelerini sağlamak için suyun kenarında çukurlar açmıştık.

Arabaya döndüğümüzde Gudrún, “Ortak anılarımızın olması önemli,” demişti.

Beraber yatmayı o zamanlarda mı bırakmıştık?

Ayakkabılarımı ve çoraplarımı çıkarıp, çevremde tuzlu bir gölcük oluşana kadar soğuk çamurun içinde duruyorum, köpükler bileğime geldiğinde geri dönüyorum.

Eğer ikisini kıyaslamak mümkün olsaydı,
benimle dünyayı

Otele dönünce duşu açıp giysilerimi çıkarıyorum –buraya geldiğimde üstümde olan giysiler bunlar– ve soğuk zeminin üzerinde çıplak duruyorum. Su artık kırmızı akıyor ama boruları tamir ettiğimden değil.

Önümde bir ayna var, aynada, kalbinin hizasında kar beyazı bir nilüfer taşıyan yabancı bir erkek vücudu görüyorum. Solmuş bir yelken bezinin üzerine basılmış bir logoya benziyor. Yıllardır kendimi, yani vücudumu aynada incelememiştim. Hiç yaptım mı bunu? Evdeki aynalar bir seksen beş boyundaki bir adama göre tasarlanmamıştı. Banyodaki aynayı ise tıraş olmak için kullanıyordum, kendime bakmak için değil.

Zayıflamışım, annem olsa böyle derdi.

Her şeyim ortada. Gülünç.

Pazılarım ve karnımdaki kasları hissediyor fakat *aynadaki kişi ben miyim yoksa onun yansıması mıyım*, ayırt etmekte zorlanıyorum.

Saçlarım dökülmedi, annem haklı. Fırça gibi dik dik duruyorlar. Saçım beyazlamış sayılmaz.

Bir tarafta ben varım, diğer tarafta bedenim. İkisi de eşit derecede yabancı.

Aynı okula mı gittik, yollara asfalt dökme işinde çalıştığımı yaz mı tanışmıştık, ahbap mıyız? Gökyüzündeki cisimler üzerine düşünen genç adam bu mu?

Bu vücut epey bir zamandır güneş görmemiş. Bütünüyle. On yedi yıldır güneşlenmedim. Alışılmadık derecede sıcak bir Haziran günüydü, gölgede on yedi dereceydi, ben de Gudrún'un aldığı on çilek fidesinin altına koyacağı kutulara çivi çakarken mayomu giymiştim. Yatıp güneşlenmedim hayır, çünkü ben *homo erectus*'um, hep bir işle meşgul, dik duran adam.

Gudrún çilek tarhlarının yanında yatarak güneşlenmişti, açık kızıl rengi saçları, okyanus esintisiyle pembeleşen yüzü, yer yer birbirine karışan çilleri. Arada bir dirseklerinin üzerinde doğrulup vücudunun bir bölgesine güneş yağı sürüyordu. Elindeki kitaptan birkaç satır okuyor, aralarda gözlerini kapıyordu. Yanına yattığı çalılar gölge yapınca yaygısını alıp çimenliğin daha az gölge olan bir kısmına geçiyordu.

Yeni odada ışıkları yakıyorum. Bütün lambalar yanıyor. Bir süre sonra karanlık, şehrin üstünü yünlü bir battaniye gibi kaplıyor ve hava soğuyor. Bir köpek uluyor –üç bacaklı olan mı acaba?– sonra da manzaranın içinde kayboluyor.

Uyuyana kadar ne yapsam?

Günlüklerden birini alıp yatağın üzerine oturuyorum. Ortadaki günlüğü. Bu günlükte ikimiz birlikteyiz, önceki hâlimle şimdiki hâlim, genç oğlanla orta yaşlı adam.

Bir erkek çocuğu niye şöyle yazar: *Hayat için teşekkürler, anne.* Neden baba değil? Anneme beni doğurduğu, kızlara da benimle

yattıkları için teşekkür ediyorum. Ben minnettarlığını ifade eden bir erkeğim.

Sayfaları çeviriyorum.

Annem keşke bir de kızım olsaydı der.

Ben de bir kız kardeşimin olmasını isterdim. Onun yerine kız arkadaşlarım oldu. Yattığım kızlar. Bir haftada dört kız, günlüğün sayfalarına inanacak olursak.

Bunun dışında, bulutların şekillerini ve bedenleri tarif eden o çocuk hakkında oldukça puslu bir fikre sahibim. Bu da bizim ortak yanımız, o ve ben, o da benim gibi kim olduğunu bilmiyor.

24 Ekim tarihine okunaklı harflerle *Henüz yokum* diye yazılmış.

Birkaç sayfa sonra tek bir çizgiyle üstü çizilmiş ama yine de okunan bir cümle var: *Ben nasıl ben oldum?*

K, A, L, S ve G harflerinin yanı sıra N harfi de düzenli olarak çıkıyor ama bunun yattığım kızlardan biri olmadığını anlamam için daha fazla okumama gerek kalmıyor çünkü bir yerde isminin tamamı yazılmış: Friedrich Nietzsche. Tarihler ve şurada burada karşıma çıkan alıntılara bakılacak olursa bir yıl boyunca *İyinin ve Kötünün Ötesinde*'yi okumuşum. Bu üniversitede olduğum yıl. Günlüğümü terimce gibi kullanmışım.

İçindeki "kimseden" geriye kalanlar, ona tesadüfi, sık sık rasgeleymiş, hatta çoğunlukla yıkıcı gibi geliyor. Geriye dönüp "kendisi" hakkında düşünmek onu yoruyor, bunu yaptığı zamanlarda ise sık sık yanılgıya düşüyor. Kendisini rahatlıkla başkalarıyla karıştırıyor, kendi temel ihtiyaçları hakkında yanılıyor.

O müthiş acı çekme deneyiminin yanı sıra, ölümün her üç sayfada bir ortaya çıkması dikkatimi çekiyor.

Babamın ölümünden iki gün sonra şöyle yazmışım: *İnsanlar ölür. Başka insanlar. Biri ölür. "Biri" ile kendimi kastediyorum. Ben*

ölürüm. Çünkü hayat en kırılgan şeydir. Çocuklarım olursa onlar da ölecek. Bu olduğunda, çocuklarımın elini tutup, onları teselli etmek için ben orada olmayacağım.

Devamındaki 14 Nisan başlığının altında ise şöyle yazıyor:

Bizim bulunduğumuz enlemlerde insanlar kendilerini genellikle bahar aylarında öldürüyor. İnsanlar doğanın kendini yenilediği fikrine dayanamıyor. Kendileri dışında her şeyin taze bir başlangıç yapmasına dayanamıyor.

Bunları yazan çocuk, kötü bir çocuk değil. Masum ve iyi niyetli. Hava durumu ve bulutlarla ilgili bilgilerin yerini yavaş yavaş çevre ile ilgili kaygıların aldığını görüyorum; ozon tabakasının incilmesi, sera gazları ve küresel ısınma üzerine yazılar var. *Buzullar küçülüp sonunda yok olacak. Birkaç on yıl içinde dünyanın bu büyük su kaynakları yok olacak.*

Bugün o çocuğa ben ne söyledim? Oğlum olsaydı yani?

Sayfayı çeviriyorum.

Bir sonraki sayfanın en üstünde şöyle yazıyor:

Artık Tanrı'ya inanmıyorum ve sanırım artık o da bana inanmıyor.

Günlüğü hızlı hızlı karıştırıyorum.

Sondan ikinci sayfada önceki benin, kan bağışladığı ortaya çıkıyor.

Kan bankasına gidip kan bağışında bulundum. Ve aşağıda –yeni bir satırda– şu iki sözcük: Başım dönüyor.

Anlayabildiğim kadarıyla kan bankasına gitmek son sayfadaki oldukça ilginç şu iki notun yazılmasına yol açmış:

Yaptığım yerler:

Yatak (A, K, L, D, G, S), mezarlık (E), araba (K), merdiven sahınlığı (H), banyo (L), yazlık ev (K), yüzme havuzu (S), krater (G ile).

Ve hemen arkasından:

Yapmadığım yerlerin listesi: kan bankası, sanat müzesi, karakol (vs).

Günlüğü kapatıp ışığı söndürüyorum. Kendimi karanlığa bırakırken hangi düşünceyi seçmeliyim? Atlıkarıncada, kollarımda Gudrún Waterlily ile oturuyorum –tek boynuzlu atı seçmiş– her şey dönerken ve dünya ışık hızında yayılıp genişlerken annesi, yani karım, bize el sallıyor. Biz de ona el sallıyoruz. Sonra dünya yeniden yavaşlayıp küçücük bir gözbebeğine dönüşüyor ve kapanıyor, ben kapanıyorum.

Harika bir deneyim, acı umudu ateşler

Gardıropta tahta bir askıda sallanan tek bir gömlekten başka yedek kıyafetim yok. Ne yapsam? Yanıma neden hiç kıyafet almamışım ki? Kırmızı gömleğimi alıp giyiyorum.

Çenemi sıvazlıyorum. Bir tıraş olsam iyi olmaz mı? Dört gündür tıraş olmadım.

Mayıs, “Oteldeki dükkânda tıraş bıçağı olabilir,” demişti.

Resepsiyondaki zili çalıp genç adamın gelmesini bekliyorum.

Ona sorunca “Mayıs bizde tıraş bıçağı olduğunu mu söyledi?” diyor.

Eşofman üstü ve kot pantolonuyla resepsiyonda duruyor. Beyaz gömleğini giymemiş, saçları un dökülmüş gibi, toz içinde. Kulaklıklarını çıkarıyor.

“Evet, otelde bir dükkân olduğunu söyledi.”

“Savaş sırasında kaldırmışlar o dükkânı. Ben gelmeden önce varmış,” diye ekliyor biraz düşündükten sonra.

Bir çekmece açıp içini karıştırdıktan sonra sonunda bir tomar anahtar çıkarıyor.

“Deponun anahtarı burada olmalı,” diyerek arkasından gelmemi işaret ediyor, resepsiyonun arkasındaki koridordan geçip merdivenleri iniyor, kilitli bir kapının önüne geliyoruz.

Doğru anahtarı bulmak biraz zamanını alıyor.

“Burada bir depo olmalı,” diye açıklıyor anahtarları denerken.

Genç adam kapıyı açınca en az benim kadar afallıyor ve el yordamıyla duvarda elektrik düğmesini arıyor.

Oda oldukça büyük, hiç penceresi yok ve çeşit çeşit eşyayla dolu, duvardaki raflara dizilmiş, yerdeki kutulara doldurulmuş hediyelik eşyalar var. Odanın ortasında bir kartpostal standı, bir de güneş gözlüğü standı var. Raflarda üzerinde fiyat etiketleri olan mayolar, deniz gözlükleri, oyuncaklar, şişme yatak, oyuncak ve havlular var. Sönmüş ve biçimini kaybetmiş parlak renkli hayvanlara gözüm takılıyor; çenesi sarkmış yeşil bir timsah, tamamen sönmüş bir leopar, sarı bir zürafa, mor yunus. Üzerinde *Sessizlik Oteli* yazan tükenmez kalemle dolu bir kutu gözüme çarpıyor.

Buranın otelin deposu olduğuna şüphe yok. Başka bir dünyadan geriye kalanlar bunlar. Parıltılı bir dünyadan geriye kalanlar.

Oğlan bazı nesneleri alıp bir elinden diğerine geçiriyor, oyuncakçı dükkânındaki bir çocuk gibi şaşkın.

“Oteldeki her şeyi henüz keşfetmiş değilim,” diye açıklama yapıyor. “Mayıs ile ben sadece beş aydır buradayız.”

Nereden başlayacağını bilemediği yüzündeki ifadeden belli oluyor.

“Tıraş bıçakları şurada bir yerlerde olmalı.”

Yerdeki yığınların arasından yanlamasına yürüyerek geçiyor ve içinde güneş losyonları, dudak parlaticıları, sabunlar,

boyama kitapları, tarak ve otelin dış fırçaları bulunan karton kutuları açıyor.

Odanın bir köşesinde içi kitapla dolu yarı açık bir koli duruyor.

“Bu kitapları otel misafirleri giderken bırakmış olmalı,” diyor genç adam, koliye kısaca bir göz attıktan sonra.

Kutuya elini daldırıyor.

“Farklı dillerde kitaplar var,” diyor.

Eğiliyorum ve elimi kitap ciltlerinin üzerinde gezdiriyorum, Thomas Mann’ın *Büyülü Dağ*’ı ile *Doktor Faustus* var, Selma Lagerlöf’ün *Kudüs*’ü var, Emily Dickinson şiirleri, Walt Whitman’ın *Çimen Yaprakları*, Virginia Woolf’un *Kendine Air Bir Oda*’sı ve Elizabeth Bishop şiirleri var. Şiir kitabını açıp sayfalarını karıştırıyor ve Bishop’un *Kaybetme sanatında usta olmak zor değildir. İçlerinde kaybetme isteği olan o kadar çok şey var ki*, dizelerini okuyorum. Bishop bir saat, anne ve ev, şehirler, iki nehir ve bir kıta kaybetmiş.

Her gün bir şey kaybedin.

Kabul edin anahtarları

kaybetmenin telaşını...

Şiir kitabını kutuya koyup Yeats’i alıyor, birkaç sayfa karıştırıp *Her şey dağılır, merkez tutamaz* dizelerinde duruyorum.

Genç adam benim kitapları inceleyişimi izliyor.

“Birileri bu kitaplardan kurtulmak istemiş, onları saklayacak kadar sevmemişler. Beğendiklerinizi alabilirsiniz. Mayıs bana sizin de yazar olduğunuzu söyledi.”

Kutuların üzerine eğiliyor ve her birinin içinde bulunan şeyler karşısında kafası karışmış görünüyor.

“Tarih okumak istiyordum,” diyor kutularla konuşurcasına, “tabii eğer üniversiteye gitseydim. Fakat tarihin zafer kazananlar tarafından yazıldığını fark ettiğimden beri istemiyorum.”

Doğrulduğunda elinde kullanılıp atılacak türden bir paket plastik tıraş bıçağı var.

“Elimizde sadece *Venüs* var, pembe,” diyor, bana paketi uzatırken. İçinde altı tane tıraş bıçağı var.

Deneyeceğim. Genç adama kutudan bir tükenmez kalem de alacağımı söyleyip kalemi göğüs cebime koyuyorum.

Başka bir şeye ihtiyacım olup olmadığını soruyor.

“Hayır, sanmıyorum.”

“Prezervatif, mister Jónas?”

“Hayır, teşekkürler.”

Malları nasıl fiyatlandıracağından emin olmadığını ama tıraş bıçaklarını faturama ekleyeceğini söylüyor.

Bir şey arar gibi odanın her yerini taradığını ve raflardaki eşyaları bir yerden bir yere aktardığını fark ediyorum.

Bu üç metreye dört metrelik alanın verdiği yakınlaşmayı kullanarak mozaikleri bir kez daha sormaya karar veriyorum. Geçen sefer ona rastladığımda, mozaik duvardan hiçbir iz kalmamasının, kaplıcadan da kimsenin haberinin olmamasının şaşırtıcı olduğunu söylemişti.

“Bu çok tuhaf,” demişti.

Bu sefer o biraz duraksayınca ben de biraz daha ısrarcı davranıyorum. Evet, doğru, bölgede bazı kaplıcaların bulunduğunu hatırlıyor ve otelin bodrum katında eskiden hamam olduğunu doğruluyor fakat hamam kapalıymış şimdi.

Ama mozaik duvar konusu belirsiz.

“Evet doğru, eskiden buralarda bazı meşhur mozaikler varmış,” –miş’li geçmiş zamanı kullanıyor– “ama şu aralar turistlere açık değil.”

Konuşurken kutuları açmaya, içlerine bakıp kapatmaya devam ediyor.

“Yakında açılır mı?”

Duraksıyor.

“Şey, aslında onları toplayıp götürmüşler.”

Yanında durduğu kartpostal standını döndürüyor.

“Yeniden turistler gelmeye başladığına göre bunlardan birkaçını lobiye koysak iyi olabilir,” diyor.

Özlem acıdan daha güçlüdür

Kahvaltıda üçümüz de üç ayrı masada oturuyoruz. Aktris önünde bir dilim ekmek ve bir fincan kahveyle cam kenarında oturuyor. Masasında bir tomar kâğıt var. Ona üç kere selam verdim. Koridor komşum üçüncü masada oturuyor, otel misafirlerinin tamamı da bu kadar zaten. Dikkatimi tavandan sarkan renkli kâğıt fenerler çekiyor, yemek salonu bir şölen için süslenmişe benziyor.

Kahveyi getiren Fifi, “Savaşın başından kalma,” diyor. Düğün yapılacaktı ama ertelenmiş. Burada her yıl bir balo da düzenlenmiş. Yeni Yıl Balosu.

Ekmeğin yanında bal veriyorlar, internetten otel rezervasyonu yaparken arıcılık hakkında okuduklarımı hatırlıyorum. Fifi arıların savaşta öldüğünü ve bal üretiminin sona erdiğini söyledi.

Aktris içeri girdiğimi görünce gülümseyerek ayağa kalkıyor, kahve fincanını alıyor, kâğıtlarını topluyor ve bana doğru geliyor. Koridor komşumun bizi izlediğini fark ediyorum, sandalyesini ve duruşunu ikimizi de iyi görebilecek şekilde ayarlıyor. Üzerinde sarı kadife bir ceket, bermuda şort ve çizgili çoraplar var.

Adının Alfred olduğunu söylemişti.

Aktris benimle oturup oturamayacağını soruyor, kâğıtlarını masaya bırakıyor ve boynundaki fuları düzeltiyor.

Bunları usul usul yapıyor.

Sonra beni sahilde gördüğünü söylüyor.

“Evet, deniz tuzlu mu diye bakıyordum.”

Gülümsüyor.

“Tuzlu muymuş peki?”

“Evet, tuzluymuş.”

Pencereden dışarı bakıyor.

“Sizin taraflardaki denize benzemez.”

“Hayır, bizim taraflardaki denize hiç benzemiyor.”

Bir kadın benimle konuşur konuşmaz onun sözlerini tekrarlamaya başladım. Bu ülkede doğup büyüdüğünü ama savaştan çok önce yurtdışına yerleştiğini söylüyor.

“Savaştan önce burada bir film çektik. Tamamen başka yerlerde geçen filmleri bu bölgelerde çekmek modaydı o zamanlar.”

Kadın konuşuyor, ben susuyorum.

Bir kadının karşısına oturup susmayı seviyorum.

“Çekimlerin son gününde şurada duruyordum,” diyor otelin önündeki meydanı göstererek. “Rol arkadaşım da şurada duruyordu,” diyerek gösteriyor. “Ateş edilen bir sahnede elini ileri doğru uzatıyordu. Çekim iyi gitmedi. Aynı sahneyi altı defa çektik ve litrelerce sahte kan kullanıldı. Akşamları bayağı eğleniyorduk. O zamanlar hepsi hayal ürünüydü. Sonra gerçek oldu ve film yapmacık kaldı.”

Kadın birden susup çevresine bakıyor. Dokuz numaralı odadaki adam gitmiş.

“Savaştan önceki aylarda insanlar ortadan kaybolmaya başlamıştı, gazeteciler, üniversite hocaları, film yıldızları. Sonra kapı komşunuz olan sıradan insanlar. Çünkü görüşlerini hükümete göre ayarlama gereği duymamışlardı. Ailelerin tamamı sanki hiç

var olmamışlar gibi ortadan kayboldular. Sonra ülke birden silahlarla doldu.”

İkimiz de susuyoruz.

“İnsanlar durumun ne olduğunu anlayıp da değiştiremeyince çaresizliğe kapılıyorlar,” diyor son olarak.

Masanın üzerine eğilip dosdoğru bana bakıyor. Ve sesini alçaltıyor.

“Eskiden bu şehirde bir hayvanat bahçesi vardı,” diye sözlerine devam ediyor, “ama savaşın başında hayvanları vurdular. Vahşi bir hayvanın kaçtığı söyleniyor. Hangi tür olduğundan emin değiller ama büyük bir erkekmiş, kimileri kaplan diyor, kimileri leopar, kimileri de panter. Ona ne olduğuyla ilgili çeşitli hikâyeler anlatılıyor. Kimileri hayvanın şimdilerde, bu kadar inşaat varken bile idare ettiğini söylüyor.”

Boynundaki fuları tekrar düzeltiyor, kahvesini bitirip dipte kalan şekeri kaşığıyla alıyor.

Yurtiçinde bir seyahate çıkacağını ama on gün içinde döneceğini söylüyor. Aile fertlerini ziyaret etmeyi planlıyormuş ama aynı zamanda bir belgesel için mekân arayacak ve röportaj yapılacak kişileri tespit edecekmiş.

“Belgesel kadınların savaştan sonra toplumda nasıl idare edebildiğiyle ilgili,” diye ekliyor ve rulo yapılmış senaryoyu açıyor. “Aileyi bir arada tutmanın sorumluluğu da kadınların omzuna biniyor ki bu korkunç bir yük.”

Sonra başka bir şey daha söylüyor ama ben döneceğini vurgulamasına takılıyorum. Döndüğünde ben burada olacak mıyım, bilmek istiyor.

“Siz gitmiş olur musunuz? On gün içinde?” diye yalandan bir ilgisizlikle soruyor.

Bunu düşünüyorum. Ölüm diyarında ölmenin acelesi yok.

“Hayır, gitmiş olacağımı sanmıyorum,” diyorum. Ve kalınacak yerin burası olduğunu düşünüyorum.

Dünyada pek çok ses var ve hiçbiri anlamsız değil

Odama döndüğümde Mayıs beni bekliyor. Benden resmî bir ricada bulunacakmış. Tam olarak bu kelimeleri kullanıyor.

“Sizden resmî bir ricada bulunacaktım,” diyor.

Üzerinde siyah bir bluz var ve kapıda ağırlığını bir ayağından diğerine verirken derin bir nefes alıyor.

“Erkek kardeşimle biraz konuştuk ve otelin bazı ufak tefek tamirat işlerinde bize yardımcı olabilir misiniz diye size sormaya karar verdik. Birkaç küçük iş var da.”

Duraksıyor.

“Çevre gezintisi yapmadığınız zamanlarda yani.” Çevre gezintisi sözü ona biraz yabancı geliyor gibi.

Üçümüz, yani ben, aktris ve diğer adam dışında, henüz fazla turist olmadığı ve bu yüzden de henüz gelir elde etmedikleri için bana fazla bir ödeme yapamayacaklarını söylüyor. Onun yerine oda kahvaltı şeklinde ödeme yapmayı tercih ediyorlarmış. Tatilime bir tatil daha ekleyerek uzatabileceğimi düşünmüş. Tatile tatil sözcüklerini bir araya getirip nasıl durduklarına bakmak ister gibi duraksayarak konuşuyor ve iki hafta daha burada kalabileceğimi söylüyor. Hatta üç. Oda kahvaltı dahil.

“Fifi ile bunu dün akşam konuştuk, ikimiz de kabul ediyoruz.”

Tam olarak neyi kabul ettiklerini söylemiyor.

Odadan içeri sokulup önümde duruyor. Saçını Waterlily gibi at kuyruğu yapmış.

“Burada az sayıda erkek var,” diyor. “Alet de az. Savaşta ölmeyen veya ülkeden kaçmayanların da yapacak başka işleri var. Bir nesil erkek tümünden yok oldu. Yabancı müteahhitler dolap kapılarını ve kapı kollarını tamir etmiyor.”

Ona daha önce söylediğim şeyi söylüyorum, ben marangoz da değilim, tesisatçı da. Elektrikçi de değilim.

“Matkabınız var ama.”

Bunu biraz düşünüyorum.

Aktrise bir hafta kadar sonra döndüğünde burada olacağımı söylediğime göre yapacak bir şeylere ihtiyacım var. Bu yüzden şöyle diyorum:

“Size yardım etmek isterim. Her şeyi yapamam ama bazı şeyleri yapabilirim,” diye ekliyorum.

Ağzı kulaklarına varıyor.

Sonra yine ciddileşiyor.

“Yarın başlayabilir misiniz?”

“İsterseniz hemen başlayabilirim,” diyorum.

Homo habilis 1 (Elinden her iş gelen adam 1)

Otelde on altı oda var ve kilitlere uyan anahtarları bulmak biraz zaman alıyor. Katlarda geziyoruz, Mayıs oda kapılarını açıp kapıyor. Tozlu odalara giriyoruz, perdeleri açıp bana tamir edilecek şeyleri gösteriyor.

Çoğu rahatlıkla yapabileceğim basit tamiratlar ama yine de yanımda daha iyi aletler olsaydı iyi olurdu. Okyanusun diğer ta-

rafındaki bodrumumda bulunan daha büyük alet kutularımı düşünmeden edemiyorum. Dolap kapılarının çoğunu tek menteşe tutuyor, kilitlerin, kapı kollarının ve pencere kollarının tamir edilmesi gerekiyor. Boruları, elektrik düğmelerini, lambaların elektrik kablolarını, fiş ve prizleri de kontrol etmem gerekiyor.

Her odanın tasarımı farklı ama hepsinde şömine ve yaldızlı çerçevesi olan bir ayna var, yatak üzerindeki duvarlarda da ormandaki bir hayvan ve avcuyu tasvir eden resimler asılı. Odaların bir diğer ortak özelliği de uzun zamandır ısıtılmamış olmaları, bu yüzden havada küf kokusu var. Duvarlarda rutubet ve çatlaklar, tavanda sıva çatlakları var. Bir veya iki duvara kaplanmış olan yapraklı duvar kâğıdı birçok yerde yıpranmış ve kenarlarından sökülmüş.

Kıza boya badanadan bahsetmiyorum, çünkü bu zor olabilir. Mobilyaların kalitesi gayet iyi ve genel olarak otelin durumu hiç fena değil.

“Ülkenin diğer yerleriyle kıyaslanırsa hiç fena değil,” diye vurguluyor Mayıs.

İlk olarak duvarlardaki rutubetin gitmesi için odaların havalandırılması gerektiğini söylüyorum. Yerlerde havı dökülmüş el dokuması kilimler var, bunları katlayıp dışarıya taşımayı ve döverek tozlarını temizlemeyi öneriyorum.

Birinci kilimi kaldırdığımızda altından turkuaz rengi harika seramikler çıkıyor, bir labirenti andıran ilginç, köşeli desenleri var.

Kilimi rulo yapıp kaldırıyorum ve odanın ortasında durup seramiklere hayranlıkla bakıyoruz.

“Burası galiba eski şehir merkeziymiş,” diyor ve her şehrin kendine özgü bir deseni olduğunu anlatıyor. Turkuaz, bu şehrin rengiymiş ve civardaki eski madenlerden çıkıyormuş. Söyledikleri,

kimsenin duymadığı ve bulunamayan şu mozaik duvar resimleriyle ilgili benim bulduğum bilgilerle örtüşüyor.

Kız odanın etrafında dönerek seramiklere bakıyor ve babasının paleograf olduğunu, arkeolog arkadaşları bulunduğunu anlatıyor. Otele gelirken Ulusal Arşiv Dairesi'nin kalıntılarının önünden geçtiğimi söylemiyorum. Seramiklerle ilgili başka bir şey söylemeyip yatağa çöküyor, başını öne eğiyor. Avuç içleri yukarı bakıyor.

“Babam Ulusal Arşiv Dairesi'nde elyazmaları daire başkanıydı ve işyerinde vuruldu. Bir sokak başına terk edilen cansız bedenini almamıza izin verdiler neyse ki.”

Susuyor.

“Bir çocuğa başından vurulan dedesini gösteremezsiniz,” diye ekliyor.

Dürülü kilimi kaldırıp odanın köşesine dik olarak dayıyorum, bir iskemle çekip karşısına oturuyorum.

“Annem kaçmak için çok bekledi,” diyor Mayıs alçak bir sesle.

Üzerinde, üstten iki düğmesi açık mavi bluzu ve eteği olan bu genç hanıma *insanlar kılıçlarını çekiçle dövüp saban demiri yapacaklar** diyebilir miyim? Bu kulağa anlamsız mı gelir? Vahşi hayvanlar gibi davrandıktan sonra yeniden insan olmanın mümkün olduğunu söylemek? Mümkün olmayabilir mi?

Cebinden mendilini çıkartıp burnunu siliyor.

“Ülke birden silahlarla doldu ve savaş bir gün birdenbire başlayıverdi. Çeşitli hikâyeler anlatılmaya başladı. Hiç kimse gerçekte ne olduğunu bilmiyordu.”

* İnsanlar kılıçlarını çekiçle dövüp saban demiri, Mızraklarını bağcı bıçağı yapacaklar. Ulus ulusa kılıç kaldırmayacak, Savaş eğitimi yapmayacaklar artık. (Yeşaya 2:4) –ç.n.

Kız duraksayıp yeniden devam ediyor.

“Kime inanacağımızı bilmiyorduk çünkü herkes aynı şeyi, durup dururken dış mihraklar tarafından saldırıya uğradıklarını söylüyorlardı. Düşmanın kadınları, masum çocukları öldürdüğünü söylüyor ve kurbanların fotoğraflarını gösteriyorlardı. Herkes kendini savunmak zorunda kaldığını söylüyordu.”

Kız başını sallıyor.

“Toplumdan nasıl böyle bir nefret fışkırdığını anlamıyorum. Birdenbire herkes herkesten nefret eder oldu.”

Annemin sözleri aklıma geliyor. “Kötülüğün merkezinde intikam arzusu vardır,” derdi. “Nefret nefreti doğurur ve dökülen kanlar daha fazla kanın dökülmesine neden olur,” diye eklerdi.

Mayıs sonunda gözlerimin içine bakarak, titreyen dudaklarla, “Ölmek sorun değildi. Vurulmaktan ya da bedenimin paramparça olmasından korkmuyordum ama seni ele geçirirlerse yüzlerce kez ölüyordun,” diyor.

Homo habilis 2 (Elinden her iş gelen adam 2)

Mayıs önden yürüyor, ben de alet çantamla onu takip ediyorum.

“Tamir edin,” diyor, ediyorum.

Duş başlıklarını söküyorum, suyun normal basıncına ve rengine kavuşması için borulardaki kumu ve çakılı temizlemek çoğu zaman yetiyor. Aynı şeyi lavabolarda da yapıyorum. Havı dökülmüş kilimleri atıp seramiklerin olanca görkemiyle ortaya çıkmasını öneriyorum.

Ben tavandaki ampulü değiştirmek için bir sandalyenin üzerine çıkmışken, “Boyunuz uzun zaten, ampul değiştirmek için sandal-

yeye çıkmanıza gerek yok,” diyor kız birden; şöminenin üzerinde asılı duran aynadaki yansımama bir göz atıyorum. Bir haftadan kısa bir süre önce, sandalyeye çıkıp tavanda kanca takacak yer aradığımı ona söylemiyorum. Sandalye dingiliyor ve ipin ucunda sallanıyor gibi hissediyorum. Üzerimde kırmızı gömleğim, altında beyaz nilüfer, onun altında da hâlen atmakta olan kahrolası bir kalp var. Kollarımı iki yana açıp uçmaya hazırlanan bir kuş gibi sallıyorum, göğsüm kırmızı gömleğimin altında inip kalkıyor. Ve sandalyeden atlayıp ampul poşetine eğiliyorum.

Birlikte çalışırken kız konuşuyor.

Kız konuşurken ben çalışıyorum.

Bazen yaptığı şeyi aniden bırakıp şöyle şeyler söylüyor:

“Bir piyanomuz vardı.”

Ya da:

“Bir keresinde sokakta bir parmak buldum. Üzerinde alyansı vardı. Parmağı ne yapmalıydım?”

Veya:

“Uykudan uyandığımda, savaşta olduğumuzu hatırlamam iki dakika sürdü. Bu iki dakika günün en güzel zamanıydı.” Kafamda hesap yapıyorum; annem olsa hemen, günde 720 dakika vardır, derdi.

“Bir süreliğine ortalığa sessizlik hâkim olsa bile ertesi gün her şeyin yeniden başlayacağını bilirdik.”

Kız bazen öyle şeyler söylüyor ki, aynı benim gibi, diye düşünüyorum. Ben de eskiden böyle düşünürdüm. Ya da bazen bir şey söylüyor ama ben onun başka bir şey düşündüğünü anlıyorum. Veya bazen tam bir şey söyleyecekmiş gibi olup susuyor.

Çocuk annesinin etrafında gezinip ara sıra gözden kaybolarak günlük rutinini yerine getiriyor. Çok ürkek ve benimle arasına güvenli bir mesafe koyuyor, ihtiyatı elden bırakmadığını seziyorum.

Bir yandan da içinde büyüyen merak duygusunun korkularını yavaş yavaş bastırdığını hissediyorum. Alet kutusu çok ilgisini çekiyor ve sonunda yanıma gelip bana bir vida uzatıyor. Onunla göz teması kurmak zor, ona ilgi gösterirsem veya onunla konuşmaya çalışırsam hemen kaçıp gidiyor. Yanıma geldiğinde kaşının üzerinde büyük bir yara olduğunu görüyorum.

“Bir sıçan yüzünden,” diyor annesi. “Birkaç ay boyunca küflü bir bodrum katında uyurken oldu.”

Matkabı elime alır almaz, oğlan kulaklarını kapatıyor ve masanın altına giriyor. Çenesini dizlerine bastırıp, kulaklarını tıkayarak oturuyor orada.

“Onu silah zannediyor,” diyor annesi.

Çocuk birkaç dakika sonra yerinden kalkıp odanın ortasına çektiği iskemleye oturuyor ve onu rahatlatan bir mesafeden çalışmamızı izliyor. Kendi kendine konuştuğunu duyuyorum.

“Yine konuşmaya başladı,” diyor May. “Bir yıl boyunca hiç konuşmamıştı.”

Çocuk konuştuklarımızı anlayamadığı için mutsuz. Annesi ona bir şeyler anlatıyor, konuşmalarımızın bir özetini geçtiğini seziyorum çünkü oğlan başını sallayıp bir annesine, bir bana bakıyor.

Annesi onunla konuşurken kafasını hafifçe yana eğip sol kulağını annesine çeviriyor. Mayıs çocuğun işitme kaybı olduğu konusundaki şüphelerimi doğruluyor.

“Hava saldırılarını yaşayan hemen herkes kısmen veya tamamen işitme kaybına uğradı. Önceleri mahallede silah sesleri duyuluyordu, sonra bombalar patlamaya başladı.”

Gözlerini uzağa çevirip düşüncelere dalıyor.

“Önce bir ıslık duyulurdu, ardından gökyüzünde sarı bir ışık belirir ve duvarları gümbürdeten bir şok dalgası yayılırdı. Gece

bile olsa bir an için kör edici bir aydınlık olurdu. Kulaklarımız sürekli çınlar, kaslarımız günlerce, haftalarca, aylarca kasılı kalırdı.”

Aklıma Svanur geliyor.

Batan kırmızı güneşin altında iskelede dururken, “Her insan yalnız ölür,” demişti. Eğer insan hava saldırılarına uğrayan bir ülkede yaşamıyorsa. Bütün bir ailenin aynı anda silinip gitme ihtimali de çok yüksek.

Gözler önünde olup bitenler

Omzunda havlu bir pelerinle koşuşturup saklanma yerleri bulmaktan başka yapacak bir şeyi olmayan çocuğa yapacak başka bir şey bulunabilir mi acaba diye düşünüyorum. Bunu Mayıs’a söylüyorum.

“Yerinde oturmak ona zor geliyor,” diyor.

Resim yapabilir, diye düşünüyorum, otel dükkânında resim defteri ile kuru boyalar görmüştüm.

Fifi’nin gelmesini beklerken kartpostal standının resepsiyona taşındığını görüyorum. Standı döndürerek kartlara bakıyorum; tasasız bir çift, çiçeklerle bezeli bir meydanda bir banka oturmuş dondurma yiyor, genç kadınlar kumsalda güneşlenirken kaslı erkekler kırılan dalgalar arasında oyun oynuyor. Parlak renkler, masmavi gökyüzü ve altın rengi kumlar dikkatimi çekiyor; o zamanlar renkli bir dünya varmış ve insanların kendilerini nelerin beklediğinden haberi yokmuş; hayattalar, bacakları hâlâ eşit uzunlukta, gelecek planları var, belki arabalarını veya mutfaklarını değiştirecekler, belki de yurtdışına seyahate çıkacaklar. Kartların pek çoğunda farklı açılardan belli detayları veya tamamı görünen mozaik du-

var dikkatimi çekiyor. İnce tüllere sarınmış çıplak kadın bedenleri var, bir kadın pınardan su alıyor, diğeri yüzüyor, bir başkası bir çiçeğin kapanan taçyapraklarına doğru eğilmiş. Kartlardan birinin arkasını çeviriyorum, arkasında üç dilde mozaik duvarın *Sessizlik Oteli*'nde olduğu yazıyor. İnternette okuduğum bilgilerle örtüşüyor.

Genç adam gelince kartı ona doğru sallıyorum.

“Sorduğum mozaik buydu işte.” İşaret parmağıyla baş parmağının arasında bir köşesinden tuttuğu kartı dikkatlice inceliyor, biraz zaman kazanmak için bir şeyler düşündüğünü anlıyorum.

“Evet, Mayıs ile mozaik duvar hakkında sizinle konuşmak istiyorduk,” diyor sonunda.

Kelimelerini dikkatlice seçiyor ve yavaş yavaş konuşuyor.

“Şöyle ki, Mayıs ile ben buraya bu sanat eseri için geldiğinizi, alet kutusunu da bu yüzden yanınızda getirdiğinizi düşünmüştük önce.”

Duraksıyor.

“Eski eserleri ülkeden kaçırانlar var çünkü.”

Yabancılarla antik eserler hakkında konuşmamasını tembihlemişler.

“Diğer konuğunkine benzer bir görevle buraya gelmediğinden emin olmamız gerekiyordu.”

“Diğer konuk” belli ki yanımdaki odada kalan adam. “Bir savaştan sonra her şey alınmaya müsaittir,” demişti.

“Mayıs’a bir jilet, bir de tükenmez kalem aldığınızı söyledim. Üstelik bir kitabı geri vermek ve kutudan bir yenisini almak için üç kez gidip gelmiştiniz.”

Kartpostalı yerine koymak için standı döndürüyor.

“Ama artık otelin bir çalışanı olduğunuza göre, durum tamamen değişti, bu yüzden,” diye sesini alçaltarak ekliyor, “ablamlarla ben mozaik duvara bakabileceğinize karar verdik. Ne zaman isterseniz.”

Üç meme

Fifi'nin peşi sıra bodruma iniyorum, depoyu geçip, açtığı kilitli kapıdan içeri giriyoruz.

Önümüzde duran mozaik duvar devasa büyüklükte, beklediğimden çok daha büyük ve iki bölüme ayrılmış. Duvarın bir tarafı, otelin inşaatı sırasında bulunan ve şehrin gurur duyduğu orijinal mozaiklerden oluşuyor, diğer tarafı otel inşa edilirken eklenmiş olması muhtemel daha yeni mozaiklerle kaplanmış. Orijinal duvar kaplıcadan cam bir duvarla ayrılmış ama otelin kaplıcasında hiç su yok.

“Kaplıca ilk olarak 600 yıl önce yapılmış,” diye açıklıyor genç adam.

Yan yana duruyoruz, iki erkek olarak erkeksiz bir dünyaya bakıyoruz, önümüzde bir yığın vücut var, etli butlu kadın figürleri, yarım limona benzeyen küçük göğüsler, ince beller, geniş kalçalar. Gudrún'la tanışmadan önce kaç vücut gördüm? Günlükte K iki kez çıkıyor, B ve M var, iki kez de E, aynı E mi bu? Sonra üç kez çıkan J, Th ve S var. Buradaki vücutları yakından tanıdığım kadınların vücutları ile karşılaştırmak isteyince –hatırlamaya çalışıyorum– onları bir bütün olarak hatırlayamadığım sonucuna varıyorum; bazı bölgelerini hatırlıyorum sadece, bir meme, bir bilek hatırlıyorum, beyaz bir boyun, teninin rengi ya da ışığın açık olup olmadığı, kapısı açık bir gardıropta asılı duran elbiseyi gördüğümü hatırlıyorum –ama bir vücudu bütünüyle hatırlayamıyorum.

Arka fonda, otel odalarında bulunan seramiklerle aynı renkteki turkuvaz seramiklerden var; Jökullón lagünündeki kapkara kumların yanında yükselen buzulların renginden pek farkı yok.

Genç adam “Taşlar ışığı tutuyor,” diye açıklıyor. “Duvarın içinden ışık çıkıyormuş gibi görünmesi bu yüzden.”

Benim en çok ilgimi çeken ise duvarın belli yerlerinden büyük parçalar hâlinde sökülen mozaiklerin yerde öbek öbek durması.

Fifi, pek çok eski eserle kültürel değeri olan eserlerin savaşta sistematik olarak tahrip edildiğini, bu yüzden de pek çok kişinin bunları sakladığını veya kaçırdığını anlatıyor. Onlar da mozaiği kurtarmak için başka bir yere taşımayı planladıklarından, parça parça sökmeye başlamışlar.

Mozağin bir bölümünde bir kadının tek memesi yok, bir başka bölümünde kolu yok, bir başkasında kasık yok, topuk yok, bilek yok, kulak yok, kalçalar yok.

“Hangi parçanın nereye uyduğunu bulup işaretledikten sonra onları gruplamaya çalışıyorum. Galiba üç tane meme dışında hepsini buldum. Buralarda bir yerde olmaları lazım,” diyor etrafına bakınarak.

Bazı parçaların üzerine elyazısıyla not alınmış etiketler yapıştırdığını görüyorum.

“Herkes düzenli çalışamaz ki,” diyor özür dilercesine. Yakında bir arkeolog ekibinin duvardaki hasarı incelemeye geleceğini söylüyor. Birkaç hafta içinde geleceklerini umuyor.

Yeni eklenen duvar tamamen farklı, anlayabildiğim kadarıyla sıradan banyo seramikleriyle yapılmış. Onun üzerinde de çıplak kadın bedenleri var fakat anatomileri çok farklı; burada büyük göğüsler, küçük çocuksu kalçalar ve bir böceğinkilere benzeyen uzun sıksa bacaklar var.

“Barbi bebekler gibi,” diyor gülümseyerek, ben de başımı sallıyorum.

Genç adam seramiklerle uğraşıyormuş. Bir leğenin içinde sıva harcı, yanında bir mala ve başka aletler var. Seramikler yerde gruplar hâlinde duruyor.

Fayanstaki çatlakları göstererek, “Bunları tamir etmeye çalışıyorum,” diyor. Önümüzdeki yıla kadar kaplıcayı yeniden işler hâle getirmeyi planlıyoruz. Ateşkes devam ederse eğer.”

Genç adam yaptığı tamirata pek güvenmiyor gibi, malayı nasıl kullanacağını bilmediği de belli. Yeterince banyo seramiği kapladığından, derz dolgusunu doğru kullanıp kullanmadığını merak etmeden duramıyorum.

Duvara tak tak vuruyorum, çatlaklar derin değil gibi. Ama kırık seramikleri söküp yenilerini yapıştırmadan önce alttaki tabakayı temizlemek gerek.

“Bir küreatöre danıştım, bana tadilatların görünür olması gerektiğini söyledi,” diyor tereddüt ederek. “Babamın bir arkadaşıydı.”

Birden susup başını öteye çeviriyor.

Elleri titriyor.

Sonra kaldığı yerden devam ediyor.

“Yoksa oldukça iyi durumda, bu ülkedeki diğer şeylerle kıyaslandığında.” Ablası da aynı şeyi söylemişti.

Fifi

Yukarı çıkmadan önce depoya uğrayıp bir resim defteri arıyorum. Fifi buradaki eşyaları ayırmaya başladığını söylüyor, kartpostal standını lobiye götürmenin dışında bazı kutuların da yerini değiştirmiş. Ancak tam olarak neleri ayırdığını anlamak imkânsız.

Bazı şeyleri çekmekte birbirimize yardım ediyoruz. Bir resim defteri ile birkaç boya kalemi bulup çıkarıyorum.

Sahipsiz eşyalarla dolu bir kutu daha bulduğunu söylüyor ve yerde ağzı açık duran bir kutuyu gösteriyor.

“İnsanların seyahate çıkarken yanlarına alıp sonra da kaldıkları yerde unuttukları şeyler inanılmaz.” Kutunun içindekileri yokluyor.

“Burada bir evlenme cüzdanı var, gümüş bir şeker maşası, pasaport, gayrimenkul sözleşmesi, alyans –sadece bir tane– üzerinde LL yazıyor.”

Yüzüğü incelemem için bana veriyor, diğer yüzüğü de aradığını ama bulamadığını söylüyor.

“Demek ki alyanslarını çıkardıklarında birlikte değıllermiş,” diye ekliyor.

Sonra aklına bana söylemek istediğı bir şey geliyor.

“Bodrumda bazı aletler olabilir. Sizin neye ihtiyacınız vardı?”

Pek çok aletin listesini yapıp ne işte kullanıldıklarını söylüyorum. Son olarak marangoz rendesini söylüyorum.

Bulmaca çözer gibi alnını buruşturuyor.

“Bu tanıma uyan bir şey olduğunu sanmıyorum,” diye cevap veriyor. “Belki de sizin bakmanız daha iyi olur,” diye tereddütle ekliyor.

Etrafa bakıyorum.

En üst rafta pırıltısıyla göz alan şey bir torba dolusu ampul olabilir mi? Evet, öyle gibi. O hâlde kullanılmayan odalardaki lambaların ampullerini sökmemize gerek yok. Ampullerin arkasında hava kabarcıklı ambalaja sarılmış uzun bir nesne var. Onu indirip genç adama veriyorum. Oldukça ağır bir paket, kırılacak bir şeye benziyor. Paketi alıp dikkatlice yere koyuyor, biraz baktıktan sonra bandını çözüp paketi açmaya koyuluyor. İkimiz de

susuyoruz. Ambalajı çıkarınca ortaya bir vazo çıkıyor. Buz mavisi camdan yapılmış, üzerinde varaklı desenler var, odaların yer döşemesinde bulunan desenlere benziyor ama daha ince işlenmiş. Bunun gerçek bir antika olduğunu anlıyorum.

“Demek buradaymış,” diyor genç adam, “biz de bunu arıyorduk. Belediye müzesinden kaybolmuştu. Yurtdışına satıldığını sanıyorduk.”

Vazoyu yeniden dikkatlice ambalajına sarıp yeni doğmuş bir bebek gibi kollarında tutuyor.

Sonra da topladığım eşyalara bakıp kafasını sallıyor.

“Bunlara fiyat biçmek zor,” diyor. Duraksıyor.

“Faturana eklerim.”

Hemen düzeltiyor.

“Maaşımdan keserim.”

Derinliğin üstüne düşen karanlık

Resim defteri ile boya kalemlerini çalıştığımız odadaki masanın üzerine bırakıyorum ama Adam onlarla ilgilenmiyor. Resim yapmak yerine aletlerle oynamayı tercih ediyor. Yanımdan geçip alet kutusunun önüne gidiyor. Tornavidayı eline almak için izin istiyor. Biz erkeklerin günlük işimize başlamamızı bekliyor.

“Mister Jónas.”

Adımı öğrendi.

Annesi onu masaya götürüp oturduğu iskemlenin üstüne bir minder koyuyor, resim defterinden bir sayfa açıp ona bir şey soruyor. Boya kalemlerinin kutusunu açtığına göre hangi rengi kullanmak ister diye sorduğunu tahmin ediyorum ve eline mavi

renkli boya kalemini veriyor. Çocuk kalemi hemen yere atıyor. Annesi ona başka bir renk veriyor, onu da yere atıp kalem kutusunu öteye itiyor.

Çocuk kızgın.

Bugün canı güneş ve parlak bir gökyüzü çizmek istemiyor. Gökkuşağı da istemiyor.

Annesi onu öylece suratı asık bir vaziyette bırakıyor ama fazla geçmeden çocuğu yanına çağırıyor.

Oğlan başını olumsuz anlamda iki yana sallıyor.

Annesi ona bir şey anlatıyor, onu ikna etmeye çalıştığını seziyorum ama çocuk yerinden kıpırdamıyor.

“Burada seninle durmak istiyor,” diyor May.

“Tamam,” diyorum. “Onun dedesi olacak yaştayım,” der demez bir açıklama yapmam gerektiğini fark ediyorum.

“Senin yaşında bir kızım var da,” diyorum.

“Seninle konuşmaz,” diyor Mayıs çekinerek.

“O zaman ikimiz de susarız.”

Guadrún olsa, “Çok içine kapanıksın,” derdi.

“Fazla gecikmem, en fazla bir saat.”

“Tamam, sorun yok,” diyorum.

Annesi kapıdan çıkar çıkmaz oğlan sandalyeden atlayıp tornavidayı almaya gidiyor.

“Daha sonra,” diyorum.

Masaya geçip, resim yapmaya oturduğumu ona gösteriyorum.

Beni belli bir mesafeden izliyor, hâlimden memnun görünmüyor.

Ne çizsem?

Mor renkli kalemi çekip bir kutu çiziyorum. Sonra başka bir renk alıp kutunun üstüne kırmızı bir üçgen çiziyorum. Bu çatısı olan bir ev. Çocuk aniden masaya doğru atılıyor, sayfayı kapıp

ikiye bölüyor ve üzerinde tepiniyor. Bana siyah renkli kalemi veriyor. Başka renk kullanmama izin vermiyor.

“Pekâlâ,” diyorum, “bugün sadece siyah kullanacağız.”

Yeni bir sayfa açıp bir ev daha çiziyorum. Evin içine bir iskemle çiziyorum. Çocuk bana soran gözlerle bakıyor. Bir iskemle daha ekleyip, başka mobilyalar da çiziyorum.

Çocuk yavaşça yanaşıyor ve hiç sesini çıkarmadan tam yanımda durarak omzumun üzerinden resme bakıyor.

Ev bitince, evin içine insanlar çiziyorum; bir adam, bir kadın ve iki çocuk, biri kız, biri oğlan. Çocuk birden yatağın altına saklanıyor. Yatağın altından bez ayakkabılarının tabanını görüyor ama onu kendi hâline bırakıyorum. Ben de onun yaşındayken kendi hâlime bırakılmak isterdim.

Yatağın altından çıkınca bir bardak su alıp ona veriyorum. Suyu içip dosdoğru masaya gidiyor, iskemleye yerleşip siyah kalemle uzanıyor ve sayfanın üzerine boydan boya bir çizgi çiziyor. Sonra bir çizgi daha ve bir çizgi daha derken bütün sayfa siyah çizgilerle doluyor, resmin ortasında simsiyah bir kütle oluşuyor. Onu izliyorum. Sayfayı karanlıkla doldurduktan sonra resmi yırtıp parçalara ayırıyor ve yere atıyor. Önüne bir sayfa daha koyuyorum. Renkli kalemlere bakıyor, bir an için tereddüt ediyor ve kırmızıya uzanıp sayfaya saldırıyor. İşini bitirinceye kadar kafasını kaldırmıyor. Resim bir öncekine benziyor, tek farkı kırmızı olması. Dünya alevler içinde.

Başımı sallıyorum.

Renkli kalem kutusunu öteye itiyor, bu günlük bu kadar yeter. Ve alet kutusunun başına geçiyor. Gerçek işlere dönmek istiyor. Bana kendisini kanıtlamak istiyor.

Araf

Akşam *Araf Lokantası*'na gidiyorum. Genellikle iki gün üst üste aynı yemek çıkıyor ama bu kez lokanta sahibi menüye yeni bir yemek eklemiş ve bana bir seçenek sunuyor.

“Menüyü genişlettik,” diyor ve mantı mı yoksa dünkü gibi yahni mi istediğimi soruyor. Mantıyı seçiyorum.

Onun da şehirdeki diğer insanlar gibi birinci çoğul şahısta konuştuğunu fark ediyorum. Ama henüz burada başka bir çalışana veya müşteriye rastlamış değilim.

Kısa bir bekleyişten sonra mantı geliyor.

Lokanta sahibi geçen sefer yaptığı gibi, ben yemek yerken omzuna astığı kurulama beziyle masanın yanında ayakta duruyor. Sonra da monolog başlıyor. Benim neler yaptığımı bana anlatmakla başlıyor; aktrisle konuştuğumu duyduğunu ve beni futbol sahasında gördüklerini söylüyor, ayrıca kumsala giderken patikayı takip etmediğimi duyduğunu da ekliyor.

Sonra tıraş olduğumu söylüyor. Geçen sefer üzerimde olan kırmızı gömleğin yine üzerimde olduğunu da fark etmiş ve giysilerimi değiştirme zamanımın geldiği sonucuna varıyor. Araya adam sokup caddedeki giysi dükkânının sahibiyle konuşabileceğini söylüyor.

“Sorun dükkânın kapalı olması ama kapalı değil aslında,” diyor.

Dükkân sahibinin küçük bir deposu varmış ve sipariş vermek için adama telefon etmek gerekiyormuş. Kaç gömleğe ihtiyacım olduğunu soruyor. Gömlekten başka ihtiyacım var mı? Kemer de ister miyim?

Ama öte yandan bir takım elbiseye filan ihtiyacım varsa, o zaman bana en iyi kumaştan bir takım elbise dikebilecek bir adamı tanıyan birini tanıyormuş. O da bir ceket diktirmiş. Üzerinde sa-

dece gömlek var ama ceketı girişteki vestiyerde asılıymış. Ceketı alıp giyiyor. Bana astarını gösterirken iç cebindeki tabancayı görüyorum. Ceketı çabucak çıkarıp bir kancaya takıyor.

“Kimseyi öldürmemiş olarak güne uyanmak ne güzel olurdu,” diyor ceketı düzeltirken.

Bir an düşündükten sonra ekliyor:

“Ateşkesin kalıcı olup olmayacağını bilemiyor insan.”

Duvarda genç bir evli çiftin fotoğrafı asılı. Düğün yemeği burada verilmiş anlaşılan. Gudrún’la benim düğünümüzden hiçbir fotoğrafı hatırlamıyorum. Soğuk ilkbahar yağmurlarında evlendik ve Gudrún’un üzerinde açık mavi bir elbise vardı. Elbisenin sırtı açıktı, bunu beğendiğimi hatırlıyorum.

Lokanta sahibine fotoğrafı soruyorum:

Gözlerinin kenarlarını kurulama beziyle silmek için arkasını dönerek, “Kızım,” diyor.

Sonra anlatmaya devam ediyor. Kumsalda yalnız gezinmenin yanı sıra, *Sessizlik Otelı*’ndeki kardeşler için bazı ekstra işler yaptığımı duyduğunu söylüyor.

Bununla ilgili herhangi bir yorum yapmıyorum.

“Siyah izolasyon bandınız varmış ve her şeyi tamir edebiliyormuşsunuz,” diyor.

Yüzündeki ifadeden bunu doğrulamamı beklediği anlaşıyor. Lambaları tamir ettiğimi duyduğunu söylüyor.

“Demek ki elektrik işlerini de yapıyorsunuz, sadece tesisat değil.”

“Bu geçici bir iş sadece,” diyorum.

Yemekten sonra kahve ikram ediyor ve karşıma bir sandalye çekip oturuyor. Bana iş vermek istiyor ve geçen gün sözünü ettiği şu iki tarafa açılan kapı meselesine dönüyor.

“Şu kanatlı kapı meselesi,” diyor.

Lokanta sahibinin yeni bir kapı çizimi üzerinde çalıştığı belli oluyor.

“Ölçülerini de yazdım,” diyor.

Göğüs cebinden bir sayfa çıkarıp, kâğıdı dikkatlice açıyor, masanın üstündeki kırıntıları eliyle süpürüp çizimi önüne koyuyor. Gölgeleme yaptığını ve bazı rakamlar yazdığını görüyorum.

Bu sefer daha iyi bir çizim yaptığını söylüyor.

Gerekli aletleri bulup bulmadığını soruyorum. O konuyla ilgilendiğini söylüyor.

Temkinli bir şekilde, “Hangi aletler lazımdı?” diye soruyor. Yüz ifadesinden bu projeyi tam olarak çözemediği anlaşıldığı için, çizimi önüne çekip çizerek göstermek istediğini belli ediyorum. Kendi orijinal eserini bozmamı istemediği için bana başka bir kâğıt getiriyor, ben de üzerinde *Sessizlik Oteli* yazan tükenmez kalemle çeşitli aletlerin resmini çiziyorum.

Başını sallıyor.

Sonra da o çizmek istiyor.

Çevreme bakınıyorum ama fark etmem biraz zaman alıyor. Kedi ortalarda yok.

Sayfayı önüne itiyor. Boru anahtarı ile sızdırmazlık bantı çizmiş.

“Lavabo akıtıyor,” diye ekliyor.

Bir dahaki sefere bana erik kurusu soslu et ikram edeceğini söylüyor.

“Eski bir tariften. Büyükanneimin spesiyalitesi.”

Kurulama beziyle gözlerinin kenarlarını siliyor yine. Çıkmadan önce masanın üzerine birkaç banknot bırakıp iki tane gömlek istediğini söylüyorum.

Ertesi akşam gömlekler masanın üzerinde katlı duruyor. Bir tanesi bankacıların giydiği türden beyaz kareli bir gömlek, diğeri pembe.

Dünya biçimsiz ve boştu

Çocuk o günün işlerine başlamak için tam zamanında geliyor, masanın başına oturup resim defterini açıyor.

İlerleyen günlerde birbirine benzeyen çizimlerle sayfaları dolduruyor, bazen siyahla bazen kırmızıyla çiziyor. Bir odadan diğerine geçerken resim defterini de yanına alıyor, resim çizecek bir masa arıyor ve hemen bir sandalyeye oturup işe koyuluyor. Çizimleri küçük bir çocuğun karalamalarına benziyor, şenlik ateşleri ve kıvılcımlar saçan alevler. Ve karanlık. Akşamları resim defterini, siyah ve kırmızı boya kalemleriyle birlikte odasına götürüyor. Diğer renkleri yanına almıyor.

Dördüncü gün sayfaya enlemesine bir çizgi çekiyor, ortanın biraz üstünden. Bunun bir ufuk çizgisi olduğuna şüphe yok. Sonra sayfanın üst kısmına bir yuvarlak çiziyor, pergelle çizilmiş gibi mükemmel bir daire. Böylece dünya ikiye ayrılmış oluyor ve bu sebeple iki rengi de kullanıyor, kırmızı ve siyah. Güneş simsiyah, altındaki dünya ise alevler içinde.

Sonunda siyah ve kırmızı boya kalemleri iyice küçülüp minicik kalıyor, sonunda da bitiyor. Bu yüzden renk paletini genişletmekten başka çare kalmıyor. Çocuk yeni bir sayfa açıyor, boya kalemi kutusunu boşaltıp renklere bakıyor; doğru renkleri arıyor. Önce mavi rengi seçiyor ve küçük bir daire çiziyor. Annesiyle matkaplı adam yan yana durmuş yeni bir dünyanın yaratılışını izliyoruz.

Sonra çocuk resmin üzerine eğilip omzuyla manzaramızı kapatıyor; onu izlememizi istemiyor, çizdiği resimle meşgul olduğundan uzunca bir süre kafasını kaldırmıyor. Tekrar doğrulduğunda, daireden dışarıya doğru dört ince şerit çizdiğini görüyoruz. Çizdiği kol ve bacaklarla bunun küçük bir insan olduğuna şüphe yok.

“Bu benim,” diyor.

“Kendisi,” diye tercüme ediyor annesi.

Çocuk kutudaki kalemlere bakıp turuncuya uzanıyor ve hemen bir daire daha çizmeye koyuluyor, öncekinden daha büyük bir daire. Ona da dört çizgi ekliyor, ikisi yatay, ikisi dikey; böylece bir insan daha doğruyor ve sayfadaki yerini alıyor.

“Annem,” dediği duyuluyor.

Resmi tamamlamak için daha küçük çizgiler ekliyor, her ele beş parmak sayıp dikkatlice çiziyor. Böylece iki insanı bir araya getirmiş oluyor, el ele tutuşmuşlar.

İki insan yarattı, küçük bir erkek ile büyük bir kadın ve onları yeşil bir güneşin altına koydu. Dünyanın yaratılışının ilk günü.

Yaptıklarına baktı ve çok iyi olduklarını gördü.

Annesi bana gülümsüyor. Onun bir kadın olduğunu unutmaya çalıştıkça bunu daha çok düşünüyorum.

Ve gün doğdu

Çocuk genellikle pek uzağa gitmez.

“Adam’ı gördün mü?” diyor annesi birden. Üzerinde rakamlar bulunan bazı sayfaların üzerine eğilmiş, muhasebe hesapları olmalı. Çocuk annesinin etrafında oynuyordu ama aniden kaybolmuş, buharlaşıp havaya karışmış sanki.

“Bir saniye önce buradaydı.”

Annesi koridora koşuyor. Çocuğa seslendiğini duyuyorum. Tornavidamı bırakıp kadının peşinden gidiyorum.

“Seslenmenin bir anlamı yok, cevap vermez,” diyor. Koridordaki bir dolabın kapısını açıp bakıyor.

“Bazen buraya saklanır,” diyor ve geçen sefer onu burada temiz çarşaf ve havluların arasında bulduğunu söylüyor.

Odadan odaya geçerken, Adam’ı kaybetmekten hep korktuğunu söylüyor. Odaların kapılarını birer birer açıp hızlıca göz gezdiriyor. Banyolara, dolap içlerine ve yatak altlarına da bakıyoruz.

“Masaların, yatakların altına, dolap içlerine giriyor,” diyor annesi. “Hep saklanacak bir yer arıyor, bir yerde sıkışıp kalacağından, kendi kendine çıkamayacağından çok korkuyorum.”

Dizlerinin üstüne çöküp yatağın altına bakıyor.

Ayağa kalkınca eteğini düzeltiyor.

“Fifi’nin yanında da değil,” diyor. “Nereye kayboldu, anlamıyorum ki.”

İki kata da bakıyoruz. Sonunda leopar çoraplı adamın kapısını tıklatıyor.

Bana dışarıda beklememi işaret ediyor.

“Bekle,” diyor, “ben hallederim.”

Koridorda belli bir mesafede duruyorum, biraz sonra adam kapıyı azıcık aralıyor. Verdiği rahatsızlıktan dolayı özür diliyor ve küçük çocuğu görüp görmediğini soruyor. Çocuk oraya gelmiş olabilir mi? Karşılıklı birkaç söz söyledikten sonra kadın odaya girip görüş alanımdan çıkıyor. Konuştuklarını duyuyorum, Mayıs alçak sesle konuşuyor, ne söylediklerini duyamıyorum.

Kısa bir süre sonra çocuğun elinden tutmuş dışarı çıkıyor. Çocuğun ağzının kenarları kahverengiye bulanmış.

Ciddi bir tonla, “Onun yanındaymış,” diyor. “Adam çikolata vermiş,” diye açıklıyor.

Sonra alçak sesle: “Yardım ettiğiniz için teşekkür ederim,” diyor.

Alt dudağını ısırarak sadece Adam için değil, erkek kardeşi için de endişelendiğini söylüyor. “Gençler ormanda toplanmayı seviyor ve onlardan artakalanları toplamak için oraya gitmeye pek az kişi gönüllü oluyor.” Genç kadın tam olarak “gençler” sözünü kullanıyor, seksen üç yaşındaki annem gibi konuşuyor.

Anneyle oğlu odalarına dönünce, komşumun kapısını tıklatıyorum.

“Seni o çocuğun yanında görmeyeceğim,” diyorum.

Bana bakıp sırtıyor.

“Kıza âşık mı oldun yoksa? Aktrisle kırıştırdığını sanıyordum.”

Ona cevap vermeye niyetim yok ama konuşmak istediği şeyler olduğunu, aslında beni aradığını söylüyor.

Sonra hemen konuya girip mozaik duvarı görüp görmediğimi soruyor.

Cevabımı beklemeden onunla çalışmak ister miyim diye soruyor hemen.

“Bazı şeyleri ele geçirmek için.”

“Hangi şeyleri?”

Elinde tuttuğu bardaktan bir yudum alıyor.

“Senin erişebildiğin şeyleri. İnsanlar senin gibi, rahat bir vicdanın ışığında güneşlenen birine güvenir.”

Ben de herkes gibiyim; âşık olur, ağlar,
acı çekerim

Sessizlik Otel'nin bir çalışanı oldum artık ve elimde bir tomar anahtar var.

Fifi beni çağırıp bir tomar anahtarı elime tutuşturuyor.

“Artık *Sessizlik Otel*'nin bir çalışanı olduğuna göre, sende de anahtarların olması gerektiğini düşünüyoruz.”

Karşılığında, otelde kahvaltı, öğle yemeği dahil sınırsız süre kalıp, otel dükkânından bazı eşyaları ücretsiz alabilirmişim; “Stoklar yettiği müddetçe,” diyor Fifi. Mayıs, daha sonra ailemi de getirebileceğimi söylüyor. Fifi öğlenleri çorba veya omlet yapıyor, akşamları da genellikle yolun aşağısındaki lokantaya gidiyorum. Lokanta sahibine bir sürü tuhaf işte yardım ettim ve son zamanlarda cüzdanımı cebimden hiç çıkarmadım. Nedense geçen haftadan beri iki tarafa açılır kapıdan hiç bahsetmedi. Otele dönünce kitap okuyorum. Dün Elizabeth Bishop'un *Soğuk Bir Bahar*'ını bitirip Turgenyev'in *Babalar ve Oğullar*'ına başladım. Ayrıca her gün kaplıcada genç adama nezaret edip seramiklerin döşenmesinde ona yol gösteriyorum.

“Dışarıdan birinin bakması iyi oluyor,” diyor, “belki bunu doğru dürüst yapmayı öğrenmek için okuluna gitmeliyim.”

Ablasıyla birlikte her gün bir odaya çeki düzen vermekte birbirimize yardım ediyoruz. Kızın çocuğuyla da ilgilenmesi lazım.

Bazen Mayıs yaptığı işi bırakıp benim çalışmamı izliyor. Bazen kafamı kaldırınc aynadan bana baktığını görüyorum, onun beni izlemesini izliyorum. Ben kafamı kaldırınc o başka tarafa bakıyor. Bazen tam bir şey söyleyecekken cümlenin ortasında susuyor. Bazen görmeden bakıyor, o zaman başka bir şey düşündüğünü anlıyorum. Sonra da sus pus olup boş gözlerle boşluğa bakıyor. Birkaç dakika sonra bu hâlimden sıyrılıp, “Pardon, bir şey düşünüyordum,” diyor.

Kimi zaman benim kim olduğumu biliyormuş ve onun siyah beyaz tozlu dünyasında nereye ait olduğumu anlamaya çalışıyormuş gibi bakıyor bana. Bu durum üçüncü kez benimle yüzleşme noktasına varıyor.

Çarşafı yaymasına yardım ediyorum, ikimiz de karşılıklı köşelerden çarşafın kenarlarını yatağın altına sokuyoruz.

Gözlerimin içine bakarak, “Hiç kimse buraya tatil yapmaya gelmez,” diyor.

Doğruluyorum. Ben yatağın bir ucunda, o diğer ucunda duruyor.

Burada ne aradığımı öğrenmek istiyor. Çarşaf sermesine yardım etmek dışında burada ne işim var?

Bu pembe lastik ayakkabılı genç kadınla karşılıklı oturup yaralarımızı, sakatlanmış bedenlerimizi karşılaştırsak, boyundan aşağı kaç dikiş atıldığını saysak ve altlarına bir çizgi çekip hepsini toptasak, o kazanırdı. Benim çiziklerim önemsiz, gülünesi. Benim de yaralarım var belki ama ödülü yine de bu kız kazanırdı.

“Hiç kimse buraya bir amacı olmaksızın gelmez,” diye tekrar ediyor.

Çoraplı adam da aynı şeyi söylemişti.

Onu günlerdir görmedim. Bu ülkeye bir iş için geldiğini söylememiş miydi?

“Dünya senin gibi hayatı yanlış anlayan adamlarla dolu,” demişti geçen sefer ona rastladığımda.

Ben bile amacımdan şüphe etmeye başlıyorum artık.

Daha nasıl olduğunu anlayamadan söyleyiverdim işte.

“Aslında ben buraya ölmek için gelmiştim.”

Mayıs dosdoğru bana bakıyor.

“Hasta mısın yoksa...?”

“Hayır.”

Daha fazlasını öğrenmek istediğini anlıyorum.

“Nasıl ölmek yani?”

“Kendimi öldürmeye. Zamanına henüz karar vermedim ama.”

“Anlıyorum.”

Neyi anladığını bilmiyorum.

Şu dünyada küçük hayatlarını sürdürmeye tahammül edemedikleri için ölmek isteyen insanlar olduğunu söylemeli miyim ona? Bu, iki haftadır ağzımdan çıkan en uzun cümle olurdu.

“Öyleyse neden evde kalmadın?”

Karlı dağlarla çevriliyken ölmenin daha iyi olup olmayacağını sormuyor.

“Kızımı beni bulmaktan korumak istedim.”

“Ama benim bulmamı istedin? Öyle mi?” diyor. “Beni korumak istemedin?”

“Bağışla beni,” diyorum. “Burada olduğunu bilmiyordum. Çocuğu da bilmiyordum. Seninle tanışmayı beklemiyordum. O zamanlar seni tanıımıyordum,” diye ekliyorum, ağzımdan çıkan her sözün saçmalığını iliklerime kadar hissederek.

Hayatın kendisinden başka hiç bir şeyi olmayan bu genç kadına kaybolduğumu anlatamam ki. Ya da hayatın beklediğimden farklı çıktığını. Ona, “Ben de herkes gibiyim, âşık olur, ağlar ve acı çekerim,” desem muhtemelen beni anlar ve “Ne demek istediğini anlıyorum,” der.

“Mutsuzdum,” diyorum.

Annemi de sayarsak bunu ikinci kez söylüyorum.

“Bunu nasıl düzeltebileceğimi bilmiyordum,” diye ekliyorum.

Annemin sesini duyar gibiyim: “Her acı benzersizdir, farklıdır,” demişti bir kez, “o yüzden kıyaslanamaz. Mutluluklar ise birbirine benzer.”

Mayıs yere bakıyor.

“Adam’ın babası caz grubu olan bir ekonomistti. Adam bir yabancıнын evinin bodrum katında doğdu, orada babasıyla benden başka kimse yoktu. İkimiz de ağlamıştık. Gökyüzünden düşmüş güzel bir melek,” demişti Adam’ın babası.

Susup pencereye doğru yürüyor, sonra sözlerine devam ediyor. Kelimelerini dikkatle seçerek konuşuyor:

“Futbol sahasında vuruldu ve ona ulaşamadık. Cesedini almaya bile gidemedik çünkü çatışma bölgesinde yatıyordu. Onu oradan alamadık, yıkayıp gömmemedik. Dürbünle gördük sadece, pantolon paçalarından ve ceketinin kollarından kan süzülüyordu. Öldü sandık ama ertesi gün pozisyonunu değiştirmişti. Önce sırt üstü yatıyordu, ertesi gün yan dönmüştü, akşam kaleye doğru iki metre sürünmüştü. Bir insandan bu kadar çok kan akacağına hayatta inanmazdım. Ölmesi üç gün sürdü. Ondan sonra öylece yatıp kaldı, giysilerinin içinde kuruyup büzüşmesini izledik ta ki oradan kaçıp onu orada bırakmak zorunda kalıncaya kadar.”

“Özür dilerim,” diyorum tekrar.

Ona kendimi anlamadığımı söylesem bu her şeyi daha da kötü yapar mı?

İskemleye oturuyor, ona doğru gidip yanına oturuyorum.

“Acı boğazına batan bir cam kırığı gibidir,” diyor.

“Ben ölmeyeceğim. Hemen değil,” diyorum.

Merak etme, nasıl öleceğimi de bilmiyorum zaten, de diyebilirdim. Annem gibi ben de bilmiyorum. Ya da namlunun ucunda bir hayat süren bu kıza on yıl öncekiyle veya dünküyle aynı adam olmadığımı da söyleyebilirdim. Bir geçiş evresinde olduğumu.

“Baba, vücuttaki hücrelerin yedi yılda bir kendilerini yenilediğini biliyor muydun,” demişti Waterlily bir keresinde.

“Evet, insan hep bir oluş içinde, değil mi? Hep yenilenmiyor mu?”

Çırpıntılı yeşil okyanusun kenarındaki limanda, iskelenin bir ucunda balina izleme tekneleri, diğer ucunda balina avlama tekneleri dururken Svanur böyle söylemişti.

“Doğar, âşık olur, acı çeker ve ölürüz,” diyor Mayıs burnundan uzun bir nefes alarak.

“Biliyorum,” diyorum.

“Arkadaşlarımdan bazılarının âşık olmaya fırsatı olmadı,” diye devam ediyor. “Acı çekmek ve ölmekten fırsat kalmadı.”

Başımı sallıyorum.

“Bugün ya da yarın vurulabileceğimizi bilsek de sevmekten hiç vazgeçmedik.”

Tekrar ayağa kalkıp pencerenin önünde sırtı bana dönük duruyor. Dar bluzu sırtına yapışmış.

“Biz üçümüz tekneyi suyun üzerinde tuttuk, Fifi, Adam ve ben. Biz yaşamak istedik, eğer öyle olmasaydı hep birlikte ölecektik. Böylece hiçbirimiz arkada kalmayacaktı.”

Masaya oturmuş, otel dükkânında bulduğum pembe kalbin üstüne inci dizen çocuk sandalyesinden kayarak inip annesinin yanına gidiyor. Elini annesine uzatıyor ve sırtları bana dönük yana duruyorlar. Çocuk annesinin üzüldüğünü anlıyor. Ara sıra annesine bakıp sonra da omzunun üzerinden bana bakıyor. Soru sorar tonda bir şey söylediğini duyuyorum. Bir şeyin cevabını istiyor. Ne olduğunu öğrenmek istiyor.

“Kan katılaşınca renginin siyaha döndüğünü biliyor muydun?” diye soruyor Mayıs sonunda, bakışlarını okyanustan ayırmadan.

Işığın yeniden belirmesini beklerken benim kanatlarımdan altına sığınabileceğini söylemeli miyim?

Ona doğru yürüyüp şöyle diyorum:

“Çok iyi yapmışsınız.”

Bana dönüyor ama oğlanın elini bırakmıyor, güneş onun arkasında ve o havada uçuşan toz zerreciklerinden oluşan ışıklı bulutun ortasında duruyor.

“Elimizden geleni yapıyoruz,” diyor. “İnsan olarak.”

Sel baskını başka sellere yol açar

Kardeşlere yardım ettiğim kulaktan kulağa yayıldığı için, şehirdeki insanlardan, çoğunlukla da kadınlardan çeşitli rica ve talepler geliyor. Son günlerde bu talepler iyice çoğaldı, bu sabah lobide beni bekleyen beş mesaj vardı. Genç adam siparişleri aldığını söyleyip bana katlanmış not kâğıtlarını uzatıyor. İşlerin çoğu musluklardan akan kırmızı renkli su, tıkanmış lavabolar, sızdıran borular, bozuk ocaklar ve diğer ev aletleriyle ilgili.

Kaçak akım rölesinin nerede olduğunu biliyorum ama yedek parça sıkıntısı var: Boru, iç lastik, buat, conta lazım.

Bir çamaşır makinasını tamir edebilir miyim? Bilgisayar tamirinden anlar mıyım? Şehrin diğer ucunda bir ayna takmak gerekiyormuş.

Elimde fenerle kanalizasyon sistemine girmek zorunda kalmadığım müddetçe benden istenenleri yapıyorum.

Birinci mektupta, “Selam Bay Tamirci,” diyor. Bana bu lakabı takılar.

“Her şeyi tamir edebildiğin konuşuluyor,” diyor Fifi. “Sana Bay Mucize diyenler de var.”

“O konuda yanılıyorlar,” diyorum. “Geçici çözümler buluyorum sadece,” diye ekliyorum.

Tesisatçı ya da elektrikçi olmadığım konusunda ısrar ediyorum ama duymazdan geliyorlar. Onların elektrikçiye ihtiyacı var. Marangoza, tesisatçıya, dülgere ihtiyaçları var.

“Elektrikten anlayan o kadar az kişi var ki,” diyor Fifi.

“Sadece kadınlara yardım etmenin adil olmadığını söyleyenler de var,” diye ekliyor gözlerini benden kaçırarak. “Bunu bilmeni istedim. Bir şey daha var, lokantadan aradılar. Bu akşam yemekte kan sosisi varmış.”

Kırmızı

Cesaretimi toplayarak Mayıs’a boyaya ihtiyacımız olduğunu söylesem de bunun zor olacağını biliyorum.

“Odaların boyanması lazım.”

Elektrik süpürgesini elinden bırakıyor.

“Kırmızı yok ama.”

Yapraklı duvar kâğıdının söküldüğü duvarların üzerindeki boyanın rengi açık mavi olduğu hâlde böyle söylemesi şaşırtıcı.

Aynı rengin korunabileceğini öneriyorum.

“Aynı renge boyamak istemez misin?”

Açık mavi renkteki duvara gözlerini dikerek, “Şehir kana bulanmıştı. Her adımda yerde kan izleri kalıyordu, sokaklarda kan gölleri vardı. Yolları kan götürüyor, gökten kan yağıyordu, sonunda tüm nehirlerin rengi kandan kırmızıya boyandı,” diyor ders anlatmış gibi, duygusuz bir tonda.

Bombaların asfalt yolda açtığı çatlakları kapatmak için üzerlerine kırmızı boya döktük, böylece kanlı gül biçimini aldılar. O yüzden ülkede kırmızı boya kalmadı,” diyerek sözlerini tamamlıyor.

Susuyorum.

“Astar boya olabilir,” diyor yeniden bana dönerek, “ama boya almak için doğru bağlantıları kurmak gerek.”

Odanın ortasında hiç kıpırdamadan duruyor ve sözlerine devam etmeden önce derin bir nefes alıyor:

“İnsan eti çok narindir, derisi çabucak yırtılır, çelik kurşunlar organları paramparça eder; beton, kemikleri kırar, cam, uzuvları koparır,” diye anlatmaya devam ediyor cam gibi bakan gözlerle.

“Tamam, geçti geçti,” diyorum karanlıktan korkan bir çocukla konuşur gibi.

“Kalbe o kadar yakın ki,” diyor.

“Tamam tamam,” diyorum onu kollarımın arasına alarak. Odanın kapısı açık.

İşte o zaman çocuğun eşikte durmuş bir annesine bir bana baktığını fark ediyorum. Seramikleri dayısına götürmek ve alçının karıştırılmasına bakmak için aşağı inmişti, dönmüş. Mayıs’ı bırakıp arkamı dönüyorum. Kendi bedenimi fazla hissetmesem de başka bir bedenin hatlarını hissedebiliyorum.

Çocuk annesine doğru atılıyor.

Başka bir şey söyleyecekken “Kadınlarla beraber taşınacağınız ev neredeydi?” diye soruyorum.

Mayıs kız arkadaşlarıyla beraber bir evi tamir edip orada birlikte yaşayacaklarından pek çok kez söz etmişti. Yanlış hatırlamıyorsam yedi kadın, üç çocuktü. Ve Fifi.

Bana bakıyor. Beni bir yabancıymışım gibi süzüyor. Zaten hem kendime hem de başkalarına yabancıyım.

“İstersen senin için eve şöyle bir göz atabilirim,” diyorum.

Mayıs bir an için susuyor.

“Kimseyi öldürmediğin için şanslısın,” diyor sonunda.

Kadınlar evi

Ev şehir merkezinin öbür tarafında ve yolda giderken Mayıs bana orada birlikte yaşayacağı kadınların sürekli bir yerden bir yere taşındıklarını, gittikleri yerlerde geçici olarak kaldıklarını anlatıyor. Hiçbir şeyleri yok, birer bavulları var sadece.

“Evin tapusu kadınlardan birine ait, diğerlerini de kendisiyle birlikte kalmaya davet etti. Yani evde yedi kadın ve üç çocuk birlikte yaşayacağız,” diyor. “Fifi de var tabii,” diye ekliyor. “Böylece evde savaştan sağ çıkmış iki erkek olacak, yirmi beş yaşındaki dayı ve beş yaşındaki yeğeni.”

Turistler döndüğünde kadınlardan bazılarının otelde kendisine yardım edeceğini söylüyor.

Yolun başında tek başına duran üç katlı bir bina burası. Binanın her iki yanındaki evler havaya uçmuş. Büyük bir çimenlik alan ve en üst kata kadar uzanan bir sarmaşık var. Mayıs kadınlardan birinin kuzeninin tadilata yardım edeceğini, fakat uzun süredir kendisinden haber alınamadığını anlatıyor.

“Ülkeyi terk etmiştir mutlaka,” diyerek sözlerini tamamlıyor.

Bahçenin yüksek duvarları var, buraya çocuklar için bir oyun alanı yapılabileceğini düşünüyorum. Evin çoğu penceresi kırık olsa da evin temelleri ilk bakışta sağlam görünüyor. Duvarlar yerinde duruyor, döşemeler de şaşırtıcı derecede iyi durumda ama evde su, elektrik ve ısıtma yok. Mahallenin su boruları ve drenaj sistemi çökmüş, asıl sorun ise evin yeni yapılan şehir planlamasının dışında bırakılmış olması.

“Burayı da dahil ettirmek için uğraşıyoruz,” diyor Mayıs.

Evde hiç mobilya yok ama odalardan birinde yerde duran döşekten burada birinin kaldığı anlaşıyor. Evin tamir edilebileceği-

ni düşünüyorum ama bunun için aletlere ve malzemeye ihtiyacım var. Boruları, kanalizasyon sistemini ve elektrik kablolarını da tamir etmek lazım. Yasal olmayan yollara azıcık satarak elektrik şebekesine bağlanabilir ve öncelikli işlere koyulabiliriz. Önce evi kemirgenlerden ve yağmurdan korumak gerek, pencerelere yeni camlar takmak lazım. Yakından bakınca pencere tirizleri ile çerçevelerinin sağlam olduğunu görüyorum.

“Siz kadınlara yardım etmeyi gerçekten isterim,” diyorum. “Bazı şeyleri yapabilirim ama her şeyi değil.”

Mayıs ile birlikte evin ikinci katındayız, bir pencerenin ölçülerini alırken Mayıs’ın kafasını kurcalayan bir şey olduğunu hissediyorum.

“Diğer kadınlarla tanışmadan önce sana söylemek istediğim bir şey var,” diyor duvara yaslanarak. “Şöyle ki,” diyor, “kimin ne yaptığını nasıl konuşmuyorsak kimin başına ne geldiğini de sormayız.”

“Anlıyorum.”

Mayıs’ın biraz gergin olduğunu hissediyorum.

“Bir erkeğe birini öldürüp öldürmediğini ya da bir kadına tecavüze uğrayıp uğramadığını veya kaç kişinin ona tecavüz ettiğini sormayız.”

“Tabii ki, benim herhangi bir soru sormayacağımdan emin olabilirsin,” diyorum.

“İnsan bir çocuk gördüğünde onun düşman askerler tarafından tecavüze uğramış bir kadının çocuğu olup olmadığını da düşünmez.”

“Tabii, düşünmez.”

Mayıs bir tutam saçı düzelterip topuzun altına sıkıştırıyor.

“Savaşta bütün kadınlar şiddete maruz kalır,” diye devam ediyor bana bakmadan.

Ne kadar genç olduğunu ve başından ne çok şey geçtiğini düşünüyorum.

“Askerler kapını çalıp seni vurmak için izin almazlar.”

“Tabii, almazlar.”

Mayıs tekrar saçını düzeltiyor.

“Devam etmenin tek yolu normal bir hayat sürdürüyormuş gibi yapmak. Her şey yolundaymış gibi davranmak. Gözlerini yıkımlara kapatmak.”

Kulaklarındaki küçük inci küpeleri fark ediyorum, hâlâ yerinde durup durmadıklarından emin olmak ister gibi zaman zaman onlara dokunuyor.

Küpelerinin güzel olduğunu söylüyorum.

“Annemden kalma,” diyor, bir şey daha söyleyecekmiş gibi oluyor ama susuyor.

Duraksıyor.

“İçinde yaşadığımız korkuya rağmen gece gökyüzündeki yıldızları hâlâ hatırlıyorum. Ayı da öyle.”

İyi ve kötü herkesin kendini kaybettiği
bir durum var diyorum

Otele dönünce, günlükteki son sayfayı koparıp evde yapılması gerekenlerin ve ihtiyacım olan şeylerin bir listesini yapıyorum.

Koridorda göz ucuyla komşumu görmüştüm, dönmüş demek. Dokuz numaranın kapısını tıkladıyorum.

Kapıyı açınca, içeri buyur etmesine aldırış etmeden elimdeki listeyi uzatıyorum.

Bölgede inşaat yapan müteahhitleri tanıyor olabileceğini söylüyor.

Asıl soru, karşılığında onun ne alacağı.

“Hiçbir şey.”

“Hiçbir şey mi? İşler böyle yürümüyor ama. Ben sana bir iyilik yaparım, karşılığında sen de bana bir iyilik yaparsın.”

“Bu sefer öyle olmayacak. Sen bir şey yapacak ve karşılığında hiçbir şey almayacaksın. Memnun olmak dışında,” diye ekliyorum.

“Oyunun kurallarına uyman lazım.”

“Hayır, tanıdığın müteahhitlere git ve aksi takdirde kadınları karşılarna alacaklarını söyle.”

Bu onu şaşırtıyor.

“Onlara, aksi takdirde kadınları karşılarna alacaklarını mı söyleyeyim yani?”

Benim söylediklerimi tekrar ediyor. Bunu düşündüğüne dair bir işaret olarak algılıyorum. Sonra da şöyle diyor:

“Ev yeni plana dahil edilmediğine göre, birileri işlerine burnunu sokmandan hoşlanmayabilir. Bütün ülkeyi mi tamir edeceksin? Küçük matkabın ve şerit metrenle? Kırık bir dünyayı yapıştırabileceğini mi zannediyorsun?”

O bunu söyleyince aklıma çocukken kenarları yaldızlı çiçekli tabağı kırıp kırıklarını yapıştırdığım geliyor. Parçaları yerine oturtmak için çok uğraşmış ama başarmıştım. Bu yüzden, birkaç gün sonra annem tabağı atınca şaşırmıştım.

“Sende seloteyp var diye dünya yeniden güzel olmayacak,” dediğini işitiyorum.

Mesaj değiş tokuşu

İki gün sonra resepsiyonda beni bekleyen bir mesaj var. Genç adam elle yazılmış ve katlanmış bir not kâğıdını bana uzatıyor.

Kanalizasyon sistemi çalışmaları başladı.

Ben de ona cam ölçülerini yazıp yolluyorum.

Cevap ertesi gün geliyor:

Mallar Pazartesi günü teslim edilecek.

Böylece camları takmaya başlayabilirim.

Bütün bir hafta boyunca yazıyoruz.

Yer döşemeleri geldi.

Son mesajda şöyle yazıyor: *Bölge mayınlardan temizlendi (bahçe temiz).*

Noli me tangere
(Bana dokunma)

Adam, vücut parçalarını ve eksik üç memeyi bulmasında Fifi'ye yardım ediyor, ben Mayıs ile bir gardırobu taşıırken, Mayıs aniden soruyor:

“Evli misin?”

“Hayır, boşandım.”

“Geçen gün bahsettiğin kızından başka çocuğun var mı?”

“Hayır.”

“Kızın kaç yaşında?”

“Yirmi altı.”

Bir anda Waterlily'nin benden olmadığını söyleyiveriyorum.

“Kızım, tam olarak benim kızım değil,” diyorum.

Açıklama yollu ekliyorum:

“Ben onun gerçek babası değilim.”

“Gerçek baba”; kelimeleri düşünüyorum.

“Uzun zamandır yalnız mı yaşıyorsun?”

“Altı aydır.”

Uzun zamandır yalnız olup olmadığını sorsaydı sekiz yıl beş aydır, derdim.

Hemen arkasından tam olarak sorduğu bu, yalnızlık.

“Yalnız hissetmiyor musun?”

“Bazen.”

Bana iyice yaklaşıp neredeyse tam karşımda duruyor.

“Başka bir vücudun sıcaklığını özlemiyor musun?”

Susuyor, sonra da:

“Çok uzun zaman oldu,” diyorum.

“Ne kadar?”

“Çok.”

“İki yıldan fazla mı?”

Bu sırrı ona vermeli miyim?

Söylemeden önce derin bir nefes alıyorum:

“Sekiz yıl beş ay.” On bir gün diye de ekleyebilirdim.

Bana iyice yaklaşıyor, yakınlığının dolunay gibi büyüdüğünü hissediyorum.

Ona neyin ne olduğunu, artık nasıl yapacağımı bilmediğimi söylemeli miyim?

Ve korktuğumu?

Duraksıyorum.

“Sen benim kızımla aynı yaştasın.”

“Ben ondan büyüğüm,” diyor. “Ben senden de büyüğüm. Ben iki yüz yaşındayım ve her şeyi gördüm. Ayrıca o senin kızın değil, öyle değil mi?”

“Evet, ama yine de benim kızım.” Şunu da ekleyebilirdim:

“Dünyadaki tek Gudrún Waterlily Jónasdóttir o.”

“Ama ben o değilim.”

Kalbim küt küt atıyor.

“Hayır, değilsin.”

Hızlı düşünmeye çalışıyorum.

“Senin yaşındaki genç erkeklere ne oldu?”

“Onlar yoklar. Uyanıp yanımda yatan erkeğe bakınca onun birini öldürdüğünü düşünmeden edemiyorum. Zaten onun için sormamıştım,” diye ekliyor yumuşak bir ses tonuyla.

Ona ne söylesem?

Ona uygun olmadığımı. Doğru insanla karşılaştığında bunu anlayacağını, çünkü o kişinin kılıcını çekiçe dövüp saban demiri yapacağını. O zaman, benim yine hiçbir şey olmamış gibi döşeme işine devam edeceğimi söylesem mi?

“Biraz zamana ihtiyacım var,” diyorum.

“Ne kadar zamana?”

Soru önemli olmadığından değil ama cevabını bilmiyorum.

İnsan, yarı insan yarı hayvandır

Araf Lokantası’nda etli şehriyeli yahni var. Kırmızı biber ve kimyonun tadını alıyor, yemeğin içindeki defne yaprağını çıkarıp kâsenin kenarına koyuyorum.

Lokanta sahibi hemen sandalyesini çekip sohbeta koyuluyor ve pek çok değişik işte kadınlara yardım ettiğimi duyduğunu söylüyor. Lavabo, televizyon, anten, çamaşır makinası tamirlerini sayıyor.

“Herkes bunu konuşuyor,” diyor. “Ayrıca komple bir evin tadilatına koyulduğunu da duyduk.”

Bir an için susup ciddi bir havaya bürünüyor.

“Böyle şeyler kulaktan kulağa yayılır.”

“Evet, benden yardım istediler,” diyorum.

Bir kadın benden bir şey istediğinde yaparım diye de ekleyebilirdim. Evde böyle alıştım.

“Ama bu sorun yaratabilir.”

“Öyle mi?”

“Evet, sadece kadınlara yardım etmen hoş karşılanmaz. Bazıları buna bozulabilir.”

Birazdan gözyaşlarına boğulacakmış gibi bir ifade var suratında.

Kendini toparlamak için konuşmasına ara veriyor.

“Evet, bu dünyada yardıma ihtiyacı olan erkekler de var. Herkes eşit yararlanmalı,” diyor. Sonra da ekliyor: “Bazıları bunu anlamasa da bu böyle.”

Kâseyi almak için kalkarken bana aslında bademli kek ikram etmeyi düşündüğünü söylüyor. Bu fikirden vazgeçmiş gibi *aslında* sözcüğünü vurguluyor. Artık bunun için bir sebep kalmamış gibi.

“Neredeyse her gün sana yemek pişiriyorum ama yine de şu iki tarafa açılan kapıyı yapmıyorsun.”

Onu unutmuştum.

“Kaç kere söyledim.”

Elinde kâseyle ayakta duruyor ve mutfığa gidecekmiş gibi görünmüyor.

“Sana gömlek de buldum ama şu kapı işini bir türlü halletmiyorsun.”

Bunu düşünüyorum.

“Malzemeye ihtiyacımız yok muydu?”

“Malzemeleri buldum ben.”

“Menteşeleri de mi?”

“Evet, menteşeleri de.”

“Aletler?”

“Onları arıyorum.”

Emeğimin karşılığını almak istediğimi söylüyorum.

“Ödeme yapman lazım.”

Kollarını iki yana açıyor.

“Yemekle ödeme yapacağım. Bedava yemek. Her gün.”

Bana ne kadar ihtiyacı olduğunu ve karşılığında ne isteyebileceğimi tartıyorum. Buralarda tek geçerli akçe takas. Aletlerin bende kalması koşuluyla iki tarafa açılan kapıyı yapacağımı söylüyorum:

“Bana aletlerle ödeme yap,” diyorum.

Ve menünün arkasını çevirip taslaklar çiziyorum.

“Hem normal hem de kıl testere lazım,” diyorum.

Vidalar

İki ayrı büyüklükte tornavida

Zımpara kâğıdı

Dolgu macunu

Fırçalar ve kazıma aletleri

Masada karşıma oturup o da kendi listesini yapıyor. *Araf Lokantası*’nda elden geçirilecek çok az şey var.

“Ve,” diye ekliyorum, “menüyü de ben kendim seçmek istiyorum. Sadece kuş ve yahniyle olmaz. Artık güvercin yemek istemiyorum.”

Bu anlaşılmayı bir tek atarak mühürlemek istiyor.

Ben otele dönerken batmakta olan güneş kıpkırmızı.

O akşam rüyamda yatak odasında bir farenin gezindiğini görüyorum.

Yer tahta parçalarıyla kaplı, mobilya parçaları arasında benim yaptığım, yüksekliği ayarlanabilen tabureyi de görüyorum.

Mertlik, yetişkin bir hayvanı öldürmektir

Kadınlar evinin üst katındaki pencerelere düşündüğümünden daha fazla zaman harcadım ve birazdan sokağa çıkma yasağı başlayacak. Hava kararıyor, çok geçmeden tek ışık kaynağı ay olacak. Ayı görebilir miyim, yerinde duruyor mu diye bakıyorum.

Birden, yalnız olmadığımı, birinin beni izlediği duygusuna kapılıyorum ve ayak sesleri duyuyorum, büyük sessiz bir gölge arkamdaki köşede gözden kayboluyor. Aklıma büyük bir hayvan olabileceği geliyor. Büyük bir kedi. Belediyenin hayvanat bahçesinden hangi hayvanların kaçtığını söylemişti aktris?

Otelin köşesine yaklaştım, durup çevreyi kolaçan ediyorum, fakat bir şey göremiyorum, ne hayvan ne insan. Ortalıkta kimsecikler yok.

Birden önümde biri beliriyor, acelesi var gibi. Hangisinin daha büyük olduğunu anlayamıyorum, ay mı adam mı, ay mı yükseliyor yoksa adam mı yaklaşıyor, ay bulutların arasına girerken adam dosdoğru bana geliyor. Bana yaklaşıp yaklaşmaz anlayamadığım bir şeyler söylüyor. Soru mu sordu, bir şey mi dedi? Ben daha cevap veremedim ani bir darbe alıyorum ve bir an sonra sokakta yerde yatıyorum. Bir darbe daha alıyorum, üzerime kırmızı bir yağmur boşanıyor. Sıcak ve ıslak bir şey şakaklarımdan süzülüyor. Adam ay tutulması gibi üzerime çöreklenip beni tekmeliyor. Tıraş losyonu ve deri giysisinin kokusunu alıyorum. Kendi kendime “Kendimi savunayım mı, yoksa geceye mi karışayım?” diye düşünüyorum. Sonra birden bana vurmayı bırakıyor, ayak seslerinin uzaklaştığını duyuyorum, ayın ortasında yanıp sönen bir sinyal ışığına benzeyen sigara ateşini görüyorum, sonra da bir *scooter*’ın çalıştırıldığını

duyuyorum. Ağzımda kan tadı var ama tuhaf bir rahatlama hissediyorum. Tüylü ve tanıdık bir şey ben yerde yatarken omzuma sürtünüyor, lokantadaki tek gözlü kediymiş meğer. Onu okşamak için kanayan elimi uzatıyorum, gözümün önünde siyah noktacıklar uçuşuyor.

Zar zor ayağa kalkıyorum. Ayak sesleri duyuyorum, otelden biri bana doğru koşuyor.

“Mister Jónas,” diye sesleniyor biri bana, endişeli bir sesle.

Beni kollarımın altından yakalıyor, üşüyorum ama düşüncelerim berrak:

Eğer aktris seyahatten dönünce benimle yatmak isterse hiç tereddüt etmeden evet diyeceğim. Bir haftadan fazla oldu ama henüz dönmüş değil.

Dört

Dört yüz ciddi ve inceleyen gözlerle bana bakıyor: Mayıs, Fifi, çocuk ve tanımadığım bir kadın.

Bir kere kustum ve tekrar kusacak gibi oluyorum.

“Başınıza darbe almış ve beyin sarsıntısı geçirmişsiniz, alnınızdaki kesiği de dikmemiz gerek,” diyor kadın bir şırınga çıkarırken.

Bir alet kutusundan.

“Birkaç dikiş sadece,” diye ekliyor.

Burnuma portakal kabuğu kokusu geliyor, başımı çevirince yatağın yanı başında duran çocuğu görüyorum, elinde bir dilim portakal var, üzerine *Seni Seviyorum Stockholm* yazan bir tişört giymiş. Bir adım daha gelip yatağın kenarına yaslanıyor ve iyice bakmak için birinin üzerime örttüğü battaniyeyi kaldırıyor.

Hatırlamaya çalışıyorum, beni odaya Fifi taşımıştı.

“Selam,” diyorum, çocuğa gülümsemeye çalışarak.

Annesi bir şey söylüyor ve çocuk battaniyeyi indiriyor. Kadın sonra bana bakıyor, üzgün, gözlerinde yaşlar var.

“Ne oldu?” diye soruyor. “Size kim saldırdı?”

Galiba ona cevap veriyorum ama emin olamıyorum.

“Sorun yok,” diyorum.

Eriyik kaya gibiyim. *Ben de herkes gibiyim; acı çekerim*, diye yazmıştım günlüğüme yirmi bir yaşındayken. Üstteki satırda da: *Dolunay. Üç derece*, yazıyordu.

Ayağa kalkınca, sadece başım değil bütün oda zonkluyor ve dönüyor, bir dağın kenarından aşağı bakıyor gibiyim, nesnelerin dış çizgileri titreşiyor ve titrek bir ışıkla parıldıyor, saydam bir tabakanın altında gibi her şey.

Kusmak için sendeleyerek banyoya gidiyorum.

Yerime yatınca tanımadığım kadın üzerime eğilip gözlerime fener tutuyor. Beni muayene etmek için gömleğimin düğmelerini çözmemi söylüyor, o sırada Mayıs kardeşiyle oğlunu toplayıp geriye doğru çekiyor. Orada yan yana toplaşıp bana bakıyorlar.

Kadın ipe sapa gelmez sorular soruyor: adım ne, kaç yaşındayım, parmaklarımı sayabilir miyim. Bir elimde beş, diğer elimde beş parmağım var, bu şehirde yaşayanlardan farklı olarak.

“Evli misiniz?”

“Evet,” diyorum. “Doğruyu söylemek gerekirse, hayır değilim.”

Yatağın kenarında üstüm çıplak vaziyette oturuyorum.

“Evli misiniz, değil misiniz?”

“Artık değilim. Boşandım.”

“Çocuğunuz var mı?”

“Evet. Veya hayır. Bir kızım var ama çocuğum yok.”

Kadın hiç istifini bozmadan soru sormaya devam ediyor.

“Doğum gününüz ne zaman?”

Odayı ve oradakileri birbirinden kopuk donmuş kareler hâlinde görüyorum, görüntüler parazit yapıyor ve birbirine karışıyor, film karelerinin yeniden sorunsuz dönmesini bekliyorum.

“Yirmi beş Mayıs.”

Kadın Mayıs’a, o da kardeşine bakıyor. Bakışıyorlar.

“Yani bugün,” diyor kadın.

Pasaportumu çıkarıp onlara uzatıyorum, pasaport elden ele doluyor. Pasaportun sayfalarını çevirerek incelediklerini görüyorum.

Ne yapsam? Onları doğum günü partime mi davet etsem?

“Yara bere almışsınız ama kırık yok, bu açıdan şanslısınız,” diyor kadın beni muayene etmeyi bitirince. “Gömleğinizi giyebilirsiniz.”

Sonra çantasını toplarken bana bakarak, “Güzel çiçekmiş,” diyor.

Annem

“Annemi sayıkladın,” diyor Mayıs. “Doktor gelmeden önce. Anne, dediğini duydum. Birkaç kez tekrarladın.”

Soran gözlerle ona bakınca:

“Söylenenleri anlamak için her şeyi anlamak gerekmez,” diyor.

Ona hangi günde olduğumuzu soruyorum.

“Bugün Pazartesi mi?”

“Hayır.”

“Salı?”

“Hayır. Çarşamba.”

“Ben ne kadar zamandır buradayım?”

“Üç hafta.”

Ayağa kalkarak ona şehirde bir erkek kilise korosu olup olmadığı soruyorum.

Afallıyor.

“Evet,” diyor çekinerek. “Galiba koroda eksik varmış. Özellikle de tenorlarda.”

“Kızımı aramalıyım,” diyorum.

“Eve mi dönüyorsun?”

“Hayır daha değil. Burada bitirmem gereken işler var.”

Gülümsüyor.

Sonra aklına bir şey geliyor.

“Bu arada,” diyor, “ev su şebekesine bağlandı. Musluklardan su püskürerek akmaya başladı. Yani işler yoluna giriyor.”

Ona hayalini sorsam, acaba ne cevap verirdi? Ufukta yine ışığın belirmesini mi isterdi?

İnsan bir kere ölür

Resepsiyondaki telefonu kullanmama izin veriyorlar.

Waterlily'nin telefonu açması birkaç saniye sürüyor:

“Baba, sen misin? Her şey yolunda mı?”

“Evet, her şey yolunda.”

Sesi ağlamaklı geliyor ve ben ortadan kaybolduktan sonra, mektubu bulduğundan beri endişe içinde olduğunu söylüyor.

“Sana ulaşmak imkânsızdı.”

Cep telefonumu komodinin üstünde bulduğunu ve yatak odasındaki gardırobun boş olduğunu söylüyor.

“Evet, giysileri vermiştim.”

Duraksayıp ekliyorum:

“Onlara ihtiyacım yoktu.”

Mektuba ne yazdığımı hatırlamaya çalışıyorum. Hatırlamama yardımcı oluyor:

“Nereye gideceğini ve ne kadar kalacağını söylemeden bir seyahate çıkacağını yazmışsın.”

Çok az konuştuğumu söyleyip tekrar her şey yolunda mı, diye soruyor. Tam olarak neredeyim? Ne yapıyorum ve eve ne zaman döneceğim? Başım belada mı? Gözyaşlarını zor tuttuğunu anlıyorum.

“Annem de endişelendi,” diyor.

Sorarken sesim titriyor:

“Öyle mi, annen de mi endişelendi?”

“Evet, annem de. Sana karşı kayıtsız değil,” diyor bir an duraksadıktan sonra.

Üzerinde otelin ismi yazan ve mozaik duvar olan kartpostalı dün aldığını ama internette bulduğu telefon numarasına kimsenin cevap vermediğini anlatıyor. Dünyanın en tehlikeli yerine gitme-kendisiyle annesinin üzüldüğünü söylüyor.

“Artık tehlikeli değil. Savaş bitti.”

Başka türlü ifade ediyor:

“Dünyanın en tehlikeli yerlerinden biri olduğu kesin.”

Burnunu çektiğini duyuyorum.

“Her şey harap hâlde, değil mi?”

“Evet.”

“Ve her yerde mayınlar var, değil mi?”

“Evet, var.”

Uçağa atlayıp gelsin mi? Bana gelebilir mi?

Hattın diğer ucunda sessizlik oluyor. Ağlıyor mu?

Konuşmadan önce derin bir nefes alıyorum:

“Annen, senin benden olmadığını söylüyor. Tanıştığımızda bir erkek arkadaşı varmış.”

Senin tohumlarının atıldığını sandığım dağ yürüyüşünden hemen önce diye ekleyebilirdim. Kar tavukları, bir koyun ve dağın tanıklığında.

“Dağdan sonra, senden başka kimse olmadı,” demişti Gudrún.

“Evet, biliyorum. Başta kızmıştım ama artık fark etmiyor. Senden başka babam yok benim.”

“Öbürü peki?”

“Yirmi altı yaşından sonra baba mı değiştireceğim? Beni evlatlıktan mı çıkaracaksın? Beni terk mi edeceksin?”

Telefonda sessizlik oluyor.

“Bu yüzden mi gittin?” diye soruyor sonra. Bir şey söylemiyorum.

“Banka hesabımda neden o kadar çok para var?”

“Çelik Bacak Ltd.’i sattım da ondan.” Ve “Hayatımı basitleştirmeye çalışıyorum,” diye ekliyorum.

“Mutlu olup olmadığımı sorduğunda bir şeylerden şüphelenmiştim,” diyor sonunda.

Daha ne söylediğimin farkına varmadan şöyle dediğimi duyuyorum:

“Biraz daha kalacağım. Burada bir işim var.”

“İş mi?”

“Evet, bir nevi. Biraz zaman alacak. Haftalar alabilir.”

“Haftalar mı?”

“Evet, burada bazı kadınların bir evi tamir etmesine yardım ediyorum.”

“Bazı kadınlar mı?”

Şimdi de söylediklerimi o tekrar ediyor.

“Senin yaşlarında bir kız var. Küçük bir oğlu var.”

“Sana âşık mı oldu?”

Duraksıyorum.

“Emin değilim. Belki.”

“Peki ya sen, sen de ona âşık mısın?”

“Dediğim gibi, kız sen yaşlarda. Senden birkaç yaş büyük sadece,” diyorum.

“Soruma cevap vermedin?”

“Hayır, öyle bir şey değil. Matkabı olan ve elinden iş gelen erkeklere ihtiyaç var burada.”

“Yanında mı götürmüştün? Matkabı yani?”

“Evet.”

Sessizlik.

Sonra, “Sorumluluk hissediyorum,” diyorum.

Svanur’un sesini duyar gibiyim: “Suçlu kişi, bildiği hâlde hiçbir şey yapmayandır.”

Waterlily’nin nefes alıp verişini duyuyorum, demek ki telefonu kapatmamış.

Hâlâ hatta.

“Hatırlıyor musun baba, donmuş gölde karnımızın üstüne yatıp buzun altındaki bitki örtüsüne bakmıştık hani?”

“Evet, hatırlıyorum.”

“Telefon edeceğine söz ver.”

“Söz.”

“Doğum günün kutlu olsun, baba,” diyor sonunda.

Birkaç kişi öldürür, çoğu ölür

Koridora sızan ışıktan adamın kapısının açık olduğunu anlıyorum.
Üzerinde bornozla beni bekliyor.

Fifi'nin bana yaptığı bezelye çorbasını içtikten sonra sendeleyerek koridordan geçerken bana ilk söylediği şey, "Bu olaya polisi karıştırmaya gerek yok," oluyor.

Dünya dönmeye devam ediyor.

Hâlâ.

Bunu kendi kendine konuşurmuş gibi öylesine söyleyiveriyor.

"Seni neden öldürmediklerini merak etmiyor musun?"

"Hayır."

"Seni başka birine benzetmişler."

Kime benzetmişler diye sormuyorum, benim benden başka biri olmamın mümkün olduğunu da söylemiyorum. Nerede bitip nerede başladığımı bilmediğimi de.

"Ölmekten korktun mu?"

"Hayır."

"Elbette, sen öldürmektense ölmeyi tercih eden adamlardansın.
Bir kavganın sonunda yumruğu berelenen adam sen değilsin."

Ona cevap vermeye tenezzül etmiyorum.

Devam ediyor:

"Öldürölmen gerekseydi, öldürürlerdi."

Tek başına bir adam koca bir müteahhide rakip değildir. Elinde matkap olan bir adamın bir buldozer karşısında hiç şansı yoktur.

"Kanalizasyon sistemi halloldu mu?"

"Hanımların sana bunun için bir teşekkür borcu var."

Konuyu değiştiriyor.

“Ayrıca sevdim seni. *Per se**.”

Latince de biliyor demek.

“Fakat başının bir şekilde belada olduğunu hemen anladım, kendinden kaçmanın telaşı içindeydin, bavulu olmayan birinin ne anlama geldiğini herkes bilir.”

İşlerin sırası

Son günlüğe hızlıca göz atıyorum. Arkada tarih atılmamış bir sürü dağınık cümle var. Her sayfada bir cümle yazıyor:

525 senesinin 241 senesinden hemen sonra geldiği doğru mu?

İki sayfa sonra da şöyle yazmışım:

Her şey sırayla olmuyor.

Bunun ardından boş sayfalar geliyor. Ve şu cümle:

Her şey olabilir. Ve insanın beklediğinden farklı da olabilir.

Akşam biri kapımı tıklatıyor, ses alçaktan geliyor. Dışarıda Adam var, hemen arkasında da annesi.

Mayıs'ın elinde bir pasta var, gülümseyerek uzatıyor.

“İyi ki doğdunuz, Mister Jónas,” diyor çocuk.

Annesi, “Bunun provasını yapıyordu,” diyor.

Perdeleri kapamıştım ama güneş aralardan sızarak yerde uzayan bir kutu oluşturuyor, seramiklerin üzerine düşen beyaz bir ışık huzmesi.

Çocuk, üç tane kocaman tacı olan ağaç ve yeşil bir gökyüzünün altındaki turuncu tepelerden oluşan resmini elime tutuşturuyor.

“Bir orman,” diye yorumluyor annesi.

* (Latince.) Haddizatında. –ç.n.

Anne ve oğlu ışığın ortasında, labirent deseninin tam üzerinde duruyorlar.

Bulutlar mecburi iniş yapıyor tuzlu gözyaşları

Bir baş ağrısıyla uyanıyorum, vücudumun her yeri sızlıyor. Çarşaf üstüme yapışmış, yapış yapış hissediyorum, tüylerim diken diken oluyor, tenime takılan aşırı duyarlı sensör ve alıcılarla dünyaya bağlanmış gibiyim.

Banyoya gidip aynaya bakıyorum. Yüzüm davul gibi şişmiş, gözlerimin çevresindeki renk maviye dönmeye başlamış.

Duşu açıp sıcak su bitene kadar ılık suyun altında duruyorum. Suya biraz kan karışıyor önce. Vücudumu, eklem yerlerimi, omuzlarımı, bileklerimi, dizlerimi ve köprücük kemiğimi yokluyorum. Yan tarafımda kötü bir çizik, avuç içlerimde derin kesikler var. Yıkanmam bitince, elime batan, bezelye büyüklüğündeki çakıl taşlarını ayıklıyorum, bu günün şerefine pembe gömleğimi giyip balkona çıkıyorum. Gökyüzü delinmiş gibi. Ellerimi uzatıp avuç içlerimi gökyüzüne çeviriyorum –eskiden alyansımın olduğu sol elimin yüzük parmağının etrafında beyaz bir iz var– sonra ellerimi yavaşça göğsüne kaldırıp yağmurun yaralarım ve nilüferime yapışan pembe gömleğime akmasına izin veriyorum.

Bir bedenim var benim.

Ben bedenimim.

Saydam bir kelebek bana doğru kanat çırpıp koluma konuyor ve gümüş kanatlarını katlıyor, kocaman bir kelebek bu. Yağmur damlacıkları pıtır pıtır balkona düşüyor. Kadınlar evinin artık

yağmurdan korunduğunu düşünüyorum. Evvelsi gün son camı da değiştirmiştım.

Kelimelerin dengesi var

Fifi kollarında bir koli kitapla odanın kapısında duruyor, başında ters taktığı bir kasket var.

“Her kitap almak istediğinizde bodruma inmek yerine biraz dinlenmek istersiniz diye düşündüm,” diyor.

Kitap kolisini odamın ortasına bırakıyor.

“İyileşirken rahat rahat okursunuz,” diye de ekliyor.

Ona şimdiden daha iyi olduğumu söylüyorum.

Şüpheyile bana bakıyor.

“Hiç belli olmuyor.”

Koliye eğilip bir kitap çıkarıyor.

“Dilimizdeki ifadeleri öğreten bir kitap var, ilginizi çekebilir. Tavsiye ederim.” Burada hiç kimsenin İzlandaca bilmediği aşikâr ve herkes de İngilizce bilmiyor. Kitabı açınca, lokantada yemek siparişi vermek, tren bileti almak, postaneden pul almak ve ormandan çıkış yolunu sormak gibi durumlarda turistlere yardımcı olmak için yazıldığını görüyorum. Her cümlenin sonunda, köşeli parantez içinde kelimelerin söylenişi yazıyor. Kitabın sayfalarını çeviriyorum. “Zor durumlarla başa çıkma” diye bir bölüm var, burada şöyle bir ifade var:

Kayboldum. Otelime nasıl dönebilirim?

Ve şu:

Kitapta doğru ifadeyi arayacağım, biraz bekler misiniz?

Sayfaları çevirmeye devam ediyorum, bu bölümün son sayfasında şöyle yazıyor:

Bir yanlış anlaşılma oldu, özür dilerim.

Daha ileriki sayfalarda “Kaybolan eşyalar” diye bir bölüm var ve uzun bir liste verilmiş:

Yağmurluk

Eldiven

Eşarp

Şemsiye

Gözlük

Alyans

Pasaport

Kalem

Tornavida

İnsanın kendisi listede yok, diyorum kendi kendime.

Her gün beş yeni cümle öğrenirim diye düşünüyorum. Bir haftada otuz beş cümle eder. İnsanın hayatta kalabilmesi için kaç kelimeye ihtiyacı var?

Annemi duyar gibi oluyorum: “Sözcükler yanlış anlamlara çekilebilir. Babana bak, mesela.”

Fifi bilgi topladığını ama kimsenin bana kimin saldırdığını tam olarak bilmediğini söylüyor.

“Kimileri Williams diye biri için çalıştığını düşünmüş,” diyor. Kafa karıştırıcı ve çelişkili ifadeler var. İşlerini yaptığım kadınlardan da bahsedilmiş. Bedavaya yaptığım için bazıları bundan rahatsız, geçen gün bunun konusu geçmişti.

“Bunun adil olmadığını düşünüyorlar,” diyor.

Son olarak saldırganın gözlerinin içine bakarak onu kışkırttığının konuşulduğunu duymuş.

“Buralarda öyle yapmayız,” diyor.

“Benim geldiğim yerde böyle yaparız,” diyorum.

Sokakta karşılaştığımız insanların gözlerine bakarız. Aksi takdirde onlara selam verip vermeyeceğimizi bilemeyiz ki.

Fifi odadan çıkmadan önce, ekoseli gömleğinin göğüs cebine elini daldırıp bir güneş gözlüğü çıkarıyor.

Gözlüğü bana uzatırken, “Depodan aldım bunu,” diyor. Deniyorum.

Fiyat etiketi hâlâ üzerinde.

“Pilot gözlüğü,” diyor, “şişmiş gözlerini güneşten korumak için.” Duraksıyor.

“Artık kitap okuyamıyorum,” dediğini duyuyorum. “Çocukken çok kitap okurdum ama savaşla birlikte bıraktım.”

Yine duraksıyor.

“Bir köy tek bir cümleyle havaya uçurulabilir. İki cümle dünyayı yok etmeye yeter.”

Ben her şeyi gördüm, babamın kafasına açılan kurşun deliğini, ablamın oğlunu köhne bir bodrumda doğurduğunu gördüm, demiyor.

Kasketini düzeltiyor.

Bir şey daha var. Antik kaplıcada dört kutu seramik bulmuş, bunları kadınlar için tamir ettiğim evde kullanır mıyım, diye soruyor.

“O ev aynı zamanda senin için,” diyorum. “Ve Adam için.”

“Evet, kadınlar, ben ve Adam için tamir ettiğin evde.”

Hâlâ varım
Ben hâlâ buradayım

Günlükteki dolu sayfaları hızla çevirerek arkadaki boş sayfalara geliyorum. Yirmi yedi yıl kadar önce en son yazdığım *O benden sonra da yaşayacak* sözünden sonra, bir sayfa boşluk bırakıyorum.

Üzerinde *Sessizlik Oteli* yazan kaleme uzanıp sayfanın başına tarihi yazıyorum: 29 Mayıs. Arkasından da: *Waterlily'ye*.

33 harften birini seçebilirim, pek çok dildekinden daha fazla seçeneğim var. İki cümleyle başlıyorum:

Hâlâ varım.

Ben hâlâ buradayım.

Ve bir cümle daha ekliyorum:

Sebebini anlamaya çalışıyorum.

Başka ne yazabilirim? Gökyüzünü mü tarif etmeliyim, gece uyandığımı, kara ağaçların simsiyah gökle güreşe tutuştuğunu, ayın bizim memlekettekinden daha büyük olduğunu, aynada kendime baktığımı mı yazayım? Şiir okuduğumu? Yediklerimin yarısının daha önce hiç yemediğim şeyler olduğunu?

Bir an düşünüyor, sonra devam ediyorum:

Su, kanlı bir gömlek küvette yıkanmış gibi kırmızı.

Toplam sekiz kelime etti.

Dört kelime daha ekliyorum: *Her şey toz grisi.*

Sonra altındaki satıra tam bir cümle:

Dün etin yanında büyük patateslerden vardı (anne ve anneannelerin gulaşa katıp kaynattıklarından), mayınların olmadığı tarlalarda yetiştirilmiş.

Sonunda:

Cesaret ister.

Bunun üstünü çizdim:

Cesaret ister.

Yedek parçaları atlayalım?

Birden Mayıs kapıda beliriyor ve ne yazdığımı soruyor.

“Hikâye mi yazıyorsun?” diye soruyor.

“Öyle de diyebilirsiniz.”

“Ne oluyor hikâyede?”

“Daha tam karar vermedim.”

“Biri ölüyor mu?”

“Yalnızca yaşlılar. Herkes doğru yaş sırasına göre ölüyor.”

“İyi.”

Bir havlu bırakıyor.

“Artık gecelerden korkmuyorum,” dediğini duyuyorum arkasından kapıyı çekerken.

Dünyanın bir biçim almasını bekliyorum

Fifi birinin beni aşağıda beklediğini söylüyor.

Lokantanın sahibi gelmiş, yanında haydut gibi bir herif var. Adamlar güneş gözlüğü standının yanına konuşlanmışlar. Dünden bu yana otelin dükkânına şişme bir kaplanın eklendiğini fark ediyorum.

Lokanta sahibi ilk olarak, “Bir yanlış anlaşılma olmuş,” diyor.

Haydut kılıklı herif susuyor. Desenli bir gömleğin üstüne deri ceket giymiş, tek kulağında küpe var.

Lokanta sahibi onu kenara itiyor.

“Özür diliyor,” diye sözlerine devam ediyor. Meymenetsiz herifin yüzünde herhangi bir pişmanlık ifadesi yok.

“Bir daha yapmayacakmış.”

“İyi, sevindim.”

“Sana bir şey göstermek istiyor. Onu takip et.”

Bana saldıran herifi takip mi edeyim? Onun peşinden bir sokak arasına mı gireyim?

“Hayır, bunu yapacak durumda değilim.”

“Pişman olmazsın. Bu yanlış anlaşılmayı telafi etmek istiyor.”

“Hayır, ilgilenmiyorum.” Meşgul olduğumu da ekliyorum. Ki bu doğru. Dorothy Parker’ın biyografisini okuyorum: *Burası Nasıl Bir Cehennem?*

“Tadilat işlerini yaptığın eve mobilya bulacak. Kadınların mobilyaya ihtiyacı olduğunu söylemiştin.”

Bunu kafamda tartıyorum. Üç kat, yedi kadın, üç çocuk ve bir erkek kardeş için mobilyaya ihtiyacımız var.

“Ne diyorsun?”

“Hiçbir şey.”

“Bunu bir düşün istersen.”

Lokanta sahibi beni şöminenin yanına çekiyor. Orman resminin yanında, daha doğrusu altında duruyoruz, bu açıdan bakınca ı ışık tabloya farklı yansıyor ve resmin ön planındaki ağaç gövdelerinin tek taraflarının kurumuş olduğunu görüyorum.

Lokanta sahibi omzuma elini atarak, “Adam gibi adam olduğunu gösterdin,” diyor.

Başıyla haydut kılık kıyafetini gösteriyor. Herif aynaya bakarak güneş gözlüklerini deniyor galiba. Genç adamın bir gözü onda ama bizi de gözetliyor.

“Hiç korkmadığını söyledi.”

Hızlı düşünüyorum. Kafamda bir sürü dikiş var.

Lokanta sahibi, “İnsan bağışlayıcı olmalı,” diyor ve yakında ilaç fabrikası yapmak için yıkılacak olan, içi mobilya dolu bir depo olduğunu söylüyor. Projenin başındaki müteahhidi tanıyormuş. Terk edilen evlerden çıkan ve yıkıntıların arasından toplanan eşyalar bu depoda yığınlar hâlinde birikmiş. İyi kötü işe yarar durumda olan ev eşyaları varmış.

“Buldozer girmeden önce müteahhidin bu eşyalardan kurtulması gerekiyor. Oradan ne istersen alabilirsin.”

“En kolay yolu hepsini ateşe verip eşyalardan kurtulmak olurdu ama müteahhit belediyeden bunun için gerekli izni alamamış,” diyerek sözlerini noktılıyor.

Sesini alçaltıp beni kolumdan tutuyor.

“O yığınların arasında güzel parçalar da varmış. Kaliteli şeyler. Ayak uzatma yeri olan *lazyboy*’lar mesela.”

Biraz düşünüyorum. Saldırganımın gözlerinin arasında sallanan fiyat etiketiyle aynaya yöneldiğini görüyorum.

“Yarın sabah dokuzda,” diyorum. “Geç kalmasın.”

Koro üyesi

Saldırgan tam dokuzda gelmiş lobide bekliyor. Gömleğinin üstten dört düğmesi açık, güneşten yanmış göğsü görünüyor, dün aldığı aynalı güneş gözlüklerini ise loş ışığa rağmen çıkarmamış. Fifi endişeli görünüyor ve bizimle birlikte gelmeyi teklif ediyor ama ben teklifini geri çevirip herifin peşine takılıyorum.

Depo şehrin kenar mahallelerinde, yolda giderken adam bana her şeyin bir yanlış anlamadan ibaret olduğunu tekrarlayıp duruyor.

Bunu tartışacak havada değilim, benimle konuşmak istiyorsa gözlüklerini çıkarması gerektiğini belirtiyorum.

Hemen söylediğimi yapıyor.

“Bana Bingo diyebilirsiniz,” diyor.

Deponun kayar kapısını iterek açınca rasgele yığılmış mobilya ve kişisel eşyalarla tıklım tıklım dolu bir yerle karşılaşıyoruz.

Hayatların tümü burada, diye düşünüyorum.

İçeri adım atmadan önce, “Burada patlayıcı taraması yapıldı,” diyor Bingo.

Depo bit pazarıyla mobilya deposu karışımı bir yere benziyor ve içerideki eşyaların çoğu şaşırtıcı derecede iyi durumda görünüyor. Geriye kalanlar elden geçirilip tamir edilebilir. Bir masa tablasına ayak takmak veya mobilyaların kırık dökük yerlerini tamir etmek mesele olmaz, bu konularda kendime güveniyorum.

Yarım bir şifonyeri iterek, “İnsanlar bu tip şeyleri yakacak odun olarak kullanıyordu,” diyor.

Onunla konuşmak istemediğimi söylemeli miyim? Birlikte geçireceğimiz bu zamanı sessizlik içinde geçirmeyi tercih ettiğimi?

Üç kat için de mobilya lazım, en alt kat için eşya toplamakla işe başlıyorum. Tik bir yemek masası ile iki koltuğu sürükleyerek dışarı çıkarıyor ve masaya uyacak sandalyeleri aramaya başlıyorum.

Bir başka masa, bir masa lambası ve ayaklı lambayı bulup çıkarırken, “Bir kamyonet lazım,” diyorum. Gereken yatak sayısını kafamdan hesaplayıp hangi eşyanın nereye konacağını gözümde canlandırmaya çalışıyorum.

Bingo bir kamyonetle taşımaya yardım edecek birini bulabileceğini söylüyor.

Gardıropları ve çocuk karyolasını girişe taşımama yardım ediyor. Eşyaları orada topluyorum. Bingo bir söylediğimi iki etmeden yapıyor. Emirlerle uymaya alışık olduğu belli. Evin tüm sakinlerine birer karyola bulmayı başarıyorum, yatakları harap durumda olsa da başka yerden yatak bulunabilir. Mayıs, otelde, eve götürmek üzere, eski ama iyi durumda olan nevresim takımları bulabileceğini söylemişti. Eşyaların arasında gezinerek işaret ediyorum: bu, bu, bu ve bu; evet, şu çalışma masası ve oradaki döner sandalye. Birkaç bisiklet de alıyorum.

Bingo bir kuş kafesini kaldırıp bana gösteriyor, başımı olumsuz anlamda sallıyorum.

“Yabancıların ülkeden kaçarken bıraktıkları eşyalar da var burada,” diyor bir koltuğa oturup ayaklarını bir masaya uzatmış olan yardımcım. Orada antika bir iskemle gözüme çarpıyor ama ona herhangi bir şey söyleme zahmetine girmiyorum. Sadece ayağa kalkmasını işaret ediyorum.

Deponun en arkasında bir gardırop daha ararken bir şeyin üzerine örtülmüş desenli kilimi fark ediyorum. Kilimi kaldırıncı altından küme küme boya tenekeleri çıkıyor. Kutuları inceleyince hiç açılmamış olduklarını görüyorum.

Bingo hayret içinde arkamdan geliyor.

“Bir hırdavat dükkânından çıkma mallar arasında buraya gelmiş olmalı,” sonucuna varıyor. “Bilseydik, satardık.”

Bir çakıyla tenekelerden birinin kapağını kaldırıyor.

Tenekeleri tek tek çekip kapaklarını açıyorum.

“Bu, bu ve bu,” diyorum; Bingo onları da diğer eşyaların yanına götürüyor.

Bu sefer vernik arıyorum.

“Zımpara kâğıdı, fırça ve verniğe ihtiyacım var,” diyorum.

Böylece haftaya yerlere başlayabilirim.

Teneke kutuların arasında emekleyerek didik didik arıyor, etiketlerini okurken dudaklarını kıpırdatıyor. O arada ben dört rulo yaprak desenli duvar kâğıdı kapıyorum.

Tam depodan çıkarken ve Bingo kapıyı kaydırıp kapatmak üzereyken girişe yakın bir yerde bir pikap gözüme çarpıyor. Bir masanın altında yerde duruyor ve ilk bakışta hasarsız görünüyor. Kapağını kaldırıp iğnesini inceliyorum. Beş yıl süren savaşa, hava bombardımanlarına, eriyen asfaltlara ve parçalanan bedenlere

karşın pikabın iğnesi sapasağlam duruyor. Çevreme bakınıyorum. Az ileride bir kutu dolusu plak duruyor. Plaklara hızla göz atıyorum, aralarında Maria Callas ve Jussi Björling kayıtları da var. Franz Liszt'in *Ölülerin Dansı*, Rachmaninoff'un *Pagani'nin Bir Teması Üzerine Rapsodi* adlı eserlerinin yanı sıra bir David Bowie koleksiyonu da var: *Liza Jane*, *Can't Help Thinking About Me* ve *Never Let Me Down*. Plaklardan birini kılıfından çıkarıyorum, hiç çizdiği yok.

Yardımcıma plakçaları yanımda otele götüreceğimi, onun da plak koleksiyonunu taşıyacağını işaret ediyorum.

"Yarın hanımlarla yine geleceğim," diyorum.

Mutfak aletleri ve başka mobilyalara ihtiyacımız var hâlâ. Kitaplık isterler mi mesela?

Bingo işini ciddiye alıyor ve plak koleksiyonunu yüklenerek kollarında taşıdığı değerli kargonun sallanmaması için yavaş ve dikkatli adımlarla önümden yürüyor. Otele varınca koliyi yere bırakabileceğini söylüyorum. Yağmur durmuş, giriş kapısına bir çiçek saksısı konduğunu fark ediyorum.

Otelin giriş basamaklarında dururken, "Savaştan önce bir korodaydım," diyor aniden. "Baritondum."

Zihnimde Mayıs'ın sözleri yankılanıyor: "Buradaki herkes birini öldürmüştür."

"Öyle mi, ben de bir kilise korosundaydım," diyorum. Aslında karımla —eski karımla— da koroda tanışmıştım.

Şunu da sözlerime ekleyebilirim: "O zamanlar henüz gerçek anlamda var olmamıştım."

Ya o da "Peki ya şimdi? Şimdi var mısın?" derse.

Topraklarına süt ve bal akan ülke*

Fifi'nin haberleri var. İyi haberler.

“İlk rezervasyonlarımızı aldık,” diyor. “Tamı tamına üç rezervasyon, önümüzdeki ay için.”

Ayrıca tek iyi haber de bu değil, bana bahsettiği arkeologlar iki haftaya kadar gelecekmiş.

“Geleceklerini teyit ettiler. Ve bir oda ayırdılar. Yani işler yoluna giriyor,” diye ekliyor.

Yarı üniformalı bir hâlde bilgisayarın başında duruyor; beyaz gömlek ve kravat ile yırtık kot pantolon ve lastik ayakkabılarını giymiş.

“Havaya girmeye çalışıyorum,” diyor kravatını açıklamak için.

Restoranı açtıklarında Mayıs'ın ev arkadaşlarından birinin aşçılık yapacağını söylüyor.

“Hepsini ablam ayarladı.”

Biz bunları konuşurken, Mayıs'ın arkadaşı otelin mutfağında bu haberleri kutlamak için biftek pişiriyor, birazdan hazır olacakmış.

“Benim bezelye çorbamdan sonra bir değişiklik olacak,” diyor Fifi.

Bilgisayarın ekranını bana doğru çeviriyor ve savaştan beri güncellenmeyen web sitesini düzenlediğini söylüyor.

“Kaplıcaları ve her bir odamızın ayrı bir karakteri olduğunu vurguluyoruz. Beğendin mi?”

“Güzel.”

Fikrimi almak istediği bir konu olduğunu söylüyor. Teyzelerinin artık dönmeyeceği belli olduğuna göre, ablasıyla otelin ismini değiştirmeyi düşünüyorlarmış. Akıllarında birkaç isim varmış.

* İncil: Mısır'dan Çıkış 3:17. -ç.n.

Mavi Gök Kubbe Oteli ismi nasıl? Ya da *Otel Mavi Gökyüzü*?
Bir diğer seçenek de *Kayıp Cennet Oteli*'ymiş.

“Ne dersiniz?”

“*Sessizlik Oteli* ismi iyi değil mi?”

Uzun bir sessizlik oluyor.

“Evet, belki de sessizlikte kalmalıyız,” diyor, kulaklıklarını
tekrar kulaklarına yerleştirirken.

Göz kapaklarında titreşen gökyüzü

Aradan on iki gün geçtikten sonra aktris seyahatinden dönüyor.

Onunla merdivenlerde karşılaşıncı elektrikli tele takılmışım
gibi vücudumdan bir elektrik akımı geçiyor.

Ona bakıyorum. Üzgün ve ciddi bir hâli var.

“Seyahat nasıl geçti?” diye soruyorum.

“Her şey harap hâlde,” diyor. “Ülkenin bütün altyapısı tahrip
edilmiş.”

Elmacık kemiğim şiş, gözlerim kanlı, kaşımda beyaz bir bant
var. Endişelenmiş görünüyor.

“Saldırıya uğradığınızı duydum,” diyor.

“Evet. Birileri benim burada tatil yapmamdan hoşlanmamış.”

“İyi misiniz?”

Yaraya dokunacakmış gibi hafifçe elini kaldırıyor ama eli yü-
züme yakın bir yerde, yanağımı okşayacakmış gibi havada asılı
kalıyor, sonra eli aniden düşüveriyor.

“Endişelenecek bir şey yok,” diyorum. “Bana saldıran çocuk
eskiden bir korodaymış,” diye ekliyorum.

Bir bulmacayı çözmeye çalışır gibi yüzüme bakıyor.

“Ayrıca kadınlara yardım ettiğinizi duydum. İnsanlar bunu konuşuyor.”

“Evet, bir evin tadilatında onlara yardım ediyorum.”

Derin bir nefes alıyor.

“Her kadın bir yakınıni kaybetti, kocasını, babasını, oğlunu veya erkek kardeşini. Çocuklar babalarını veya ağabeylerini kaybetti. Hayatta kalanlar kollarını, bacaklarını ya da başka bir uzuvlarını kaybetti.”

“Belgesel için mekânlar bulabildiniz mi?”

“Kadınlar temkinli ve yaşadıkları şeyleri anlatmak istemiyorlar. Röportaj vermek istemiyorlar. Bitap vaziyetler. Neler olduğunu anlamaya çalışıyorlar.”

Duraksıyor.

“Bu yüzden bir nesil bu hafızadan yoksun olarak büyüyecek ve yeni bir savaş tehlikesi belirecek.”

Susuyor.

“Gerçi bu on yıldan önce olmaz,” diyor, “çünkü yeni bir erkek nesli yetiştirmek bu kadar zaman alıyor.”

Sonra mesafeli bir tavır alıyor ve yorulmuş gibi sesi değişiyor.

“Sonlara doğru, güvenlik şirketleri için çalışan paralı askerler geldi. Saldırılarına doğrudan katıldılar. Bir savaş özel güvenlik güçleri olmadan kazanılamaz. Yüksek meblağlar ödediler. Silahları üretenler paralı askerleri çalıştıran şirketler, şimdi de savaştan sonraki yeniden yapılanma işlerini alıyorlar. Aynı kurumlar şimdi her yerde ilaç şirketleri ve eczaneler kuruyorlar. Baş ağrıyanlara aspirin veriyorlar. Kimse ağrı çekmemeli diyorlar.”

“Peki ya senaryo?”

Bu soruya cevap vermiyor ama yapmak istediği şeyi bitirdiğini söylüyor.”

“Ben yarın gidiyorum,” diyor dosdoğru gözlerimin içine bakarak. “Yani bu benim son günüm.”

Gülümsüyor.

Bana.

Son gün aynı zamanda son gece demek.

Hiçbir girizgâh yapmadan, “Bu gece geleceğim,” diyorum.

Ten katmanı

Aynaya bir göz atıp elimi saçlarımın arasından geçiriyor ve kapıyı arkamdan örtüyorum.

Odası koridorun dibindeki on bir numaralı oda.

Karşımda duruyor, yatak örtüsünü yatağın üstünden çekip alıyor ama örtüyü katlamıyor, pencerenin dışında güvercinler kuğuruyor.

Kırmızı gömleğimin üst düğmesini çözüyorum, etimi soyuyorum. Gömleğin altında beyaz bir nilüfer, nilüferin altında hâlâ atan bir kalp var. Ondan sonraki iki düğmeyi de çözerken o da kendi düğme ve fermuarlarıyla ilgileniyor. Gömleğimi ve pantolonumu çıkardıktan sonra, çoraplarımı da çıkarıyorum, fazla uzun sürmüyor. Sonra külotumu çıkarıyor, onun karşısında çırlıçıplak duruyorum. Yatağın üzerinde asılı orman tablosunda, karaağaç gövdelerinin arasında elinde ok ve yayla duran ve leoparın gözlerinin içine bakan bir avcı var. Ardından, ağaçların arasından kıvrılarak resmin dışına doğru uzayan bir patika olduğunu fark ediyorum. Elimini ona doğru uzatıp öne doğru bir adım atıyorum, aramızda hâlâ üç parkelik mesafe var. Bir adım daha atıyorum, bir an sonra ten tene değişiyor. Avuç içlerimizi birbirine bastırıyoruz,

hayat çizgileri birbirine, atardamarlar birbirine değiyor, tüm vücuduma yayılan, boynumdan, dizlerimden ve kollarımdan geçen titreşimi, organlarımda dolaşan kanı hissediyorum. Ve onun köprücük kemiğine dokunuyorum.

Elini göğsüme koyarak “Bu bir çiçek mi?” diye soruyor.

Nefes alıyorum. Sonra veriyorum.

Çelik Bacak Ltd.

Fifi bilgisayarı kurcalarken Waterlily’yi arayıp hemen konuya giriyorum.

“Şey...” Kızımın eski erkek arkadaşının adını hatırlamaya çalışıyorum, “Frosti protez firmasında mı çalışıyor hâlâ?”

Mayın kurbanlarıyla çalışan bir fizyoterapistle tanıştığımı söylüyorum. Mayıs’ın beni tanıştırdığı, evde kalacak olan kadınlardan biri.

“Savaşta sonra bir uzvunu kaybedenlerin çoğu fizyoterapistte gidiyor,” diyorum.

“Anladım.”

“Tanıştığım kadın uzvunu kaybeden kişilerin kendisine geldiklerinde çok kötü bir durumda olduklarını ama oradan protez bacaklarla yürüyerek ayrıldıklarını söyledi.”

Devam ediyorum:

“On dört kişi için protez bacağı ihtiyacım var.”

“Öyle mi?”

“7 yaşında bir erkek çocuk, 11 yaşında bir kız çocuğı, 14 yaşında bir genç, 21 yaşında bir kadın ile 33 ve 44 yaşlarında iki erkek.” Listenin geri kalan kısmını çabucak okuyor ve ölçüleri alıp ona yollayacağımı söylüyorum.

Duraksıyorum:

“Ve bunun için senden borç almam gerek.”

Hattın diğer ucunda bir sessizlik oluyor, sonra kızım şöyle diyor:

“Baba, yakında eve dönmeyecek misin?”

“Hemen değil. Babaanneni ziyarete gidiyorsun, değil mi?” Sesini alçaltıyor, o zaman yer değiştirdiğini anlıyorum.

“Şu anda babaannemdeyim.”

“Bir dakika,” diyor, sesini alçaltarak babaannesine bir şey anlattığını duyuyorum.

Hatta beklerken telefon faturasını düşünüyorum.

“Babaannem sana bir şey söylemek istiyor, baba.”

Telefonu anneme veriyor.

“Alo, ben Gudrún Stella Jónasdóttir Snæland.”

“Evet, anne, benim.”

“Waterlily bana seyahate çıktığını söyledi. Yurtdışında mısın? İşlerini mi hallediyorsun?”

“Galiba öyle.”

“Hava nasıl? Yurtdışında da hava aynı değil mi?”

“Yağmur yağıyor.”

“Savaş var mı?”

“Hayır, savaş bitti.”

“Suçlular paçayı kurtarır. Acı çeken hep masumlardır.”

“Evet, biliyorum anne.”

“Babanla ben balayımızda Savaş Müzesi’ne gitmiştik, babanın ne kadar romantik olduğunu anla.”

“Evet, bundan bahsetmiştin.”

Sonra da bana pencereye çarpan ağaç dalını hatırlatıyor.

“Onu benim için kesecektin. Babanın testeresi sende değil mi?”

Annemin mutfakta muşamba döşemenin üzerinde dans eder-

kenki görüntüsü aklıma geliyor birden. Üzerinde puantiyeli bir bluz var, pikaba bir plak koymuş dans ediyor, ben de ayakta durmuş onu seyrediyorum. Kolum alçada ve askıya alınmış, annemle evde yalnızım ve birkaç gün okula gitmeyeceğim. Hangi plağı dinliyordu acaba? Little Richard mı? Bana twist öğretmek istiyor ve elimden yakalıyor. Çoraplarımı alayım.

Waterlily telefonu tekrar alıyor.

“İnsan sadece gördüğü birine âşık olur mu sence?” diye soruyor.

“Niye sordun ki?”

“Çünkü dün bankada bir adam gördüm.”

Yüreğine ağırlık yapan bir şey var sanki.

“Sen eve gelince bir dağ yürüyüşüne çıkarız diye düşündüm. Gidip yürüyüş botları aldım. Bu yaz mümkün olduğunca çok akşamı çadırda uyuyarak geçirmek istiyorum.”

Sonra sessizlik bir yanardağ gibi patlıyor

Ben telefonda konuşurken Fifi'nin ara sıra bana göz attığını fark ediyorum. Telefonu kapatınca bana bir şey soracak gibi oluyor, sonra vazgeçiyor.

Onun yerine “Dün akşam diğer misafiri alıp götürdüler,” diyor.

“Kim geldi? Kimi götürdü?”

“Polis. Dokuz numaradaki adamı. Kelepçeleyip götürdüler.”

“Ne olmuş?”

Mayıs temizlik yaparken Adam, adamın odasına girip dolaba saklanmış. Adam'ın saklandığı dolapta karaborsada satılan sanat eserlerinden bulmuşlar –mozağin kayıp parçaları da oradaymış, kayıp olan üç meme– ve polise haber vermişler.

“Hırsızlık ve yasadışı antika satışıyla yargılanacak.”

Sonra konuyu değiştiriyor:

“Senin tavsiyene uyup otelin ismini korumaya karar verdik, *Sessizlik Oteli* olarak kalacak. Bir tabela da yaptırdık. Üç dilde yazıyor.” Arkasındaki tabelayı gösteriyor.

Tabelada, *Dünyayı sessizlik kurtarır*, yazıyor.

Aramızdaki adımları sayıyorum

Mayıs kapıyı açıyor, üzerinde yeşil bir hırka var.

Pikabı vererek, “Senin için,” diyorum. “Prize takman yeterli.”

Bana ilk söylediği şey, “Zamana ihtiyacın yoktu, beni istemedin sadece,” oluyor.

İçeri girebilir miyim diye soruyorum, başını sallıyor.

Oğlan ağzı açık, avuç içleri açık, yatakta uyuyor. Yanında resimli bir alfabe kitabı var. Mayıs, okulların sonbaharda yeniden açılacağını, çocuğun da okuma çalışmaya başladığını söylüyor.

Pikabı prize takıyor, plak koleksiyonunu alıp geliyorum.

Ziggy Stradust’ı kılıfından çıkarıp pikabın üstüne yerleştiriyorum.

“Bana dans etmeyi öğretir misin?”

Annem ne demişti? Makinalı tüfekler susunca insanlar dans etmek ve sinemaya gitmek ister.

Mayıs bir an ciddiyetle bana bakıp sonra bir kahkaha atıyor.

Kendimi açıklama ihtiyacı hissediyorum.

“Karım –yani eski karım– dans edemediğimi söylerdi.”

“Ne tür bir dans? İki adım dansı gibi mi?”

“Bir erkekle bir kadın nasıl dans ederse öyle.”

Bunu söylemek benim için zor.

“Ne zaman başlamak istersin?”

“Hemen şimdi? Yani eğer meşgul değilsen. Adam’ı uyandır-
mayacaksak.

Mayıs, “Hava bombardımanı sırasında uyumaya alışık o,” diyor.

Sonra da:

“Bir elini buraya koyuyorsun ben de buraya koyuyorum, sen
öne bir adım atıyorsun, ben geriye, sonra ben öne doğru bir adım
atıyorum, sen geriye.”

Seramik döşemenin tam ortasında duruyor, sonra pencereye
doğru ilerliyoruz.

“Bunu bir yolculuk gibi düşün,” diyor Mayıs.

“Böyle mi?”

“Evet öyle. Yürümek gibi.”

“Seninle kafa dengiyiz,” diyorum.

“Biliyorum,” diyor bana bakmadan.

Duraksıyor. Sonra ekliyor:

“Bu sabah ilk kez çimenlerin kokusunu aldım yeniden.”

Yıldızlardan gelen ışığın zamana ihtiyacı var

“Bazı gündeğumları özeldir,” demişti Svanur. Güneş yükselir ve
gökyüzünü deler.

Hayır, kanamıyor. Önce yerde yatay bir ışık çizgisi var, tek bir
çizgi, sonra giderek daha fazla çizgi, derken bir ışık gölü oluşuyor.

Telefona çağırdıklarında tıraş oluyorum. Fifi’nin üstünde eşof-
man altı var, uykudan uyandırılmış gibi.

“Kızınmış,” diyor.

Waterlily'nin sesinden kötü bir şey olduğunu hemen anlıyorum.

"Svanur, baba. Denize yürümüş. Köpeğini kıyıda bulmuşlar, sırlıslamış. Svanur'un arkasından yüzmüş ama sonra kıyıya dönmüş."

"İnsan doğmaktan kurtulur mu?" diye sormuştu Svanur.

"İnsana söz hakkı verilseydi, doğmamayı seçer miydi acaba?"

İki gün önce çiçekleri sulamak için apartmana gittiğini ve dışarıda Svanur'la karşılaştığını anlatıyor.

"Karavanı elektrikli süpürgeyle süpürüyordu, yola çıkarken arabamdan değişik bir ses geldiğini söyledi. Sağ taraftaki rot ayarıyla ilgili olabileceğini söyledi, kontrol etmeyi teklif etti. Sonra bana sarıldı ve insanlığın geleceğinin kadınlarda olduğunu söyledi. Bu bir yerden alıntı mı diye araştırıyorum."

17 Haziran

Taksi şoförü valizi bagaja atarken “Selam,” diyor ve beni önde oturmaya davet ediyor. “Sizi daha önce de taşımıştım. Mick Jagger’ın arabaya binmesinin üstünden fazla geçmemişti. Sizi gördüğüm an kendi kendime şöyle dedim: Bu o. Alet kutusu olan adam.”

Bir adamın ve bir toplumun umutsuzluğun derinliklerinden yeniden doğmaya giden yolunu anlatan *Sessizlik Oteli*'nde Audur Ava Olafsdottir, hayatın sonsuz olasılıklarına, dönüşümlere ve ikinci şanslara hüznü olduğu kadar mizahi bir dille selam çakıyor.

Jónas Ebeneser kırklı yaşlarının sonlarında, bir şeyleri tamir etmeye tutkuyla bağlı ama kendi hayatını tamir edemeyen becerikli bir adamdır. Karısı tarafından terk edilmiş, annesi demansın derinliklerine giderek daha çok dalan ve kısa bir süre önce kızının biyolojik babası olmadığını öğrenen Jónas, bir varoluş krizine girer ve yaşama isteğini kaybeder. Huzurevinde kalan annesini ziyaretinde ona sefaletine nasıl, ne zaman ve nasıl son vereceğini fısıldar.

Cesedini biricik kızının bulmasını önlemek için yurtdışında ölmeye karar verir. Alet çantası ve birkaç kıyafetle, savaşın dumanının hâlâ tütmede olduğu isimsiz bir ülkeye uçar. Mayınlarla delik deşik olmuş ve şiddetin şokunun hüküm sürdüğü küçük bir kasabadaki تنها *Sessizlik Oteli*'ne yerleşir ve orada diğer insanların yaralarının derinliklerini anlamaya ve kendi yaralarını yeni bir ışıktaki görmeye başlar.

2016 İzlanda Edebiyat Ödülü'nü alan *Sessizlik Oteli* aynı yıl İzlanda'daki kitabevleri tarafından verilen İzlandaca En İyi Roman seçilmiş, 2018 yılında da İskandinav Konseyi Edebiyat Ödülü'ne layık görülmüştür.

Çevirmen: ESRA BİRKAN

